ಮನೆಬೆಳಕು
(ರತ್ನದೀಪ ೧)

ತಂದವರು, ಜೋಶಿ ಶಂಕರರಾಯರು

ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟು

ಬರೆದವರು
ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ

ಕನ್ನಡ ಸರಸ್ವತಿ ಭಾಂಡಾಗಾರ, ಧಾರವಾಡ.

ಬೆಲೆ. ೧-೧೨-೦

ಪರಿವಿಡಿ



ಮುದ್ರಕರು :

ಶ್ರೀ. ಆರ್. ಜಿ. ಹುಕ್ಕೇರಿ
ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಜೋಶಿ
ವಸಂತ ಮುದ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾಯರು
ಧಾರವಾಡ.

ಮುನ್ನುಡಿ



ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಪೂರ್ವಗ್ರಂಥ. ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಸುದೈವ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು.

ಇದು ಅಮೌಲಿಕ ಗ್ರಂಥವೂ ಅಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡಸಬೇಕು, ಎಂಬ ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಗುರುವಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಕಾರ ತೀರೀತು ?

ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಜರ್ಮನಿ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಹಿತಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯಂತೂ ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವಿಚಾರಕಿರಣಗಳು ಮುಂದಮುಂದವಾಗಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಎಡ್ಲರನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ ಇದು **ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕ್ಯಾಕಿಣಿ ಗೌರೀಶರಿಂದ** ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ತೀರದು.

ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರದ, ಸಂಸ್ಕಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಎಂಬ ಅರಿವು ಇದ್ದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ. ಬದುಕಿದ್ದೇವೆ; ಏಕೆ, ಎಂದರೆ ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ! ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆಂದು ಮದುವೆಯಾಯ್ತು ! ಮದುವೆಯಾದ ಕಾರಣ ಮಕ್ಕಳಾದುವು. ಮಕ್ಕಳಾದ್ದರಿಂದ ತಂದೆ-ತಾಯ್ತನದ ಹಿರಿಯ ಪಟ್ಟವು ಬಂದಿತು. ಆಯ್ತು; ಜನ್ಮದ ಇತಿಕರ್ತವ್ಯವಾಯ್ತು. ಜೀವನವು ಸಫಲವಾಯ್ತು !

ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕೊರಡವೂ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅದಕ್ಕೇನು ವಿಚಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ವಿವೇಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೆ ಪ್ರವಾಹ–ಪತಿತರಾಗಿ ದಿನಗಳನ್ನು ನೂಕುತ್ತಿರುವ ಕುರುಡು ಬಾಳಿನವರಿಗೂ, ಆ ಕೊರಡಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ?

ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಬಾಳಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಬೆಳಕು, ಇದುವೆ ಮನೆ ಬೆಳಕು; ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕಳೆ ತರುವ ಬೆಳಕು. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ, ಬಾಳಿನ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಷ್ಟೂ ಒಳಿತೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ರತ್ನ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದಯೆಗೆಯ್ಯಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುವ,

ಕೆ ಗೋವಿಂದರಾಯ

ಕನ್ನಡಿಪನ

ಅರಿಕೆ

ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ತನ್ನ ರೂಪರಚನೆಗಾಗಿ ಮೂಲ ಬಿಂಬದ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ತತ್ವ-ತಥ್ಯ ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ವಾಚಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲ ಸವು ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಷ್ಟು ಸಹಜ ಸರಲವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುವಾದಕನು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ

ಡಾ. ಅಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಎಡ್ಲರನ "Science of Living" ಎಂಬ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳುಗೆಡದಂತೆ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ಪಡಿನೆಳಲು ಅದೆಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿದುಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನಹ. ಮೂರ್ತ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಾತಾಳಿ ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ತಿಳಿಲಿನ ಪಾತಳಿಯನ್ನೇರಿದಂತೆ ವಿಚಾರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೇಶದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಿಕೆಗಾಗಿ "ಮುರಿದು" ಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಿಂತ ಭಾಷಾಭೇದದ ಅರ್ಥದ ತೊಡಕು ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಲೇಖಕನ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯದ ಮರ್ಮವನ್ನು ಮೂಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಅನಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅನುವಾದಕನು ತಾದಾತ್ಮ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆ ಆ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಶಬ್ದಸಿದ್ಧಿಯ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ,ಅದೆಲ್ಲ ತತ್ವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ರೂಪಾಂತರಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ವಾಚಕರ ಅರ್ಥ ಕ್ಷಮತೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ತಿರು ಗೊಮ್ಮೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಹಲವು ಕಾಜುಗಳೊಳಗಿಂದ ಹಾಯ್ದು

ಕಿರಣಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪರಾವರ್ತನವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಲೋಲಕದೊಳಗಿಂದ ಹಾಯ್ದು ಭಾಷೆಯ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕಾಜಿನೊಳಗಿಂದ ದಾಟಿ ವಾಚಕರ ಚಿತ್ತಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅರ್ಥದ ಬಿಂಬವು ತೀರ ಮೂಲದಂತೆಯೇ ಇರುವುದೆಂದು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೇಳುವುದು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯ ಮಾತು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲದಿಂದ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಅನುವಾದಕನು ತಾನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡ ಅರ್ಥವನ್ನು ತನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಭಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರೂಪಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ತಲೆದೋರಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಹೊಣೆಯೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅನುವಾದಕನದು. ಗೌರವದ ಗುಣಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಹಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದ ಮಹನುಭಾವರದು. ಮೂಲ ಲೇಖಕರ ಆಶಯದ ವಿಪರ್ಯಾಸವು ಆಗದಂತೆ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಭಾಷೆಯ ಕೊರತೆಗಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಾಗದಿರುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಶಬ್ದವನ್ನಷ್ಟೇ ಇಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಗ್ಗದಂಥ ಕೃತ್ರಿಮತೆಯೂ ಒಳಸೇರಿರಬಹುದು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಈ ಮಾತನ್ನು ವಾಚಕರು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದು ಲಲಿತ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗದೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಅಕ್ಕತಂಗೆಯರು, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಈ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಹಾಯಕವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆಯೆ ಸರಿ.

ಗೌರೀಶ ಕ್ಯಾಯಕಿಣಿ.

ಕೊನೆಯ ಮೊದಲ-ಮಾತು.

ಇದನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ, “ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥವಿದು!” ಎಂದು ಹಲವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಧನ್ಯೋದ್ಗಾರಗಳು ಹೊರಡದೆ ಇರಲಾರವು. ಆದರಂತೆ, “ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸತು ಏನಿದೆ? ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಬಿಳಿಯ ಸಾಹೇಬನು ಬರೆಯುತ್ತಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಗಳುವವರೆ ಎಲ್ಲ!” ಎಂದು ಉಸಿರುಗರೆವವರೂ ಕೆಲರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು

ಇದೂ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ೬-೮ ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲೀನ ಅವ್ಯಾಹತವಾದ ಜೀವನದ ಅನುಭವವು ಭಾರತೀಯರದು. ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಜರ್ಮನಿಗಳು ಇದೀಗ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟ ಕೂಸುಗಳು. ಗ್ರೀಸ, ರೋಮುಗಳು ಸಹ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಿರಿಯವೆ. ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕವರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳು ಮೊದಲು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಸಹವೇ ಇದೆ

ಎಡ್ಲರನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕೀಳರಿಮೆ, ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಗಳ ತತ್ವವು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರಿಗೆ ಎಂದೊ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನವನು, ತಾನು ಕಿರುಕುಳನು; ಕೀಳನು ಎಂಬುದನ್ನು ದಿನಾಲು ನೆನೆದುಕೊಂಡು, ಏಳ್ಗೆಹೊಂದಲು ಹವಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ‘ ಪಾಪೋಽಹಂ....ಪಾಪಾತ್ಮ,’ ಅಥವಾ ‘ ತವ ದಾಸೋಽಹಂ....ದಾಸಸ್ಯ, ದಾಸಸ್ಯ....ದಾಸಸ್ಯ ದಾಸೋಽಹಂ ಎಂದು ದೇವರೆದು ನಿಂತು, ಕೆನ್ನೆಕೆನ್ನೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು, ಮೂಗು ತಿಕ್ಕಿ, ‘ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ಈ ಹೀನನೂ ದೀನನೂ ದುರ್ಭಾಗ್ಯನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು;’ ಎಂದು ಒರಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಬ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ತಾನು ಕೀಳನು, ಎಂಬ ಅರಿವಿನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಯಾವನೊಬ್ಬನಿಗೆ, ಆ ಕೀಳ್ಮೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಮಿಗಿಲಾದವನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವ ಹಂಚಿಕೆಯಿದು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ. ಆದರೆ ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯ ತೀವ್ರಭಾವದರಾಗಿ, ‘ ತಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೀಳರು,’ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮಾನವ

ಪ್ರಾಣಿಯ ಉದ್ಧಾರದ ಆಸೆಯೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹರೇ ನಿತ್ಯ ತಮೋ ಜೀವಿಗಳು. ಅಂಧಂತಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅರ್ಹರು ಇವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹರು ಜೀವನ್ಮೃತರು.

ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಅನನುಕೂಲತೆಯ ಮೂಲಕ ತಾನು ಹಿಂಡೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ; ಕೀಳನಂತೆ ಆಗಿದ್ದೇನೆ; ಎಂದು ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಳ್ಗೆಯ ಆಸೆಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಏಳ್ಗೆಯ ಅಡಿಗಲ್ಲೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ. ಅಥವಾ ಅದು ಮಾನವನ ಬೆನ್ನೆಲುವು ಇದ್ದಂತೆ. ಬೆನ್ನಲುವೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಂತಹರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲುವುದಾವರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನೊ, ಅವತಾರಿ ಪುರುಷನೊ ಬಂದು ಇವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿದರೂ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನ ಬೆನ್ನೆಲುವೆ, ಈ ಹೆಣಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಮುರಿದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವು ಅದು. ಹತ್ತು ಅವತಾರಗಳಾಗಲಿ, ಹತ್ತರ ಹಲವು ಪಟ್ಟುಗಳಷ್ಟು ಅವತಾರಗಳಾಗಲಿ; ಆದರೂ ಸಾಕಾಗದೆ, ಇವರು ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಅವತಾರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದೇ! ಇದ್ದಲ್ಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದೆ ಇವರ ಸ್ವಭಾವ. ಇದುವೆ ಇಂತಹರ **ಸನಾತನ** (ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರತಕ್ಕ) **ಧರ್ಮ!** 'ಪಾಪೋऽಹಂ,' ಅಥವಾ 'ದಾಸೋऽಹಂ' ಎಂಬ ಆತ್ಯಂತಿಕ ಭಾವದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವು ಇದು.

ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಕೊರತೆಗಳು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಉನ್ನತಿಯೂ ಆಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೆ ಬೇಕು. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳಿವೆಯೆಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾನು ಕೀಳನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಘಾತಕ. ಅದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೆ. ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಅನರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದರ ಅರಿವು—ಎಡ್ಲರನು ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವನಕ—ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತು?

ಹೊರಗಿನ ಕೊರತೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಕುಂದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ಜೀವವೇ ಕೀಳಾಗಿದ್ದರೆ (ಅಥವಾ ತಾನು ಕೀಳೆಂದು ಬಗೆ

ದರೆ) ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಔಷಧಿ, ಉಪಚಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಳೆಯುವುದು ಜೀವದ ಲಕ್ಷಣ. ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿ ವನಸ್ಪತಿಗಳು ದೇಹದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುವು. ಮಾನವನು ದೇಹದಿಂದಂತೂ ಸರಿಯೆ. ಮನದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆಯುವನು. ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಎಡ್ಲರಿಸಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ೪೦೦೦ ವರುಷ ಯೋಗೀಶ್ವರ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನೂ ಕಂಡಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ನಾಳಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸದವರಾರು ? ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನು, ಜೀವಕ್ಕೆ ಸೊನ್ನಗಾರನ ಉಪಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸೊನ್ನಗಾರನ ಕೈಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಪಳಗುವುದರಿಂದ ಅವನು ಬರಬರುತ್ತ ಅಂದ ಅಂದದ ಹೊನ್ನ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನು. (ತದ್ಯಥಾ ಪೇಶಸ್ಕಾರೀ ಪೇಶಸೋ ಮಾತ್ರಾಂ ಉಪಾದಾಯ, ಅನ್ಯತ್ ನವತರಂ ಕಲ್ಯಾಣತರಂ ರೂಪಂ ತನುತೇ.) ಅದರಂತೆ ಈ ಜೀವಾತ್ಮನೂ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸತಾದ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವನು. (ಏವಮ್ ಏವ ಅಯಮ್ ಆತ್ಮಾ ಇದಂ ಶರೀರಂ ನಿಹತ್ಯ ಅವಿದ್ಯಾಂ ಗಮಯಿತ್ವಾ ಅನ್ಯತ್ ನವತರಂ ಕಲ್ಯಾಣತರಂ ರೂಪಂ ಕುರುತೇ)

ಹೀಗೆ ಜೀವವು, ಅನುದಿನವೂ ಮಿಗಿಲಾಗುವುದಕ್ಕೇ ಹಂಬಲಿಸುವುದು ನಿಜವಿದ್ದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಅನೀತಿಗಳು ನಡೆದಿರುವುದೇಕೆ ? ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಕ್ರೂರರೂ, ನರಾಧಮರೂ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದೇಕೆ ? ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಮತ್ತು ಎಡ್ಲರರ ಉತ್ತರವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದೆ. ಯಾರ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶವು ಹೇಗೊ ಹಾಗೆಯೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಕಾಮಮಯಃ ಏವ ಅಯಂ ಪುರುಷಃ, ಯಥಾ ಕಾಮಃ ಭವತಿ, ತತ್ ಕರ್ಮ ಕುರುತೇ; ಯತ್ ಕರ್ಮ ಕುರುತೇ, ತತ್ ಅಭಿಸಂಪದ್ಯತೇ.) ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೀನವೆನಿಸಿದರೆ ಯಾರೂ ಅಂತಹ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಎದುರು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು; ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಲಾರರೂ ಕೂಡ. ತಾವು ಹಿಡಿದ ದಾರಿ ಒಳ್ಳಿತ್ತಾದುದು, ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಚೆನ್ನು, ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿರುವ ವರೆಗೇ ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಯಾವುದೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಬಲ್ಲನು. ಆದುದರಿಂದ, ಸುಷ್ಟನಿರಲಿ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟನಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶ (ಧ್ಯೇಯ)ದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು

ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಸಮಾಜವು, ದುಷ್ಟರೆಂದೂ ನೀಚರೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಜನಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ತಾವು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ದಾರಿಯು ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿದೊಡನೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಮರುಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಜೀವವು ಹಂಬಲಿಸದೆ ಎಂದೂ ಇರದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ತೀರ ದುರಾಚಾರಿಯಾದವನಿಗೂ ಸದ್ಗತಿಯು ಶಕ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಗೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಯಾರು, ಆವಾವುದರ ಬೆಂಬತ್ತುವರೋ, ಅವರವರಿಗೆ ಅದು ದೊರೆಯುವುದು; ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂತಹದೋ, ಅಂತಹದೆ ಅವರ ಫಲ; ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗೀತೆಯೂ ಮೇಲಣ ವಿಚಾರಕ್ಕೇ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತದೆ. ಕೆಲರು, 'ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವು ಅಲ್ಲದುದು; ಸಲ್ಲದುದು; ಹೊಲ್ಲವಾದುದು; ಆದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು. ಇವರೆ, ಮುಂದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ "ಅಲ್ಲದೆ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸವು, ಸದೋಷಂ ಅಪಿ ನ ತ್ಯಜೇತ್ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನೇ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?" ಎಂದು ಕೇಳುವರು ! ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಾತಿಯ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಗೆ ಒಯ್ದು ಕೊಂಬುದು ಕೇವಲ ಮೇಲ್ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ; ಜನ ನಿಂದೆಯ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಿಜವಾಗಿಯು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಡೆಯು ಹೇಸಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರು 'ಹಿಂದೆ ಆದುದು ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು ಇನ್ನಾ ದರೂ ತಮ್ಮಿಂದ ಅಕೃತ್ಯವು ಆಗುವುದು ಬೇಡ, ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೊಸದಾರಿ ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆರವರು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮಾಡುವವ ರಿಗೆ ಅದು ಸರಿಯೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೆ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೂ ಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಸ್ವೇ, ಸ್ವೇ ಕರ್ಮಣ್ಯಾಭಿರತಃ ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಲಭತೇ ನರಃ ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ. ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ, ಕೃಷ್ಣರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಮೊದಲೆ ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗ ತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಏಳ್ಗೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದವರು ಕೀಳರಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತ ನಾಯಬಾಳಿನವರಾಗಿ ದಿನಗಳೆಯುವರು. ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈ ಭೂಗೋಳದೊಳಗಿನ ಪುಳುಗಳು—'ಪುಳುಮಾನಸರು' ಎಂದು ಪಂಪನು ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಜನಗಳಿರುವರು. ಹಳಬರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದುವೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆವ ಜೀವರಾಶಿ. ನಿಜವಾದ ಏಳ್ಗೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಕೀಳರಿಮೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಳೆವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹಲವು ಜನಗಳು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹರು ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನ ಒದಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ತಿರುವು ಮುರುವು ಮಾಡುವರು. 'ತಾವೇನು ಸಾಮಾನ್ಯರೇ ?' 'ತಮ್ಮಂತೆ ಇನ್ನಾರುಂಟು.' ಎಂಬೀ ಒಗೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಬಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ನಾವು ಹಿರಿದಾದವರು, 'ಹೆಗ್ಗರು' ಎಂದು ನೆರೆನಂಬ ಹತ್ತುವರು. ಆ ಉಬ್ಬಿನಿಂದ ನಡೆವರು; ನುಡಿವರು. ತಮ್ಮ ಆ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಗೆ ಬಾಧೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ರೇಶಿಮೆ ಹುಳದಂತೆ, ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಪರಿವಾರ ರೂಪಿಯಾದ ವೇಷ್ಟನವನ್ನು ನೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು, ತಾನೆ ಇಂದ್ರ, ತಾನೆ ಚಂದ್ರನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಬುವರು. ತಾನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬುವರು. ಇದು ಕೀಳರಿಮೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿ. ಇವೆರಡೂ, ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮೈಗಳಿದ್ದಂತೆ. 'ಪಾಪೋಽಹಂ' 'ದಾಸೋಽಹಂ' ಎಂಬ ಭಜನೆಯು ಕೀಳರಿಮೆ ಕುರುಹು ಆಗಿರುವಂತೆ, ತಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ 'ಸೋಽಹಂ' ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಚಿಹ್ನವಾಗಿದೆ. ನಾಡ ಹೇಡಿಯಾಗಿದ್ದು 'ಸೋಽಹಂ' ಹೇಳುವುದು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ ಪರಮಾವಧಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೆರಡೂ ತೂಕ ತಪ್ಪಿದ ನುಡಿ; ತಾಳಗೆಟ್ಟ ಮಾತು. ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತ ಜೀವನದ ಲಕ್ಷಣ.

ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಸೋಜಿಗವೆನಿಸದೆ ಇರದು. ತಾನು ಕೀಳನೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನವನು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಮುಸುಕನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೀಳರಿಮೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವೊ ಅಷ್ಟು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಹೊದಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದಪ್ಪ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೀಳರಿಮೆಯ ನಡುಕ (ಚಳಿ) ತಾಳಲಾರದೆ ಆ

ಜೀವದ ತೊಳಲಾಟ ಅಸಹ್ಯವಾದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಕೀಳ್ಮೆಯ ಭಾವನೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ ಯೆಂದು ಊಹಿಸಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ' ಎಂದು ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೆ ಕೂಗುವವರಿಗೆ, ಅವರ ಧರ್ಮವು ಕಡಿಮೆ ತರಗತಿಯದೆಂಬ ನೋವು, ಎಲ್ಲಿಯೊ ಅವರ ಮನದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತು ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹರಸರ್ವೋತ್ತಮ; ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮ; ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯೇ ಮಿಗಿಲಾದುದು, ತಾವೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಲದವರು........ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಆವೇಶ, ಆಗ್ರಹಗಳು ಅವರವರ ಕೀಳರಿಮೆಯ ದ್ಯೋತಕಗಳಾಗಿ ಲ್ಲವ ? ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಾದ ಸಭೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವೃತ್ತಾಂತದಂತೆ ಪುರಾಣಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಅವತಾರದ ವರ್ಣನೆ ಗಳು, ತಮ್ಮ ಮತ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದವ‍ರ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ (ಕೀಳರಿಮೆಯ ?) ಒಳ್ಳೆ ಉದಾಹರಣಗಳಾಗಿವೆ ತಮ್ಮ ಮತ (ಧರ್ಮ) ಸ್ಥಾಪಕನು ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಅವತಾರನೆಂಬ ಹಠವಾದವೂ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಒಂದು ಬಗೆಯೆ ಆಗಿದೆ. ಮತ (ಧರ್ಮ) ಸ್ಥಾಪಕರು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಾ ಪುರುಷರೆಂಬುದು ಅವರ ಧೀರೋದಾತ್ತ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಯಾರಿಗೇ ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವ ರಾಗಬೇಕಲ್ಲ ! ಹಾಗಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೇ ಈತನು, ಅಥವಾ ಈತನ ಆಪ್ತನು ಎಂದು ಬಾದರಾಯಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬುದ್ಧಿ ಯನ್ನು ಆ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದಾಗಲೇ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು ! ತಾನು ಅಂತಹ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಿಯ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿ ಎಂಬ ಹಿಗ್ಗು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇನ್ನುಳಿದವರ ಮತ(ಧರ್ಮ)ವು ಕೀಳು, ಅವರು ಪತಿತರು, ನರಕಭಾಜನರು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಸಾರಿ ದೂರಲು ಮೈತುಂಬು ವುದು. ತಮ್ಮ ಧನ್ಯತೆಯ ಅಮಲು ಏರುವುದು !

ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಡುವುದು, ಎಂಬು ದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಳೆ ಕತೆಯಿದೆ: ಒಬ್ಬ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಂದು ದಿನ ತುಂಬ ಮಿಡುಕುತ್ತ ಹೊತ್ತುಕೈಯ ವರಾಗಿ ಕುಳಿತುದನ್ನು ಅವರ ಒರ್ವ ಶಿಷ್ಯನು ಕಂಡನಂತೆ. ಕಂಡು, 'ಪೂಜ್ಯರೇ

ಇವೇನು ತಮಗೆ ಚಿಂತೆ. ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. "ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂದೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಲಿರುವೆನೆಂದು ನನಗೆ ಇದೀಗ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು ಆ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಗಿದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೆ ನನಗೊಂದು ದಿವ್ಯ ಜನ್ಮವು ಬರುವುದಿದೆ ಆದರೆ ಆ ಹಂದೆಯಾಗಿ ಇರುವುದು ಹೇಗೆ ? ಅಯ್ಯೋ ! ಆ ಹೇಸಿ ಬಾಳೆ ! ಇದಕ್ಕಿನ್ನೇನು ಗತಿ ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದರು ಗುರುಗಳು "ಆ ಹಂದೆಯ ಜನ್ಮದೊಳಗಿಂದ ಬೇಗನೆ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಹಂಚಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ನೋಡಿ. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಾನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು." ಶಿಷ್ಯನು ಒರೆದನು. ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತಾವು ಹಂದೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಲಿರುವ ಸ್ಥಳ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಂತಿಂತಹ ಬಣ್ಣದ ಒಂದು ಹಂದಿಯ ಮರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಹೀನ ಜನ್ಮದೊಳಗಿಂದೊಮ್ಮೆ ಪಾರಾಗುವೆನು, ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು

ಆ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಗುರುಗಳ ಅವಸಾನ ಕಾಲದ ನಂತರ ಆ ಶಿಷ್ಯನು ಹೇಳಿದೆಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ಹಂದಿಯ ಮರಿಯು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದೊಡನೆ.ಆ ಮರಿಯು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಎದೆ ಕರಗುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತಂತೆ. "ಎಲಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಗೊಡು. ಕಸ್ತೂರಿಯಂತ ಈ ಕೆಸರೇನು ! ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಟದ ಹಿಗ್ಗೇನು ! ನಮ್ಮ ತಾಯ ಅಮೃತದಂತಹ ಹಾಲೇನು ! ನಮ್ಮ ಮೊಗಸಿನ ಕಲ್ಪನೆ ನಿನಗೆಲ್ಲಿಯದು ? ನನ್ನನು ಕೊಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಸುಖಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಕಾರಣ ಕೊಲ್ಲ ಬೇಡಯ್ಯ. ಅವರವರ ಸುಖ ಅವರವರಿಗೆ" ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿತು ! ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ-ಸೇವೆಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು; ವಚನ ಕೊಡುವರು. ಮುಂದೆ ತೀರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಡದು ಅದರ ಮುಂಡನವನ್ನೂ ಮಾಡುವರು !

ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವರೊ, ಆ, ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು, ಅವರು ಮುಂದುವರೆಯುವರು. ' ಎಂಬ ತತ್ವದ ಸತ್ಯತೆಯು

ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ದಾರಿಯಾವುದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲು ಕೈಗೆ ಬಂದ ಬೇಕಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ, ಕೊನೆಗೆ ಹಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಸಿಹಿ ದೊರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇಂತಹರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾ ಶೆಯು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಇವರು ತಮಗೆ ಬಂದ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ತಾವೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿನ ಎಲ್ಲ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ಇವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ರುತ್ತದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ದೈವ, ಕಲಿಯುಗಗಳಂತಹ ಕಾರಣಗಳಂತೂ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾರವನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಪರಾಧದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವೆ. ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಅಥವಾ ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲವಾದರೆ “ವಿಪರೀತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ! ದೈವ ! ಅಥವಾ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದೇ ಹೀಗೆ !” ಎನ್ನುವರು. ಸರಿಯಾದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದೆ’ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಬಟ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರ !

ಆಧುನಿಕ ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲಿ, ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ: **ಸಮಾಜವನ್ನುಳಿದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ.** ಎಡ್ಲರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಪರಿಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಾಳದಿರು ವುದೇ ಪಾಪ. ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಅದರ ಧಾರಣೆ, ಪೋಷಣೆಗೆ ಅಂಶತಃ ಆದರೂ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದುವೆ ಪುಣ್ಯ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜ, ಎಂದರೆ ಆವುದು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೀರಶೈವ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಸ್ತಿ, ವೈದಿಕ, ಅವೈದಿಕ ಎಂದು ಮುಂತಾದುವೊ ? ಛೆಃ ! ಇವು ಪಂಗಡಗಳು ಅಥವಾ ಬಣಗಳು. ಸಮಾಜವಲ್ಲ. ಸಮಾಜವು ಪ್ರಾದೇ ಶಿಕ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ. ಯಾರು ಏನನ್ನು ಭಜಿಸುವರೇ ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ದೊರೆಯುತ್ತ ದೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೀರಶೈವ, ಜೈನ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಆದ ಬಣಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ (?) ಮುಖ್ಯವೆಂಬ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ಧರ್ಮವೇ ಗುರಿ ಯಾಗಿದ್ದವರ ಸಾಧ್ಯವು, ಪಾರಲೌಕಿಕ ಸೌಖ್ಯವಷ್ಟೆ ? ಇಹಲೋಕದ

ಜಂಜಡದೊಳಗಿಂದ ಬೇಗನೆ ಪಾರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಈ ಬಣಗಳ ಜೀವನದ ಇತಿ ಕರ್ತವ್ಯತೆ. (ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಸಹ ಇವರು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಜಾತಿಯ ದೇವರೇ ಬೇರೆ ! ಅವರವ ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಬೇರೆ !) ಈ ಬಣಗಳ ದಾರಿ. ಗುರಿ ಕೈಲಾಸ; ವೈಕುಂಠ; ಇಂತು **ಪರಲೋಕ** ! ಸತ್ತ ಮೇಲಣ ಸುಖ! ಹೀಗೆ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು. ಅವನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು. ಮತ್ತೆ ಐಹಿಕ ಸೌಖ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ; ಎಂದು ಮಿಡುಕುವುದು ಎಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯ ? ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನ ಬೇಡುವರೋ ಅವರು ಅದನ್ನು (ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ) ಪಡೆಯುವರು.

ಇಂಗ್ಲಂಡ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸಮಾಜಗಳು ಇಹದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿವೆ. ಐಹಿಕ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ: ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪರಲೋಕದ ಸಾಧನೆಯನ್ನೇ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೋಮ-ಹವನ, ಪೂಜೆ-ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಮಗ್ನರಾಗಿ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಜನ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಮಿಷವೂ ಒಂದು ಸಂಕಟವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸ್ವರ್ಗದ ಕಡೆಗೇ ಕಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತವರಿಗೆ ಅವರ ನಾಡಿನ ಆಡಳಿತದ—ಎಂದರೆ ಐಹಿಕ ಕಾರ್ಯಭಾರದ—ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, (ಅವರಿಗೆ) ನೆರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು (ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಅಮೇರಿಕೆ ಮುಂ.) ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಭೂಲೋಕ ಅವರದು. ಪರಲೋಕ ನಮ್ಮದು. ಇಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯ; ನಮಗೆ ಸೌಖ್ಯ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ! ಐಹಿಕ ಸೌಖ್ಯ ಕ್ಷಣಿಕ. ಸತ್ತಮೇಲಿನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ! ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೀಳರಿಮೆ, ಹೆಗ್ಗರಿಮೆ ಯಾದುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ?

ಯೋಗೀಶ್ವರ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನು, ಜ್ಞಾನದೊಡನೆ ತನಗೆ ಧನವೂ ಬೇಕೆಂದನು. ಅವೆರಡನ್ನೂ ಆತನು ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಚರಿತೆಯೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಜ್ಞಾನ-ಕರ್ಮ ಸಮುಚ್ಚಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತೆಯು ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. "(೧) ಶ್ರೀಃ, ವಿಜಯಃ, ಭೂತಿಃ, (೨) ಧ್ರುವಾ ನೀತಿಃ" ಇವು ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರತಕ್ಕವುಗಳಂತೆ. ಇಂತಿವು ಅಂದಿನವರ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು. ಧ್ಯೇಯ-ಧೋರಣೆಗಳು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ನೀತಿವಂತರೆನಿಸಿದರಲ್ಲದೆ

ಸಿರಿವಂತರೆಂದೂ ಹೆಸರಾದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಹೊಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತಂತೆ! ಅಂದಿನ ಕಾಲವು ಅದು! ಇಹ–ಪರಗಳೆರಡೂ ಅವರ ಗುರಿ. ಭುಕ್ತಿ-ಮುಕ್ತಿಗಳೆ ಅವರ ಸಾಧ್ಯ.

ಜೀವನವು ಅಖಂಡವಾಗಿದೆ, ಸುಸಂಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಡ್ಲರನ ವಿಚಾರ ಮಂದಿರದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಮೂಲೆಗಲ್ಲು. 'ಈಶಾವಾಸ್ಯಮ್ ಇದಂ ಸರ್ವಂ ಯತ್ ಕಿಂಚ ಜಗತ್ಯಾಂ ಜಗತ್' ಎಂಬ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಋಷಿಯು ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉದಾತ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಇಹ, ಪರ; ಸಂಸಾರ, ಪರಮಾರ್ಥ; ಎಚ್ಚರ, ಕನಸು; ಪೇಟೆ, ದೇವರಮನೆ; ನಡೆನುಡಿ; ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು; ಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಇವೆ ಮೊದಲಾದುವು ಎಲ್ಲವೂ ಪರಸ್ಪರ ಸುಸಂಬದ್ಧ; ಅಖಂಡ; ಪವಿತ್ರ

ಜೀವನವೆಲ್ಲವೂ ಅಖಂಡ; ಸುಸಂಬದ್ಧ; ಪವಿತ್ರ; ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಅಳಿದು, ನಾನು ಮಾತ್ತು ನನ್ನ ಹತ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು ಮಾತ್ರ ಪವಿತ್ರ, ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಉಳಿದವರು ಕೀಳು, ಕನಿಷ್ಠ; ನಾನು ಮಾಡುವುದು ಮಿಗಿಲಾದುದು, ಹೆರವರು ಮಾಡುವುದು ಹೀನವಾದುದು, ಎಂಬೀ ಬಗೆಯ ಭಾವನೆಯು ದೃಢಮೂಲವಾದಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ನಡೆಯುವುದು. ಬಾಳು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು. ಮರದ ಬೇರು ಕೆಳಗೆ ಕೆಸರಲ್ಲಿರುವುವೆಂದು ಅದಕ್ಕೂ, ಮೇಲಣ ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳಾಗುವ ಅಂದವಾದ ಕೊಂಬೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆನ್ನಲಾದೀತೆ ? ಬೇರು ಹೊಲಸು, ಅಪವಿತ್ರವೇ ? ಸಮಾಜವು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮರ. ಅದರ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳೂ ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿವೆ. ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಬೇರಿಗೆ ರೋಗ ಹಿಡಿದರೆ, ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳಿಗೂ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು, ಬೇರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ! ಪರಲೋಕದ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಆಸಿಸಿ ಇಹವನ್ನು ಮರೆತರೆ ! ಮುಗಿಲ ಹೂವಿಗೆ ಕೈನೀಡಿ, ನಿಂತ ನೆಲದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದವರಾದರೆ ಅವರಂತಹ ಅರೆಮರುಳರು ಇನ್ನಾರು ? ಇಹಪರಗಳು ಪರಸ್ಪರಾದಲಂಬಿಗಳಾಗಿವೆ. ಸುಸಂಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ ಭ್ರಮೆ.

ಬಾಳು ಹದಗೆಟ್ಟು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೆಂದು ಎಡ್ಲರನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುದು ತೀರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಮನೋರೋಗ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆವೆಲ್ಲ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ನಮ್ಮವರು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದ್ದಿತು. 'ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿ;' '**ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿದಡೆ ತನ್ನ ಅರಿವೆ ಗುರು,**' ಎಡ್ಲರನು ಹೇಳಿದುದೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತಿಳಿಯುವುದೆಂದರೇನು ? ಅದರ ರೀತಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಆವುವು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದವರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದವನು ಎಡ್ಲರನೇ. ಸುಪ್ತ ಚೇತನ (ಸುಷುಮ್ನೆ) ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅದ್ಭುತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೊತ್ತು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರಯೋಗಾದಿಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿತರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲ ಕೆಲಸವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅರಗೆಲಸವಾಗುವುದು ಎಡ್ಲರನು ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೆ ಅದರ ಜನ್ಮಸಾಫಲ್ಯವಿದೆ. ಕೃತಾರ್ಥತೆಯಿದೆ. **ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದವರು ಮಾನವರೇ ಅಲ್ಲ** ಸಾಮಾಜಿಕತೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಸ್ನೇಹ ಶಕ್ತಿ. 'ಕೆಳೆ' ಎಂದು ಇದಕ್ಕೇ ಹೆಸರು. ಇದುವೆ ಸಮಾಜದ ಮೂಲಾಧಾರ. ರಾಷ್ಟ್ರಪುರುಷನ ಜೀವಶಕ್ತಿ. ಮಾನವ್ಯದ ಸಾರ.

ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಜನಾಂಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಬಲವಾದದ್ದಿರಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುಸಂಬದ್ಧತೆ, ದೃಢತೆಯಿರಬೇಕು ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿ ಬಣದವರೂ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಾವು ಇದ್ದುಕೊಂಡರೆ, ಅದೊಂದು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲು ತಡವಿಲ್ಲ ತಾನು–ತನ್ನ ಜಾತಿ (ಧರ್ಮ)– ಅಲ್ಲಿಂದ

ನೆಟ್ಟಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷ, ಎಂಬ ಈ ಸೋಪಾನ ಪಂಕ್ತಿಯೇ ಈ ವರೆಗಣ ನಮ್ಮ ಕೀಳ್ಮೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಧರ್ಮದ ದಾರಿ, ಎಂಬುದರಲ್ಲೇನೂ ಸಂದೇಹವೆ ಇಲ್ಲ ತಾನು- ತನ್ನ ಮನೆ–ಊರು–ನಾಡು-ಮಾನವ್ಯ ಇದುವೆ ನಿಜವಾದ ದಾರಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಈ ದಾರಿಯ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕೆಳೆ (ಸಾಮಾಜಿಕತೆ); ಸಖ್ಯ–ಯೋಗ; "ಸರ್ವ ಭೂತೇಷು ಚಾತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಚಾತ್ಮನಿ," ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರೆ ಇಹ-ಪರ ಎಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯಗಳೂ ಕೈಗೂಡುವವೆಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲ ಸುಖಸಾಧನಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವ ಎಡ್ಲರನೂ ಮೇಲಣ ಋಷಿಯ ಮಾತನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ಸಾರಿದ್ದಾನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ—ಮಾನವ ಕುಟುಂಬ ಇದುವೆ 'ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷಗಳ ವಿರಾಟ ಪುರುಷ.' ಇದರ ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣೆ, ಆರಾಧನೆಯೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರಕ. ಇದನ್ನು ಮರೆತು ಒಂದು ಬೆರಲೆ ಒಂದು ಕೂದಲೇ, ಒಂದು ಉಗುರೇ ಆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಬಣವೇ ಸರ್ವಸ್ವ, ಸಂಪೂರ್ಣವೆಂದು ನಂಬಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ತಿಳಿಗೇಡಿತನ! ತನ್ನ ಬಣ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಹೊರಗಣ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸು–ಹೃದರನ್ನು ತನ್ನವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗದವರು ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹೃದಯವು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ವಿರಾಟಪುರುಷನ ದರ್ಶನದ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ತಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಎಂದು ಮಿಡುಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹವಣಿಸಬೇಕು. ಕೆಳೆಯಿದ್ದರೇ ಬಾಳಿಗೆ ಕಳೆ. ನಾಡಿಗೆ ಬೆಳಕು, ಬೆಡಗು.

ಇಂದಿನ ಬಾಲಕರೆ ನಾಳಿನ ನಾಗರಿಕರು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತುದೆ, ಆಜನ್ಮ ಉಳಿಯುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ೪-೫ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಹಾಯುವರೊ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವೆಲ್ಲವೂ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಎಡ್ಲರನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರು ವರುಷದ ಬುದ್ಧಿ ನೂರು ವರುಷದ ವರೆಗೆ, ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಎಡ್ಲರನ ಅನುಭವವೇ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಎಡ್ಲರನು ತನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಪರಿಶ್ರಮಗಳ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಎಡ್ಲರನು ಹೇಳಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೆಲರಿಗೆ ಎನಿಸಬಹುದು. ಅಗ್ನಿರಥ, (ಪುಷ್ಪಕ) ವಿಮಾನ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದುವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಅವುಗಳಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಮಿಗಿಲಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಲಾಭವೇನು ? ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತೆಂಬ ದುರಭಿಮಾನವೇ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಹಾನಿಗೇ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಗುಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು; ಆದರಿಸಬೇಕು; ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸುಶಿಕ್ಷಿತನೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಓದಿ, ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ ಗ್ರಂಥವಿದು ಇದರೊಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವೇದವಾಕ್ಯವೆಂದು ನಂಬಬೇಕಾಗಿ ಎಡ್ಲರನೂ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅನುಭವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ನಡೆದು ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವು ಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಕೀರ್ತಿಶೇಷನಾದ ಫ್ರಾಯಿಡನು ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರದ ಈ ಹೊಸ ಹಾದಿಯ ಅಧ್ವರ್ಯುವಾಗಿದ್ದನು. ಎಡ್ಲರನು ಆತನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡವನಾದರೂ ತನ್ನದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹಲವು ಹೊಸ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಮುಂದೆ ತನ್ನದೊಂದು ಬೇರೆ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು ಚಾಚೂ ಬಿಡದಂತೆ ಗುರುವು ಎಂದುದನ್ನೇ ಎಂದು ಬಾಳುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ನಾಡಿಗರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಏಳ್ಗೆಯನ್ನೇ ಎಂದೂ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಮತಸ್ಥಾಪಕನ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರೂ ತನಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಲೋಕದ ಎದುರಿಗೆ ಇಡುವ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ಪದ್ಧತಿಯು ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಅಪಮಾನವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯದ ಉಪಾಸನೆಯೆ ಇದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯರೆ, ಇನ್ನಾರು ಹಿರಿಯರೆಂಬವರೆ ಹಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಹಾಡುವ ದಾಸರ ಶರಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಶುದ್ಧ ಸತ್ಯದ ಉಪಾಸನೆಗೆ

ಂಡ್ಡ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನೆ ತಂದು ಮುಂಬೊಡ್ಡಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದದೆ ಇರುವುದು, ೀಗವು ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಲಕ್ಷಣವು. ಕುಟುಂಬಗಳು—ಸಮಾಜ ಪುರುಷನು ಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆದ ಅನಾ ೀಗ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ುವರೆಂದು ಹಾರೈಕೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕರಣವು ಮೊದಲ ಓದಿನಲ್ಲಿ ್ಬ ಗಡಚೆನಿಸುವಂತಿದೆ. ಆದರೂ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಿದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನನ್ನ ತರುಣ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಿಣಿ ಗೌರೀಶರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿಗಿಲಾದ ಸೇವೆ ನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೌರೀಶರ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ, ಡವು (ನಾಡು ಮತ್ತು ನುಡಿಯು) ಭಾರತದ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಂದುಳಿಯಬಾರದೆಂಬ ಹಂಬಲವು ಅವರದು. ಇಂತಹ ತರುಣರು ನಮ್ಮ ಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಲಾಭವೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೀಶರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆವ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸದೆ ಇರಲಾರೆ.

ಸಾಧನಕೇರಿ
ಧಾರವಾಡ
೬-೩-೪೩

ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿ



ಒಪ್ಪೋಲೆ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೮	೫	ಅಸಕ್ತಿ	ಆಸಕ್ತಿ
೧೦	೨	ಸಮಾಜ	ಸಾಮಾಜಿಕ
೧೧	೯	ಅಸಕ್ತಿ	ಆಸಕ್ತಿ
೨೦	೨೨	ತನ್ನ ಕೃತ್ಯಗಳು	(ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು)
೨೮	೧೯	ಗುಪ್ತ	ಸುಪ್ತ
೪೦	೨೩	ತಾರತಮ್ಮ	ತಾರತಮ್ಯ
೪೧	೧೮	ನಿರೀಕ್ಷಿಸು	ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ
೬೦	೨೭	ಅಶಕ್ತಿ	ಆಸಕ್ತಿ
೭೮	೨೫–೨೬	ಸಂಗಡಿಗತನ್ನ	ಸಂಗಡಿಗರನ್ನೊ
,,	೨೭–೨೮	ಕುಟುಂಬವನ್ನು	ಕುಟುಂಬದವರ
೮೭	೨೨	ಅನುವಂಶಿಕ	ಆನುವಂಶಿಕ
೧೧೩	೯	ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ	ಮಕ್ಕಳು
೧೩೬	೬	(ಕೆಳೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆ)	ಕೆಳೆ (ಸಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆ)

ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟು

೧. ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಆಚಾರ.

ವ್ಯಕ್ತಿ-ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೇನು ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಢವಾದ ಸೃಜನಪರವಾದ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಇದುವೆ ಕತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ ಯತ್ನ-ಯೋಚನೆಗಳೊಳಗಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿ-ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿತು. ತಾನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿಲ್ಲದ ಜೀವವುಂಟೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಳೆಯದ್ದು ಜೀವವೇ ಅಲ್ಲ. ಹಲವು ಬಾರಿ ಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ, ಹೆಣಗಾಡಲಿ, ಹೋರಾಡಲಿ ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು, ಗಳಿಸಬೇಕು. ಕೃತ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವನದ ಸಿಸೃಕ್ಷಾ ಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಸೋಲು ನೋವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ಸೋಲುಗಳ ಕುಂದನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೊಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಣಗಾಡಲು ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯು "ಗುರಿಗಾಣಿ" ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ – ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಣಗಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಗಾಮಿಯಾಗಿ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸಿಸೃಕ್ಷಾ (ರಚನಾತ್ಮಕ) ಶಕ್ತಿಯು ಈ ತರದ ಹೆಣಗಾಟದಲ್ಲಿ—ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಸಾಗುವ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾರೀರಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯಾ-ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ತನಗೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ

ರಿಂದ ಒಂದು ನೂತು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಚಲನ ವಲನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಮಾನಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ—ಆತನ ಜೀವನ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೂಮಿಕೆಗ-ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ನಿರಪೇಕ್ಷ ವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅಪರಾಧ-ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ—ಅಂದರೆ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನೂ ಅವರ ವಿಕೃತ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ—ಅಪರಾಧಿಗಿಂತ, ಆತನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಧ ಕುರಿತೇ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರೈಸುವದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಅಪರಾಧ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೇ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ, ಆ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅಪರಾಧಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ, ಒಂದು ಘಟನೆಯೆಂದು ನೋಡಿದ ವಿನಾ, ಈ ಕೃತ್ಯದ ಹೊಲ್ಲತನವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಿಂದ ಜರಗುವ ಒಂದು ಕೃತ್ಯವು ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವೆನಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಪರಾಧವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಭವೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಜೀವನದ ಅಂತಸ್ಥವಾದ ಅಂತಿಮವಾದ ಗುರಿಯಿರುತ್ತದೆ, ಆ ನಿಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಆತನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಒಂದು ಗತಿರೇಖೆಯನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೃತ್ಯ ಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುದುಗಿರುವ ಹುರುಳನ್ನು (ಅರ್ಥವನ್ನು) ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಗುರಿಯು ಗೊತ್ತಾಗಲು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಆಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆತನ ಇಡಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಂಗ—ಅಂಶ ಗಳನ್ನಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿವಿಧ ನಡೆ ವಳಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ,—ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪೂರಕವಾದ ಅಂಶ ಗಳೆಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದರೆ,—ಆಗ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಮಿಗಿ ಲಾದ ಮನವರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೆಳವಣಿಯೇ ಜೀವಂತ ತನದ ಲಕ್ಷಣ.

ಹೀಗೆ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವಶ್ಯ. ಶರೀರದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿವಕ್ಷಿತ ಗುರಿಗಾಗಿಯೇ, ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹೆಣಗುತ್ತಿವೆ, ಒಳಹೊರಗಿನ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದಾಗಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಹಲವು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಅವಯವದ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿದು ಬಿಡುವುದು. ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಅಂಥ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿ ನ್ಯೂನಗೊಂಡ ಅಂಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದರಿಂದ ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಸರ್ಗವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೋಟವು (ಅಖಂಡ ಗತಿಯು) ಜೀವನದ ಧರ್ಮ. ಮುಂದಡಿ ಜೀವಂತತನದ ಕುರುಹು. ಮತ್ತು ಈ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ತಡೆಗಳು ಬಂದರೂ ಅವುಗಳೊಡನೆ ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೋರಾಡದೇ ಯಾವ ಜೀವಂತ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ ತಲೆವಾಗುವದಿಲ್ಲ. (ಹೇಡಿಗಳ ಮಾತು ಬೇರೆ ಎನ್ನಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು **ಜೀವಂತ** ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಅಲ್ಲ.)

ಇನ್ನು ಮನೋಜೀವನದ ಕ್ರಮವು ಕೂಡ ಇದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಶಾರೀರಿಕ ಜೀವನದ ಗತಿಯನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲವೇ ಆದರ್ಶವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಆದರ್ಶ. ತನ್ನ ಇಂದಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನೂ, ತೊಡಕು-ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಾಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನಗಳು ಬರುವವೆಂದು ಮೂರ್ತವಾದ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹದೊಂದು ಮೂರ್ತವಾದ ಧ್ಯೇಯದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನ ದುಃಖಗಳನ್ನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಯಶವೇ ಮೂಡಿ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಇಲ್ಲವೇ

ಉದ್ದೇಶದ ಭಾವನೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವದೊಂದು ಬಾಳಿಗೆ-ದಿನದ ನಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿ ಇಲ್ಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪಡಿಯಚ್ಚು

ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು-ಜೀವನಾದರ್ಶವನ್ನು-ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸವು ತೀರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕ್ಷಮವಾದ ತೀರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತರದ ಬಾಳಿನ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನ (ಮಾದರಿಯ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯ) ಹೊಳವು ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಗೊಳ್ಳಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಗು, ಅಶಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ತನ್ನ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಾನು ಕೀಳು,-ಬೀಳೆಂತ ಭಾವಿಸಲು ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತಾಳಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಸಂನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೊಳಲುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯ ಅಸಹ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊನೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮಗು ತನಗಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಆದರ್ಶದಿಂದ ತೋಚುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅದರ ಆದರ್ಶವೇ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ. ಉಳಿದ ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಕೃತ್ಯಗಳು ಗೌಣ. ಆದರೆ ಈ ಆದರ್ಶವು ಹೇಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಿಗಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಆದರ್ಶವಿರುವುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗತಿಯನ್ನೂ ಅದರ ಆದರ್ಶವೇ ಆಳುತ್ತದೆ. ಈ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ (ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಕಸುವು-ಕೊರತೆಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ) ಇನ್ನೂ ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಮಗುವಿನ ಸ್ವಭಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಅದರ ಜೀವನ ಕಾರ್ಯದ ಮರ್ಮವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಗುರುಕೀಲವು (ತಕ್ಕ ಹಂಚಿಕೆಯು) ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರೀತಿ, ಅದರ ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟು ತಪ್ಪದೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿನ ಜೀವನಾದರ್ಶವನ್ನು (ಉದ್ದೇಶದ ಮಾದರಿಯು) ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹದೊಂದು ಗುರಿಯು ತೋರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆಯೇ ಆ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ಪಡಿಯಚ್ಚು (ಆದರ್ಶದ ಮಾದರಿ) ರೂಪಗೊಂಡ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳಿನ ರೀತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಹೊಸ ಆಪ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಏಕಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂವೇದನೆಗಳು (ಅಂದರೆ ಎನಿಸಿಕೆಗಳು) ಆತನ ಇಲ್ಲವೆ ಆಕೆಯ ಜೀವನಾದರ್ಶದ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಗುವು ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಎನಿಸಿಕೆಯ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ (ಸಂವೇದನಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ) ಅದು ಹೊರಗಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯು ತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಿಕೆಗಳೊಳ ಗಿಂದಲೇ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಎನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು (ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು) ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ; ಯಾವುದೊಂದು ಅವಯುವವು ಊನವಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ಎನಿಕೆ ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆಗಳೂ ಆ ವಿಕೃತ ಅವಯುವದ ಕಾರ್ಯ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಬೇನೆಯ, ಅಥವಾ ಪಚನ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಶಿಶುವು ತಿನಿಸು ತಿಂಡಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸು ತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕುಂದುಳ್ಳ ಶಿಶುವು ಒಡವೆಗಳ ರೂಪ–ನೋಟ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೃಶ್ಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಎನಿಕೆ (ಸಂವೇದನೆ) ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಂದಿ ಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರರಲ್ಲೂ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವದೊಂದು ಶಿಶುವಿನ ಶಕ್ತಿ ಯಾವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು, ಆ ಶಿಶುವಿನ ಯಾವ ಅಂಗವು ಊನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನಷ್ಟು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಆಯಿತು, ಎಂದು ಕೆಲರು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಶಿಶುವು ತನ್ನ ಅವಯುವದ ವಿಕೃತಿ ಇದ್ದರೂ, ಆ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಂಥ ಹೊರಗಿನ ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಗುವು ತನ್ನ ಊನತೆಯ ಎನಿಕೆ (ಸಂವೇದನೆ) ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬರೇ ಹೊರಗೆ ತೋರುವ ವ್ಯಂಗ ವಿಕೃತಿಗಳ ನ್ಯೂನತೆಯು ನಿರೀಕ್ಷಣದಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಸಂವೇದನಾಕ್ರಮದ ಪೂರ್ವಯೋಜನೆಯು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಶುವಿನ ಪೂರ್ವಯೋಜನೆಯು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೇ ಹೋಲುವದು. ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಯಾರೂ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಕೇವಲವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡವರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೂಡ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸತ್ಯದ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿವೇಕದ ಮೇಲೆ ಎನಿಕೆಗಳ ಎಣಿಕೆ (ಲೆಕ್ಕದ) ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕವು ಹೊರಗಣ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಯಂತಿಕ ಸತ್ಯ, ತ್ರಿಕಾಲಾಬಾಧಿತ ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಅವುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಚಿಕ್ಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಮುಂದಡಿಯಿಡುವದರಲ್ಲಿಯೇ ವಿಜ್ಞಾನವು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗದಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹತ್ವದ ಮಾತೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಕೊಂಡು ತಿದ್ದಲೂ ಬಲ್ಲೆವು. ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವು (ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು) ಇನ್ನೂ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಇಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭ. ಆಗ ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುವುದು ಉಳಿದಲ್ಲಿ, ಮುಂದೆ ಈ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ಮೊದಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ವಿಕೃತಿಯಿಂದ ಬಳಲುವ ಒರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡುವುದಿದೆ ಎನ್ನಿ. ಆಗ ಅವನು ಇಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದಿಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ; ಈತನ ಕುರಿತು ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೆಂದರೆ, ಅವನು ಅಂದು ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಮಾರ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (ಸಂಸ್ಕಾರ

ಕ್ಷಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಮಾಡಿದ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಈತನ ಅರಿವಿನ ಆಳದೊಳಗಿಂದ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಈ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ—ಅವುಗಳಿಂದ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹಾಳಾದ ಈತನ ಮಾನಸಿಕ ಜೀವನವನ್ನೂ—ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆರೈಕೆ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು.

ಬಟಿ (ತಳಿ)ಯ ಗುಣದ ಸ್ಥಾನವೇನು ? ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಬಟಿಯ ಗುಣದ (ಅನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ) ಮಹತ್ವವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯೇ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಟಿಯಗುಣ–ಶಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ, ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಈತನು ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡನೆಂಬುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಲೈಂಗಿಕ ವ್ಯಂಗಗಳಿಗೆ ಆತನ ಬಟಿಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ವ್ಯಂಗಗಳ ಮೂಲಕ ತಲೆದೋರಿದ ಅಥವಾ ನೆಲೆಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳ ಬಿಗುಪನ್ನು ಸಡಲಿಸಿ, ಶಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಈ ಶಿಶುವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವುದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಗುವಿನ ಯಾವದೊಂದು ವ್ಯಂಗವನ್ನಾಗಲೀ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಕಂಡೊಡನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು. ಆದರೆ ಹಲವುಬಾರಿ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ತಳಿಯ ದೋಷಗಳಾವುವೂ ಕಂಡು ಬರದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪೋಷಕವಾದ ಆಹಾರವು ಸಿಗದಿರುವದರ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರೈಕೆ–ಜೋಪಾನವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ ಹಲವು ತಪ್ಪುತಡೆಗಳು ಆಗಿ ಮುಂದೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಜೀವನವು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಅದರ ಬಾಳು ಹಾಳಾಗಬಹುದು.

ವ್ಯಂಗವುಳ್ಳ ಅವಯವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮನೋವೇದನೆಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ನ್ಯೂನತೆಯ ಎನಿಕೆಯ ನೆನಿಕೆ

ಯನ್ನು (ತಾನು ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೀಳಾಗಿರುವೆನೆಂಬ ಭಾವನೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು) ತೋರ್ಪಡಿಸುವರು. ಅವರ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು (ಭಾವೀ ಆಯುಷ್ಯದ ಪಡಿಯಚ್ಚು) ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಹರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುವರು; ತನ್ನ ತನುಮನಗಳ ಕುರಿತೇ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು, ಲಕ್ಷ-ದಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ ವಹಿಸುವರು. ಇಂತಹರು ತಮ್ಮ ಒಳನೋಟದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು: ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಬ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳಿಗೆ, ಕೇವಲ ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಅಂಥ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದುಂಟು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಹಳೇ ತಿರಸ್ಕೃತರಾಗಿ ಬೆಳೆದ—ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡಾದ, ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಬೈಗಳನ್ನು ತಿಂದ—ಮಕ್ಕಳು ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುವರು. ಇವರ ಬಾಳು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಇವರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿ (ಆದರ್ಶವು) ಆ ತೆರನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು. ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ವಿವೇಚನೆಯು ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲವೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಿಟ್ಟೂಬಿಡದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಘಾತ ಆಕ್ರಮಣಗಳು ಒದಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಬೆಳೆದುಬಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಸ್ವಾವಲಂಬನವನ್ನಾಗಲೀ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಬಗೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಇಂಥ ಅರಿವು—ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿರುಚಿ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿ—ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಣೀತವಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ, ಚಿಕಿತ್ಸಾಕ್ರಮದ, ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣೆಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಜೀವನವು ಸುಖ—ದುಃಖಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರವಾದ ಒಂದು ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ

ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಇವೆ; ಪ್ರತಿಕೂಲ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಇವೆ. ಅನುಕೂಲಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಯೇ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆವ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವವರೇ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಮರಸವಾಗಿ ಬಾಳುವಂಥವರೂ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರೂ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳೂ ಆದ ಮಿಗಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಯವೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮುಗ್ಗಟ್ಟುಗಳಿರುವವೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲರಾದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಏರಿಹೋಗಲೂ ಮೀರಿಸಾಗಲೂ ತಾವು ಸಮರ್ಥರೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅರಿತಿರುವರು. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು, ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಹುಶಃ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮಾನವತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅಣಿಗೊಂಡಿರುವದು ಅವಶ್ಯವು. ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಮೂರೂ ಮಾದರಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ಅವಶ್ಯವಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿ-ಅಭಿರುಚಿಗಳುಳ್ಳ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವದರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಲವನ್ನು ಅಥವಾ ಮನೋಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅಂಥವರು ಪಡೆದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸೋಲಿನ ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು, ಹದಗೆಟ್ಟು-ಹಾದಿಬಿಟ್ಟು-ಮಾನಸಿಕ ಘೋರಣೆಯನ್ನೂ ತೂಕ ತಪ್ಪಿದ ಒಲವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೆಲ್ಲ ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರನ್ನು-ಮನೋವಿಕೃತಿಗಳಿಂದ ಬಳಲುವ ಬೇನಿಗರನ್ನು-ಉಪಚರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುವಾಗ, ಅವರ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ವರ್ತನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಜೀವನದ ಕುರಿತೂ, ಸಮಾಜದ ಕುರಿತೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬಹುದಾದ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕೊರತೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ, ನಿರುಪಯುಕ್ತ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ವಾಗಿಯೇ ಕಳೆದು ಅವನು ಜೀವನಕ್ಕೂ ಜಗತ್ತಿಗೂ ವಿಮುಖನಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ತೋರುವ ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳೂ, ಅಪರಾಧಿ ಗಳೂ ಉಪದ್ರವಿಗಳೂ ಆದ ಜನರೂ, ಸೆರೆಗುಡುಕ ತಲೆತಿರುಕ ಉನ್ಮತ್ತರೂ ಇಂಥವರ ಗುಂಪುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯುಳ್ಳ ಜನಜಂಗುಳಿ ಗಳು ಇಂಥವರನ್ನು ಜೀವನದ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಬದಿಗೆ ಹೊರಳು ವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯದೆ ಆಗಿರದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕತೆ ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಮಾಜ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಭಾವನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದನಂತರ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆತನ ಇಲ್ಲವೇ ಆಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ (ಜೀವನದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ) ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು. ಇದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡು ಮಾಡುವಂತಹದೆಂದು ಕಂಡರೂ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟೇನು ಜಡವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಮಿತಿಮೀರಿ ಮುದ್ದು ಗೈದು ಲಾಲಿಸಿ ಕೆಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿಶುವೂ, ಮುಂದೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಹುಡುಗನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಸಮಾಜ ವಾಗಲೀ, ಕುಟುಂಬವಾಗಲೀ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಏರಿಸಿ ಮುದ್ದು ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದರೂ ಶಕ್ಯವಾಗದಿರುವಂತೆಯೇ ಇಂದಿನ ನಾಗರಿ ಕತೆಯ ರಚನೆಯಿದೆ. ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ದು ಮುದ್ದುಮಾಡಿ ಆರ್ತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಗುವಿಗೂ, ಜೀವನದ ಕಠಿಣವಾದ ಕರ್ಕಶವಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದುದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಹೊಸ ದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಅದರ ಹೊಸದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳೂ ಆತನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವುವು. ಆತನು ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ

ಕೂಡಿ ಕಲೆತು ಕಲಿಯಲೂ, ಆಡಲೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದುವರೆಗಿನ ಆತನ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವವೆಲ್ಲ ಅಂಥ ವರ್ತನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಲೆಯು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆತನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಮಾರ್ಪಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಬಂದ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕುರಿತು ಆತನಲ್ಲಿ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಡೆಯಲು ಆತನು ಅಂಜುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುದ್ದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವೇ ಆತನಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆತನ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲ. ಆತನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಹಾದಿತೋರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಆತನ ವರ್ತನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ತನ್ನದೇ ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಗುಣಗಳನ್ನೂ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ಆತನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರೆಗೆ, ಆತನಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಬಹುದಾದಂಥ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಆತನಿಂದ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎನಿಕೆಗಳನ್ನು (ಭಾವನೆಗಳನ್ನು) ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನಾದರ್ಶದಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರೀತಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವಧರ್ಮ. ಈ ಸ್ವಭಾವಧರ್ಮವೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎಲ್ಲ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಂತೆ ಅವನ ಭಾವನೆಗಳ ಜೀವನವನ್ನೂ ಆಳುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಾನಸಿಕ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಮಾತು. ಒರ್ವ ಮನುಷ್ಯನು ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆತನ ಎಲ್ಲ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಕುರಿತು ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಪೋಷಕ ಅಥವಾ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ

ಒಲವನ್ನೇ ಬಹುಶಃ ಭಾವನೆಗಳೂ ಭದ್ರಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಮಾಡಬಯಸುವದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರುವೆವು. ಭಾವನೆಗಳು ಬರೇ ನಮ್ಮ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಚಾರಿಗಳು.

ಕನಸುಗಳ ತಿರುಳು ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ: ಕನಸುಗಳ ಕಾರ್ಯ, ಉಪಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿ-ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಇತ್ತೀಚೆಯ ತೀರ ಹೊಸ ಸಾಧನೆಯು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕನಸಿನ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಇಂದಿನಷ್ಟು ಹಿಂದೆಂದಿಗೂ ಮನಗಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಕನಸಿನ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಭಾವನೆಯು ಕೆಲಸಾರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊರಬರಬಹುದು. ಕೆಲಬಾರಿ ಒಳಗೊಳಗೇ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಾಣದಿರಬಹುದು. ಈ ಭಾವನೆಯ ಸಂಚಾಲನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕನಸು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕನಸೆಂದರೆ ಹುಸಿ; ಮೋಸ; ಭ್ರಾಮಕವಂಚನೆ; ಎಂದು ತಿಳಿವ ಹಳೇಕಲ್ಪನೆಗೆ ಇದೊಳ್ಳೇ ಏಟು ಬಿದ್ದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಹಗಲಿನ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳು ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಾಗುವುವು. ಅಥವಾ ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಯೋಜನೆ, ಧೋರಣೆಗಳ ಭಾವನಾಮಯ ಸ್ವರೂಪವೇ ಕನಸುಗಳು. ಅವು ನಾಟಕದ ಮುಂಚಿನ "ರಂಗತಾಲೀಮು." ಆದರೆ ತಾಲೀಮಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ; ನಾಟಕಕ್ಕೂ ರಂಗತಾಲೀಮಿಗೂ ಹುರುಳಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಾಗೃತ ಕಾಲದ ವರ್ತನದ ನಿಜವಾದ ಆಟವು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೋಲುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಸುಗಳು ಕೃತಿಯ ಛಾಯೆ! ವಂಚನೆ! ಕನಸಿನೊಳಗಿನ ಭಾವನಾಮಯ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸವು ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ನಮಗೆ ಕೃತಿಯ ತೃಪ್ತಿಯ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಈಯುವುದು!

ಸ್ತ್ರೀದ್ವೇಷ, ಪುರುಷದ್ವೇಷದ ಉಗಮ. ಕನಸುಗಳ ಈ ಲಕ್ಷಣವು ನಮ್ಮ ಎಚ್ಚರದ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾವನಾಮಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಆತ್ಮ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿ. ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಇಲ್ಲವೆ ಐದನೆಯ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗಳ ದಾರಿಗುಂಟ ತೇಲುತ್ತ ಹೋಗುವುದರ

ಕಡೆಗೇ ತುಂಬಾ ನಮ್ಮ ಒಲವು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ! ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವದಷ್ಟೇ. ಆದುದರಿಂದ ಆಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂದಿನ ಇಂತಹ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬಹಳೇ ವಿವಿಧವಾಗಿರಬಹುದು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೌಢದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಿಧವಾಗಿರಬಹುದು. ಶಿಶುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದಂತೆ ಮೂಡುವ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ, ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ದಂಡನೆ ದೂಷಣೆಗಳಿಂದ ಒದಗುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವುದು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಮಗುವು ಅವರೆದುರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಲು ಹವಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಏಕಾಂತ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವುದು. ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಉಗ್ರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ತಂದೆಗಳ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, (ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಉಗ್ರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯವರಿರಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ) ಅವರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ, ಕಠೋರ ವೃತ್ತಿಯ ತಾಯಂದಿರಿಂದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಎರವಾದ ಹುಡುಗರು ಹೆಂಗಸರಿಂದಲೇ ದೂರ ಉಳಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಈ ದೂರ ಸರಿಯುವ ಏಕಾಂತ ಪ್ರಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಹಲವು ವಿಧವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು, ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಮಗುವು ತುಂಬ ನಾಚಿಕೆಬುರುಕವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ, ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಲೈಂಗಿಕ ವಿಕೃತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೊಂದಬಹುದು. (ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದೊಂದು ಅಡ್ಡದಾರಿ.) ಇಂತಹ ವಿಕೃತಿಗಳು ತಳಿಯಿಂದ ಬಂದವಂಥವಲ್ಲ. ಮಗುವಿನ ಮಾರ್ಪಡುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೇ ತಲೆದೋರಿದಂತಹವು.

ಹೀಗೆ ಶಿಶುವಿನ ಮೊದಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳೇ ದೂರದವರೆಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಬಾಳುವೆಯ ದಿಕ್ಕೇ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ದಿನಾಲು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವರೆ ? ಮಗುವಿನ ಬಾಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗಾಣಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪರಿಶ್ರಮಪಡುವರೆ ? ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಲವುಗಳನ್ನು ಅದು ಇರುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆವ ಬಗೆಯನ್ನೂ ಅರಿತ ತಂದೆತಾಯಿಗಳೆಷ್ಟು ? ತಮ್ಮ ಇಲ್ಲವೆ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಸಮರ್ಥರಾದ ಹಿರಿಯರು—ತಾಯಿತಂದೆಗಳೆಷ್ಟು ? ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಮಗುವು ಪ್ರವಾಹ ಪತಿತ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡಿನಂತೆ ತನ್ನದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಣ್ಣನು ಎಬಡನೇಕೆ ? ಹೆಣ್ಣು ಪುಕ್ಕಿ ಏಕೆ ?

ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿಶುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ವಾತಾವರಣವು ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮೊದಲಿನ ಶಿಶುವಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಪರಿಘವು ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಇತರ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಷಮ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಶಿಶುವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಆಕರ್ಷಣಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳ್ತಿ (ಅಚ್ಛೆ) ಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಎರಡನೇ ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೆ ಮೊದಲನೆಯದರ ಅಳ್ತಿ ಆಕ್ಕರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸುವರು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಾನು ಒಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಆಕರ್ಷಣ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಮಗುವು ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಿಡಿಮಿಡಿ

ಗೊಳ್ಳುವುದು, ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಖೇದದ ಭಾವನೆಯು–ದುರಂತದ ಈ ಎನಿಕೆಯು ಆತನಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಣಾಮವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಳಗೊಳಗೇ ಉರಿದು ಕಸಿವಿಸಿಪಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನ ಹದಗೆಡಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಬಗೆಯ ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪಯಶಸ್ವಿಗಳೂ, ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರೂ ಆದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರಂತೆಯೇ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಹುಡುಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಬಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತೋರುವ ತಾರತಮ್ಯ–ವಿಷಮತೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತವೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು. ಬೇಡಿದ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡುವುದು; ಮತ್ತು ಹುಡುಗೆಯರಿಗೆ ಏನೊಂದನ್ನೂ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ಹುಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ! ಆದುದರಿಂದ ಹುಡುಗೆಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಳ್ಳೆದೆಯರೂ ಹಿಂಜರಿಯುವಂತಹರೂ ಸಂದಿಗ್ಧ, ಸಾಶಂಕ ವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿ ಆಗುವರು. ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಂಕೋಚ ವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುದುಡಿಕೊಂಡೇ ಇರುವರು. ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಪುಕ್ಕರು ಭೀರುಗಳಾಗುವರು. ಗಂಡಸರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಿರುವರೆಂಬ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಉಳಿಯುವರು.

ಎರಡನೆಯ ಮಗುವಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕಿಂತ ತೀರ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈತನಿಗೆ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನಿಗೆ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ತಾನು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಹವಣಿಸುವ, ಹೆಣಗುವ ಅಣ್ಣನು ಇವನ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತಾನೆ. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ, ಎರಡನೆಯ ಮಗುವು ಹಿರಿಯವನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೀರುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಂದವನೊಬ್ಬನು (ತಮ್ಮನು) ತನ್ನೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನಿಂತು ಸರಿಗಟ್ಟಲು ಅಣಿಯಾಗಿರುವನೆಂಬ ನೆನಹು ಮೊದಲನೆಯ ಮಗುವನ್ನು (ಅಣ್ಣನನ್ನು) ಸದಾ ಬಾಧಿಸು

ತ್ತದೆ; ನೋಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೋವೇ ಅಣ್ಣನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲುವಂತೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮನಿಂದಾಗುವ ಎಡೆಬಿಡದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಅಣ್ಣನು ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಎದೆಗುಂದಿ ಕಂಗೆಡುವನು. ಈತನ ಅಭಿಮಾನವು ಮುಕ್ಕಾಗುವುದು. ಗೆಲುವಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಮ್ಮಸಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈತನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮಗುವನ್ನೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೌತುಕ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ನೋಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಎರಡನೆಯ ಮಗುವು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ತಮ್ಮನ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಜೂಜುಗಾರಿಕೆಯ ಗುಣ-ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಮ್ಮನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಂಡುಗಾರನು. ಸ್ಥಾಪಿತ ಸತ್ತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಆತನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನೇ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಂದೂಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚರಿತ್ರೆಗಳೂ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳೂ ಇಂಥ ಪ್ರಬಲರೂ ಪ್ರಭಾವಿಗಳೂ ಆದ ಕಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳ-ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕಿರಿಯ ತಮ್ಮಂದಿರ ಏರಾಟ, ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ, ವೈಭವಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಡಗಲಜ್ಜಿಯ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅದ್ಭುತ ರಮ್ಯವಾದ ಮಾಟದ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಎಳೆಯವನಾದ ಹುಡುಗನೇ ನಾಯಕನ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ವೃಕ್ಷದ ಗುಣಗಳು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿರಲೇ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಇಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಾಲ್ಯದಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಉಗಮ ಹೊಂದುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಒಳನೋಟದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಹೊರತು, ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಂತಸ್ಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಹೊರತು ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಡ ದಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಂಬಂಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಹೊಂದಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಂಕು ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ

ಆತನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆತನು ನೆನೆದುಕೊಂಡು ತಿಳಿದುಕೊಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಈ ವರೆಗಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಆತನು ಅಂದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂಡ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯೇ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಹತ್ತಿದವನೆಂದು ಹೆಸರು ತಂದುದು ಅಂದಿನ ಆ ಆದರ್ಶದ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯೇ ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ.

ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಹೀಗೆ ಒರ್ವನ ಬಾಳ-ಮಾದರಿಯನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಎರಕ ಹೊಯ್ದಂಥ ಆತನ ಸ್ವಭಾವ ರಚನೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದಿನ ನೆನಹುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ಒಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಸ್ಮೃತಿಗಳು—ಹಿಂದಿನ ಹಳೇ ಅನುಭವದ ನೆನಹಿನ ತುಣುಕುಗಳು; ಮಿಣುಕುಗಳು; ಇವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ಥವಾದ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾ ಹರಣೆಯು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಪಚನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಇಂತಹ ಈ ಮಗುವಿನ ಹಳೆಯ ನೆನಪು ಗಳೆಂದರೆ ತಿಂಡಿ ತಿನಸಿನವೇ ಇರುವುದು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ರೊಡ್ಡಗೈಯ (ಎಡಗೈಯೇ ಬಲವಾಗಿದ್ದ) ಮಗುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ. ಆತನ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನ ಮೇಲೆ, ಅವನ ರೊಡ್ಡತನದ ಇರುವಿಕೆಯ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮವಾಗದೆ ಇರದು. ಯಾವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ತನ್ನ ಹಳೇ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಆತನು ತನಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿದ ತಾಯಿಯ ಮಾತೆತ್ತಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ತನಗೊಬ್ಬ ತಮ್ಮನು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದ ನೆನಪು ಹೇಳಬಹುದು. ಆತನಿಗೆ ಉಗ್ರವೃತ್ತಿಯ ತಂದೆಯಿದ್ದುದಾದರೆ, ತಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದೆನೆಂಬುದನ್ನು ಆತನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪ ಡುತ್ತಿದ್ದನಾದರೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಆಕ್ರಮಣಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವೆಂಬುದನ್ನು ಆತನು ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದು. ಮನಸಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ಮೃತಿಚಿತ್ರಗಳು ಬಹಳೇ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಒಳಹುರುಳನ್ನು ಪರಿಕಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಂತಹ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆಯು ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಮಿಗಿಲಾದ **ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ಬೇಕು.** ಬಾಲ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿಯ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಹೊಂದಲು ಬರಬೇಕು. ತನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ಶಿಶುವಿನ ಕಣ್ಮನಗಳಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಿರೀಕ್ಷಕನಿಗೆ ಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಂದು ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ತಮ್ಮನು ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಕೆಲರ ಬಾಳಿನ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಧುಸುಮುಸು, ಕುಸುಕುಸು, ಉರಿಮೋರೆ, ಕಲಹಗಳಿಂದ ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಜೀವನದ ರೀತಿ ಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ದಾಮ ವೃತ್ತಿಯ ತಂದೆಯ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಹದಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಿನವರು ಕೆಲವರು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಅರ್ಥ ಅನರ್ಥಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೇ ನಮಗೆ ಸಾಧನ.

ದಂಡನೆಯು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುವದು ಅಸಮಂಜಸವಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯೇ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನು ಥಳಿಸಿ-ಥಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಛೀ ಹಾಕಿ, ಮತ್ತು ಉದ್ದುದ್ದ ಉಪದೇಶದ ರಗಳೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮಗುವಾಗಲಿ, ಪ್ರೌಢರಾಗಲಿ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿದ್ದಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿಗೆ ಅದು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಿನ ಮೂಲವು, ತಪ್ಪಿನ ರೀತಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಮಾಡುವ ದಂಡನೆ-ವಿಡಂಬನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದು ಠಕ್ಕತನ, ಪುಕ್ಕತನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊಡೆಬಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಾರದು. ಅನುಭವದಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಬರಲಿಯೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿಯೂ

ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಬಾಳ–ಮಾದರಿಯು, ಕೇವಲ ಬರಲಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿಗಲಿತು ತನ್ನ ಬಾಳ–ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಬ ಶಕ್ತಿಯು ಈ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ತಳಹದಿಯನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ನಾವು ಮಗುವಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ–ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಅಡ್ಡಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ತೋರಿದರೂ, (ನಾವು ಕೇಳಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬಲ್ಲರೆಂದು ಕಂಡರೂ) ಅವರ ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡುವ ಕೆಲಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ಅವರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಘನವಾದ ನ್ಯೂನತೆಯು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯೆಂದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನವೇ ಅಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸ, ಗಣಿತ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದವರಾಗಿ ಉತ್ತರಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾನಸಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಇದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇವರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕೃತಿಗಳಿಂದ ಬಳಲುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ತರದ ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳ ರೋಗಿಯು ಕೆಲಸಾರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಗಳ ಬೆಳಕಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎಣಿಕೆಯು ತೀರ ವ್ಯರ್ಥವೆಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಆತನ ವಿಕೃತ ವೃತ್ತಿಯು ಅಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆತನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದವರಾರೂ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ವಗತವಾದ–ತೀರ ತನ್ನದೇ ಆದ–ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಅಂತಹದೇ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯೂ ಮರುಳರ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ, ಸಮಂಜಸ ಅರ್ಥಬೋಧವಿದ್ದ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಳನು ಎಂದೂ ಮಾತಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸಮಂಜಸತನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಭಾಷೆಯು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಹೆಗ್ಗುರುತು.

ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿವೇಕದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಗತವಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿರ್ಣಯದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿವೇಕದ ನಿರ್ಣಯವೇ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಸರಿಯಾದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕದಿಂದ ನಾವು ಒಳಿತು ಕೆಡಕುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವು ಬಾರಿ ಎಡಹಿದರೂ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿವೇಕ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇವಲ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೇದ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪ ಎಂದೇ ಸಾಧಿಸುವರು.

ಅಪರಾಧಿಗಳ ಮನೋವೃತ್ತಿ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಅಪರಾಧಗಳ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಅಪರಾಧಿಯ ಬುದ್ಧಿ, ಶಕ್ತಿ ಪರಿಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಪರಾಧದ ಕೃತ್ಯಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ! ತಾನು ತನ್ನ ಪರಮಾವಧಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆನೆಂದು ಆತನು ನಂಬುವನು; ಪೋಲಿಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ತಾನು ತೋರಿಸಿದೆನೆಂತಲೂ, ಉಳಿದೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಾನು ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲೆನೆಂತಲೂ ಆತನು ತಿಳಿಯುವನು. ಹೀಗೆ ಅಪರಾಧಿಯು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾನು ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಕರ್ತೃತ್ವಶಾಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನೆಂಬಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮನೋರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಕೃತ್ಯಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಂದ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾದ, ಸಾಹಸಿಕತೆಯಿಂದ ತೀರ ದೂರವಿರುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀರ ಕೀಳು ತರಗತಿಯದಾಗಿರುವ, ಹೀನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂಬ ಅರಿವು ಆತನಿಗೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಾವವು, ಧೈರ್ಯದ ಕೊರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ಆತನು ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು (ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು) ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಬದಿಗೆ ಹೊರಳಿಸಿದ್ದೂ, ತನ್ನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಹೇಡಿತನದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರು

ವುದೇ ಇಲ್ಲ! ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಬಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವವರು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಲು ಹೆದರುವರು. ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜುವರು. ಯಾವುದೊಂದು ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸುತ್ತ ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರ ಜೊತಗೇ ಇರಲು ಅವರು ಬಯಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಡಿತನವೆಂದೇ ಹೆಸರು. ಅಪರಾಧ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಹೇಡಿತನದ ಒಂದು ಫಲವಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾದೊಡನೆ, ಯಾವದಾದರೊಂದು ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮಡದಿಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಲಾರಂಭಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೇ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಕಳೆಯುವರು. ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಒಬ್ಬ ಕನ್ನಗಾರ ಕಳ್ಳನನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಳ್ಳನು ಹೊಸ ಹುಮ್ಮಸದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹರೆಯದ ಕಳ್ಳನೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಾಡಬಲ್ಲನು ? ಪ್ರಾಯದ ಕಳ್ಳನು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಣನೂ, ಹೆಚ್ಚು ಬಲಿಷ್ಠನೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅಪರಾಧಿಯ ಜೀವನಕ್ರಮವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನಷ್ಟು ನಿರಂಕುಶವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಆತನು ನಡೆಯಲಾರನು. ಆತನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ತುಡುಗಿನ ದಂದುಗವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆತನು ಆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ನೆನಪಿಡಬೇಕು. ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಾದಿಗೆ ತರಲೆಂದು ದಂಡನೆ-ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಅಪರಾಧಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೆದರಿ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಬದಲು, ತಾನೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಭೂತಿಯೆಂಬ ಆತನ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಲು ನಾವು ಆತನಿಗೆ ನೆರವಾದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅಪರಾಧಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಅಹಂಕಾರಿವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಜಗತ್ತಿಗೆ, ಆತನೇ ಕೇಂದ್ರ; ಆತನೇ ಇಂದ್ರ. ಆತನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆ, ಮೊದ

ಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಅರಿವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಂಡುಬಾರದು. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತೀರ ಅಸಂಭವ ಹೀಗೆ ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳವರು ಸಂಸ್ಥೆ ಸಂಘ-ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತೀರ ವಿರಳ. ಹುಚ್ಚರೂ, ಮರುಳರೂ ಸಮಾಜ-ಭಯದಿಂದ ಪೀಡಿತರೂ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವದಂತೂ ಕೇವಲ ಅಶಕ್ಯ. ಇವರ ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣವಾದ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದುದರಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಯಾರ ಗೆಳೆತನವೂ ಒಗೆಹುದಿಯದು. ಅವರ ಬಾಳ-ಮಾದರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಆದರ್ಶಗಳು. ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೆಳೆಯಲು ತೊಡಗಿದ ಜೀವನವು ಅವರದು. ಅವರು ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವರು.

ಇನ್ನು ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು, ಅಪರಾಧಿಗಳು, ಸೆರೆಗುಡುಕರು, ಇಲ್ಲವೇ ಇತರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಉನ್ಮಾದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ತೆರನಾಗಿ ಜೀವನದ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಬದಿಯಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಬಯಸುವವರು) ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ಬರಲು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತದೆ? ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತದೆ?

ವ್ಯಕ್ತಿ-ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

ಎಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಕೀಲ ತಪ್ಪಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸಲೀಲವಾಗಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಬಗೆಯ ಮೂಲ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಧಿ ಇಲ್ಲವೇ ತೊಡಕು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಮೊದಲ ಕೆಲಸ. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ, ಹೊಸತಾದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತದ ಮೇಲೆಯೇ ದೋಷವಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು. ಬಾಳು-ಮಾದರಿಯೊಳಗಣ ದೋಷವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆವನ ಬಾಳು-ಮಾದರಿಯು ಕೆಲವೊಂದು ತಪ್ಪು ತಡೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಆ ಮಾದರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆತನ ಬಾಳು ಸಾಗಿರುವತನಕವೂ ಅದರಲ್ಲಿಯ ದೋಷಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಬಾಳು-ಮಾದರಿಯ

ಸಂವೇದನಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿಯೇ ಆತನು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವನು. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬರೀ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲ. ಆತನ ಆ ಬಾಳಮಾದರಿಯು ಜೀವನವನ್ನು ಆಳುವ ಅಂತಸ್ಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಸಂಗತವಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾಗಿಯೂ ಆತನ ವರ್ತನವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬದಿಗಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೀವನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಕೆಲವೊಂದು ಬಿಡಿಯಾದ ಭಾಗದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳ-ಮಾದರಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂವೇದನಾ ಸಂಗ್ರಹಣದ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂವೇದನಾ ಸಂಗ್ರಹಣದ ಅವರ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಇಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗದಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ,ಧೋರಣೆ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಹೊಸದೊಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬಲು ದೂರ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳು ಈಗ ತಲೆದೋರಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಲಗೊಂಡ ಹಲವು ಮಾನಸೋಪಚಾರ ತಂತ್ರಗಳೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಒರ್ವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯು ಒಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿವರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವನು; ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಮತವೂ ಯೋಗ್ಯವಿರುವುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವಾಚಕರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬಿಗೆ, ಪೂರ್ವಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ನಂಬಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗದು. ಯಾವನೊಬ್ಬನೇ ಋಷಿಯು ಪ್ರಮಾಣನಾಗದಿದ್ದರೆ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ. ತರ್ಕವು. ಮಾತ್ರ ಅಪ್ರತಿಷ್ಠವಾಗುವುದು ಬೇಡ, ಎಂಬ ಎಚ್ಚರ ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ತಾವೇ ತೂಗಿ ಅರೆದು ಒರೆದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇತುಮತ್ವ (ಉದ್ದೇಶ) ವಾದಿಯಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಳಿಯ ಗುಣ (ಅನುವಂಶಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ) ಗಳಿಗೆ ಬಹಳೇ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನವು ಇದೆ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ವರ್ತನವಾದಿಗಳ "ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪರಾವರ್ತನೆ"ಗಳೂ "ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ"ಗಳೂ ನಮಗೆಷ್ಟು

ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಾರವು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಅಂತಸ್ಥ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ಅರಿತು ಕೊಂಡ ಹೊರತು, ಬರೀ "ಪ್ರವೃತ್ತಿ"ಗಳ ಮತ್ತು "ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ"ಗಳ ಗೊಂದಲ ದೊಳಗಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಭವಿತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವುದು ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳ-ಜೀವನಾದರ್ಶಗಳ ಮಾತನ್ನೆ ತ್ತುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರ್ಶಗಳೆಂದರೇನು? ಮಕ್ಕಳ ಗುರಿಗಳು ಯಾವವು? "ಉದ್ದೇಶ" "ಆದರ್ಶ" ವೆಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯೆಂದರೆ, ದೇವರಂತೆ ಆಗಲು ಸಂಕಲ್ಪಿ ಸುವುದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರೆಂತಾಗುವುದು, ಮನುಷ್ಯನ ಕೊನೆಯ ಧ್ಯೇಯವೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಪಾಲಕರೂ ತಮ್ಮನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ದೇವರಂತೆ ರೂಪಿಸುವು ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಪಡಬೇಕು: ನೀರಿಳಿಯದ ಗಂಟಲೊಳು ಕಡುಬನ್ನು ತುರುಕಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ, ಮುಟ್ಟಿ, ತಟ್ಟಿ, ಮೂಸಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮೂರ್ತರೂಪದ ಗುರಿಗಳನ್ನೇ ಮೊದಲು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಆಕಾಶತತ್ತ್ವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. ಏಕೆಂದರೆ ನೆಲುವಿಗೆ ಹಾರದ್ದು ಮುಗಿ ಲಿಗೆ ಹಾರೀತೆ? ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಪ್ರಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಿಯಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆತನನ್ನೇ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾದರಿ ಯನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಇಂತಹ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಂದೆಯಾಗಿರಬಹುದು; ತಾಯಿಯಾಗಿರ ಬಹುದು. ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾ ವಿಯೆಂದು ಆತನಿಗೆನಿಸಿದರೆ, ಮಗುವು ತಾಯಿಯನ್ನೇ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನಾಗಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಲಿತಂತೆ ಅವರ ಆದರ್ಶವು ಬೇರೆಯಾಗು ವದೂ ಉಂಟು. ಎಂಜಿನು ನಡಿಸುವ ಯಂತ್ರಿಯಾಗಲೀ, ಟಾಂಗಾ ಓಡಿಸುವ ಟಾಂಗಾವಳನಾಗಲಿ ಕೆಲಸಾರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯುಬಹುದು.

ಏಕೆಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಿಂತ ಅವರೇ ಹಿರಿದಾದವರೆಂದು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲ ಸಾರೆ ನಂಬುವುದುಂಟು!

ಇಂತಹದೊಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಜಿನ್ ಡ್ರ್ರಾಯವ್ಹರ ಇಲ್ಲವೇ ಟಾಂಗಾ ಹೊಡೆಯುವವನನ್ನು ಅನುಕರಿಸ ಹತ್ತುವರು. ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸೋಗು ಹಾಕುವರು. ತಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ವೇಷ, ರೀತಿ, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅರಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗುವರು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕೆಲಕಾಲ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ ಸಿಪಾಯಿಯು ಟಾಂಗಾನಿಲ್ಲಿಸಲು ತನ್ನ ಬೆರಳನ್ನೆತ್ತಲಿ, ಟಾಂಗಾ ದವನು ಅವನಿಗೆ ತಲೆವಾಗಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು ಆಗ ಮಗುವಿಗೆ ಪೋಲೀಸನೇ ಹೆಚ್ಚಿನವನೆನಿಸಿ ಅವನೇ ಜೀವನದಮಾದರಿಯಾಗುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಮೇಣ, ಮಗುವಿಗೆ ವೈದ್ಯನಾಗಲೀ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಲೀ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎನಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂ ದರೆ ವೈದ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ (ಆತನ ಕಹಿ ಮದ್ದು ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೃಪ್ತನೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.) ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೈಹುಳಿವಂತೆ ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲನು. ಆದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕನೇ ಪ್ರಬಲ ಮತ್ತೂ ಪ್ರಭಾವೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದೆನಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆತನು ಆದರ್ಶನೆನಿಸಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಮಗುವಿನ ಎದುರು ಬಾಳಿನ ಗುರಿಗಳಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಲವು ಮೂರ್ತವಾದ ಪ್ರತೀಕಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಮಾದರಿಗಳಿರು ತ್ತವೆ. ಮಗುವು ಇವುಗಳೊಳಗಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಗುರಿಯು ಆತನ ಸಾಮಾ ಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕುರುಹು ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಜೀವನ ಮರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಹಾರೈ ಸುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಗುವು ತಾನು ದೇವರಾಗು ವೆನೆಂದು ಸಾರಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗುವು ಸಮಾಜಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ, ತಾನು ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿ ಗೇರಿಸುವ ಬಂಟನಾಗುವೆನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವನು ಜೀವನದ ನಿರುಪ ಯೋಗಿಯಾದ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗುವವನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರು ತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಜೀವನ ಮರಣಗಳನ್ನಾಳುವಂಥ ದೈವೀ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗ

ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ರೂಪಗೊಂಡ, ವೈದ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಆದರ್ಶವು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

---

೨. ಕೀಳರಿಮೆ ಅಥವಾ ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವು.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಜಾಗೃತ' ಮತ್ತು, 'ಸುಪ್ತ' ಗಳೆಂಬ ಭೇದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದುಂಟು. ಜಾಗೃತ ಮನವು ಅರಿವಿಗೆ ನಿಲುಕುವ ಹೊರಗಣ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಲೋಕ. ಸುಪ್ತಮನವು ಅರಿವಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು. ಮರವಿನ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿರುವುದು. ಕನಸಿನ ನಾಡಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟುದು, ಕಣಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಹೀಗೆ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪರಿಭಾಷೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲರು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ, ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಗಳೆರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಇವೆರಡೂ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೈ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂಡಿಯೇ ಇರುವುವು; ಒಂದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವುವು. ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವಂಥ ಯಾವದೊಂದು ಸೀಮಾರೇಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಕೂಡಿ ಆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವೆರಡರ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವನಕ ಯಾವುದು ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಸುಪ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಸಿನ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧವೇ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಗಳ ಸಂಬಂಧ. ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರವು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ನಾಲ್ವತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನಿರುವನು. ಆತನ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ. ತೀವ್ರವಾದ

ಒಂದು ಹಂಬಲವು ಆತನನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಳಕಂಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಜಿಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟವಾದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಆತನನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಹಂಬಲವನ್ನು ತಡೆದು ಹಿಡಿಯಲು ಆವನು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೊಂದು ಹಂಬಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಯಾವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆತನಿಗೆ ಕರಕರೆಯಿಲ್ಲ; ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಮನದನ್ನೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ಒಲವಿನ ಸೊಗಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉಂಟು. ಉಪಜೀವನದ ಸಾಧನೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈ ಹಂಬಲದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮಾತ್ರ ಆತನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಡಕನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತ ಮನಸಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ, ಸಂಬಂಧಗಳ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು: ಬೆಳಕಂಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಆತನ ಜಾಗೃತ ಮನದ ಅರಿವಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯು. ತನ್ನ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯ ಅರಿವು ಆತನಿಗಿದೆ. ಆದರೂ ಆತನು ಇದುವರೆಗೂ ಹೊರಗೆ ಹಾರಿಲ್ಲ ! ಜಿಗಿದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಆತನ ಬಾಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲಿದೆ; ಆ ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಈ ಘಾತಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ-ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಅನಿವಾರ ಇಚ್ಛೆಯ ವಿರುದ್ಧ—ಒಳಗೊಳಗೇ ಅಖಂಡ ಹೋರಾಟವು ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಮಗ್ಗುಲೆಂದರೆ ಆತನ ಸುಪ್ತ ಮನಸ್ಸು. ಆತನ ಸುಪ್ತ ಮನವು ಜಾಗೃತ ಮನದ ತೂಕವನ್ನು ಹಿಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಆತನು ಇನ್ನು ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಗೆಲುವು ಪಡೆದಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವಕಳಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಗೋಳಾಡುವ ಆತನು, ಗೆಲವುಗಾರನೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ? ಎಂದ್ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರವಿಷ್ಟೆ: ಬೆಳಕಂಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಜಿಗಿದುಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಈ ವರೆಗೆ ಜಿಗಿಯದೇ ಬಿಟ್ಟುದು ಅದು ವಿಜಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಗೆಲುವೇ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹಟಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಯಶಸ್ಸು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆತನು ಗೆಲವುಗಾರನೇ. ಸಾಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯೂ, ಅಂತಹ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯ ಕೊರಗೂ ಆತನ ಜಾಗೃತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬದುಕಬೇಕು, ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ವರಿಷ್ಠತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಣಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ

ಆತನ ಸುಪ್ತಮನದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಇವೆರಡರ ದ್ವಂದ್ವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವರಿಷ್ಟತೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಮೇಲಾಯಿತು. ವಸ್ತುತಃ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರವರ ದುರ್ಬಲತೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಇಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಂಥಹವೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕತೆಯು ನಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಉಪಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದು. ಆತನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಿಸಿನೋಡುವ. ಆತನಿಗೆ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಹುಡುಗರು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಂಗಾತಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು; ಓಡಿಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆತನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೂ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ತಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಣಿಯಾದನು. ಅಂದಿನಿಂದಲೇ, ಆತನಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ತನ್ನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗೆದ್ದನು. ಈತನ ಅಂದಿನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುರಿಯೆಂದರೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಭೀತಿ, ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲ. ಈ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಜಾಗೃತ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಗುಪ್ತ ಮನಸಿನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಒಂದು ಒಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದುವು. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಏಕಮುಖವಾದ ಇಡಿಯಾದ ವಸ್ತುವೆಂದು ನೋಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ಬೇನಿಗನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ತಪ್ಪು ನಿದಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಆತನು ವರ್ಚಸ್ವಿವೃತ್ತಿಯವನಲ್ಲ, ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೆಣಗಾಡಿ ಹೋರಾಡಿ ಮಿಗಿಲಾಗಲು ಬಯಸುವ ಒರ್ವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ. ಆದರೆ ಹಲವರು ಈ ಬೇನಿಗನು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ತೀರ ಹೇಡಿಯಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಇಂತಹ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ನಿರಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆ ಬೇನಿಗನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡುವ ಸಮ್ಯಕ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾರರು. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಯನ್ನು ಒಂದು ಇಡಿಯಾದ, ಏಕ

ಮುಖವಾದ ವಸ್ತುವೆಂದು ಮನಗಾಣದಿದ್ದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಅಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಚಿತ್ತಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಎರಡು ಮಗ್ಗಲುಗಳೆಂದು ಎಣಿಸಿದರೆ ಬಾಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಅಶಕ್ಯವಾಗುವುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಆತನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆಯೇ, ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಬೇಕು. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ತೀರ ದುರ್ಬಲವಾದುದರಿಂದ ಇತರರು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದನು ಯಾರ ತೋಳತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಬಳೆಯಿತೊ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರೀತಿ, ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು ಗೊತ್ತಾಗದೆ, ಆ ಮಗುವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯ ಬಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾಯಿತಂದೆ ಬಂಧುಬಳಗದವರೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ, ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹತ್ತುಗೆಯೊಳಗಿಂದಲೇ ಆ ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ವೈವೆತ್ತು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಕೇವಲ ಶಾರೀರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕಿಂತ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಗುವಿನಂತೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಮಗುವಿನ ದುರ್ಬಲತೆಯು ಅದನ್ನು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಮಾನವನ ದುರ್ಬಲತೆಯು ಆತನನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದು. ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆ ದುರ್ಬಲತೆ—ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗಿ ಜೀವವು ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗುವುದು. ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾಗಿ ಯಾರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಇದಿರಿಸಲಾರರು ಅಂತೆಯೇ ಮಾನವನು ತಂಡಗಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದನು. ಈ ಸಾಮೂಹಿಕತೆಯು ಆತನ ಬಲವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ತನ್ನ ಅಸಹಾಯತೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬಾಳಲು ಈ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕ ವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಲು ಇಂಥ ಸಾಂಘಿಕ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಂಯುಕ್ತ ಶೌರ್ಯವೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಇಂತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದುರ್ಬಲತೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಉಗಮವಿದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಬಾಳಿದರೂ ಆ ಸಮಾಜದೊಳನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರುವ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯು ಮಾತ್ರ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕ್ಷಮತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಉಳಿಯತಕ್ಕದೇ ಕೆಲವೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಗಳುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅದರ ಅಂಗವಾದಾಗ ಆತನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿದವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಗಳು ಬೆಳೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶೀಲ ಸ್ವಭಾವ, ಮನೋರಚನೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು ವಾಗ ಕೇವಲ ಅನುವಂಶಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು ವುದು ಸರಿಯಾದೀತೆ ?

ಭಾಷೆಯ ಉಗಮ. ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಕೊರತೆಗಳು ಅನುವಂಶಿಕ ವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ದುರ್ಬಲತೆಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳಲು ಕಲಿಸುವುದು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸದ ಇತಿಹಾಸವು, ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಹಕಾರ ಗಳ ಕತೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹಕಾರ ಗಳ ವ್ಯಕ್ತಫಲವೇ ಭಾಷೆಯ ಉಗಮ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಫಲಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನ್ಯೂನತೆಯೇ ತಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ನಡತೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಹಸಿವು ಹಿಂಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೆರವರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಕರೆ ಪಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಕಿರಚುವ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಗುವು ಮಾತಾಡಲು-ನುಡಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು-ಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ಬೇಡುವ ಮೊದಲೇ ತಾಯಿಯು

ಆದರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ತತ್ಪರಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವುದೇ ಶಾರೀರಿಕ ವ್ಯಂಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆರು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ವರೆಗೂ ಮಾತಿನ ಹಂಬಲವೇ ಇಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಮಾತಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಒತ್ತಾಯವೇ ಒಳಗೆ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದು. ಮೂಕರಾದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಉದಾಹರಣವಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆ ಶಿಶುವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಳಹತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಸದ್ದಿಲ್ಲದ ಅಳುವಾಗಿತ್ತು ! ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡ ಆ ಮಗುವು ದನಿಯಿಲ್ಲದೇ ಅಳುವ ಹೊಸ ಪರಿಯನ್ನೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿತ್ತು ! ಮೂಕ (ಕಿವುಡ) ರಾದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೆಳೆಯಲು ಅದು ಬರೇ ಅಳುವಿನ (ದುಃಖದ) ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅದೊಂದು ಶೋಕದ ಮುದ್ರಾಭಿನಯವಾಗಿತ್ತು !

ತೊದಲುವ ಕಾರಣ ಮೀಮಾಂಸೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಮಹತ್ವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಯಾವುದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಏಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವನೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಆತನ ಕೆಲವೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯ ಅಸಂಗತಿ ವಿಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಶಕ್ಯವಾಗಿ ಹಲವರ ಸ್ವಭಾವರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳಾಗುವುವು. ತೊದಲನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಬಾಳಿನ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಆತನು ಸಮಾಜದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆರವರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹದವು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಗೆಳೆಯರೂ ಜೊತೆಗಾರರೂ ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮಾತಿನ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೆ, ಭಾಷೆಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ

ಅಂಥ ಸಹವಾಸ ಇಷ್ಟವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನ ತೊದಲು, ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಪ್ರೌಢನಾದ ಮೇಲೂ ಉಳಿಯಿತು. ತೊದಲಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಒಲವುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಸಹವಾಸ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮೀರಿ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಬೇಕು, ಎಂಬ ಒಲವುವೊಂದು. ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಏಕಾಕಿಯಾದ ಏಕಾಂತವಾದ ಬಾಳು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಲವು ಇನ್ನೊಂದು.

ಸಭಾಭೀತರ ಸ್ವಭಾವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯದ ಹಲವು ಪ್ರೌಢರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ, ಸಭಾಕಂಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಜನರೆದುರು ಮಾತಾಡಲಾರದ ಭೀತಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುವು. ಈ ವೃತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ಎದುರಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಶತ್ರುವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲವೆಂದು ತೋರುವ ಜನಸಮುದಾಯದ ಮುಂದೆ ತಾವು ಕೀಳರೆಂಬ ಅರಿವು ತಲೆದೋರುವುದು! ಮಾತುಗಾರನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ತಾಳಿರಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವನು ಮಾತಾಡಬಲ್ಲನು. ಆತನಿಗೆ ಸಭಾಕಂಪ, ರಂಗದ ಭೀತಿ ಇವು ಉಂಟಾಗಲಾರವು.

ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವೂ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ತನ್ನ ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವು ಮಾನವನನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತದೆಂಬುದು ಮೇಲಣ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಆದಾಗ ದೀನತೆಯ ಭಾವ ಸಯುಂಟಾಗುವಂತೆಯೇ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕವು ಹೆಚ್ಚಿ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವು ತನಗಿದೆಯೆಂದಾಗ ತಾನೊಬ್ಬ ಅತಿ ಬಲಶಾಲಿಯೆಂಬ ಧೈರ್ಯವು ತಲೆದೋರುವುದು. ಆದುದರಿಂದಲೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರ ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಉತ್ತಮ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಲೋಕದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕ ಬುದ್ಧಿಗೂ ನೇರನಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕವೆಂದರೆ, ಸಮಾಜವು ತನ್ನ ಅನುಭವ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ಗಳಿಸಿಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ. ಉಳಿದವರಿಗಿಂತಲೂ ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು. ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವಿಮುಖವಾದ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವರು. ಇವರದೊಂದು ತೃತೀಯಃ ಪಂಥ! ಇಂಥವರನ್ನು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆದರ್ಶ ಆಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕದ ಸಂಗತಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ತೃತೀಯಃ ಪಂಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೇ ಶರಣ ಹೋಗದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ! ಇವರು ತೆಗಳಿದರೂ ತೆಗಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಇವರ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಮಾಜ ದ್ವೇಷಿಗಳಿಗೆ ಸಲುಹುವವರಾರು? ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕರೇ ಅಲ್ಲವೋ?

ಇಂಥ ವಿಪರೀತ ವೃತ್ತಿಯವರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಬಗೆಯಾವುದು? ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಅವರಿಗೆ ರುಚಿಸುವಂತೆ, ಆಕರ್ಷಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯ. ನರಗುಂದುವ (ನಿರ್ವೇದಗೊಳ್ಳುವ) ಜನರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸದಿಚ್ಛೆ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರೀ ಸದಿಚ್ಛೆ ಸಾಲದು. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಾವೇ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ.

ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವೂ, ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ, ನೆಗಳ್ತೆ (ಕೀರ್ತಿ) ಗಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಬಲವಾದದ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೀಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲು ಮೇಲ್ಮೆ (ನೆಗಳ್ತೆ) ಇವೆರಡೂ ಮಾನವನ ನಡೆವಳಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಹೊರತು, ಶಾರೀರಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ನಡೆವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಶಕ್ತಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ

ತಮ್ಮ ಅಳವಿನಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೇಲ್ಮೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಮೆಯು ಈ ಹೆಣಗಾಟ, ನೆಗಳ್ತೆಯ ನೆಗೆದಾಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳು ಆಗುವುವು. ಆ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವರು.

ರೊಡ್ಡಗೈಯ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ದಮ್ಮಿನ ಬೇನಿಗನ ಕತೆ.

ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ಹುಟ್ಟಾ ರೊಡ್ಡಗೈಯವರೆಂಬ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಲಗೈ ಉಪಯೋಗಿಸಲು, ಕಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ! ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಬಲಗೈಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ತೀರ ಎಡಚು, ಎಡಚು ಎನಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಬೈವ, ಹೊಡೆವ ಹಿರಿಯರೂ ಉಂಟು! ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು. ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದೇ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿ. ರೊಡ್ಡಗೈಯ ಮಗುವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಬಲಕ್ಕಿಂತ ಎಡಗೈಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಕನಾದ ಮೇಲೆ ಬಲಗೈಯಿಂದ ತಾನು ದುರ್ಬಲನೂ ಕುಂದುಳ್ಳವನೂ ಎಂಬ ಅರಿವಿನೊಡನೆ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೀನವೆನಿಸಹತ್ತುವುದು. ಬಾಳಿನ ಬೇಸರವು ತಲೆದೋರುವುದು. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಹುಡುಗನು ಬಲಗೈಯ ಚಟುವಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವನು ಲೇಖನ, ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವುದುಂಟು. ಮುಂದೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗರನ್ನು ಮೀರಿ ಮುಂದರಿಯುವನು. ಆತನ ಮೊದಲಿನ ಅಪೂರ್ಣತೆಯೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಮಗುವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯೂ, ಉದ್ಯಮಶೀಲನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದರೆ ಇವನು ಮತ್ಸರಿಯೂ, ರೊಚ್ಚಿನವನೂ ಆಗುವನು. ಇದರಿಂದ ಆತನ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ತನ್ನ ರೊಡ್ಡತನದ ಕುಂದನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿದ ಈ ಹೆಣಗಾಟದಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವು ಮುಂದೆ ತುಂಟನೂ ಜೂದಾಳಿಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ತಾನು ಹಿಂದುಳಿಯಬಾರದು; ನಗೆಗೆ ಈಡಾಗ

ಬಾರದು; ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವನು. ಇದರಿಂದ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ತಾನು ಕೀಳನೆಂಬ ಅರಿವು, ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಆತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ತೂಕ ತಪ್ಪಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ಹಲವು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಇಲ್ಲವೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ಕುಂದಿರಬಹುದು ಆಗ ಆ ಕುಂದಿನ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಇಂತಹದೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಉದಾಹರಣ ವಿದೆ ×× ರಾಯರು ಸಂಜೆಗೆ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ದಮ್ಮಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ವಯ ನಾಲ್ವತ್ತು. ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಇವರಿಗೆ ಆದ ದಮ್ಮಿನ ವಿಕಾರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಗೃಹಸ್ಥರ ಒಂದು ಉತ್ತರವು ಬಹಳೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿತ್ತು: "ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸೊಗಸುಗಾರ್ತಿ. ನಾನು ಆದರ್ಶವಾದಿ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಇರವಿನ ರೀತಿಯೆ ಬೇರೆ. ಸಂಜೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸುಖ–ಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ನಲಿಯುವುದೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೆಂದರೆ ಸೇರದು. ಆಗ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆದು, ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ತಾಳಗೆಟ್ಟು, ಉಬ್ಬಸ ಬರಹತ್ತುತ್ತದೆ!"

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ದಮ್ಮಿನ ಪೀಡೆಯೇ ಏಕೆ ಆಯ್ತು? ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಬೇನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ? ಆದರೆ ಈ ಪೀಡೆಗೂ ಒಂದು ಪೀಠಿಕೆಯಿದೆ. ಆತನ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ವ್ಯಾಧಿ ಬಂದಿತು. ಚಿಕ್ಕಂದು ಇವನ ಒಂದು ಬೇನೆಗೆ ಉಪಾಯವೆಂದು ಆತನನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟೀಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಡುವ ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ಈ ಬಿಗಿತದ ಕಟ್ಟು ಆತನ ಉಸಿರಾಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿತು. ಆತನ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ದಾದಿಯಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಳಿಂದ ಲಲ್ಲೆ–ಲಾಲನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಬ ಚಟವೇ ದೃಢವಾಯ್ತು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆ ದಾದಿಯ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಈ

ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ರೈಲ ಸಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಆತನು ಅಳುತ್ತ ಹೋದನು. "ನನ್ನ ದಾದಿ ಹೋದಳು ! ಇನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯ ಅಳ್ತಿ (ಅಚ್ಚೆ) ಯಿಂದ ನೋಡುವವರಾರು ?" ಎಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಇದು ಆತನ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡ ಕತೆ.

ಚಿಕ್ಕಂದು ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರೌಢ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ತನಗೆ ,ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೈಸುವ ಸಂತೋಷಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆತನು ಹಾರೈಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಇದ್ದುದು ಉಬ್ಬಸದ ಬಳಲಿಕೆಯಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ. ಆತನ ಮನಃ ಶಕ್ತಿಯು ಉಬ್ಬಸದ ನಿಮಿತ್ತ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡಿತು. ಆತನು ದಮ್ಮಿನಿಂದ ನರಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆತನ ಹೆಂಡ ತಿಯು ಚಿತ್ರಪಟ ನೋಡಲು, ಇಲ್ಲವೇ ಚಕ್ಕಂದದಿಂದ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯಲು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು ನಿಂತಿತು. ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ವಿತೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ವರಿಷ್ಠನಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಆತನು ಸಾಧಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಯನ್ನು ಆದರ್ಶವಾದಿಯಾಗಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಿಯಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆತನ ಜಾಗೃತ ಮನಸ್ಸಿನ ಹಟ ! ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಗೆಲುವುಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಸುಪ್ತ ಚೇತನಕ್ಕೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಮಗ್ಗಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಮನದಲ್ಲಿ, ಸುಪ್ತ ಮನದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಹೇತುಗಳು ಆದರ ಒಳಮಗ್ಗಲಲ್ಲಿ (ಸುಪ್ತ ಮನದಲ್ಲಿ) ಅವಿತುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಣ್ಣಿನ ಕುಂದು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಬೇನೆ ಗಳ ಪರಿಣಾಮ. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕುಂದುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಒಡವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದುಂಟು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರಣ, ರೂಪ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮನೋವೇಧಕ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವರು ಹೆಚ್ಚು. ಕವಿಗಳಿಗೂ ಚಿತ್ರಕಾರರಿಗೂ ಬಹುಶಃ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕುಂದು ಇರುವುದುಂಟು. ಈ ಕುಂದಿನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಶಾರೀರಿಕ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಕುರುಡರಂತಾಗಿದ್ದರೂ, ರೇಖೆ, ರೂಪ, ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಛಾಯಾ ಪ್ರಕಾಶಗಳೊಳಗಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಿಕ್ಕವರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಕಲಾ ಕೋವಿದರಿರುವರು. ಇಂಥವರ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ನ್ಯೂನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುವುದು.

ಕೆಲವರಿಗೆ ತಿಂಡಿತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಆಸಕ್ತಿ. ಏನು ತಿನ್ನಬೇಕು, ಏನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಕುರಿತು ಗ್ರಂಥ ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವರು. ಇಂಥವರು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ, ಬಾಳಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣುತಿನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. "ಇದನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಡ; ಅದನ್ನು ತಿನ್ನು" ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳ ಒತ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆದಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅನ್ನಕೋಶದೊಳಗಿನ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಡತದಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿಯು ತಲೆದೋರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಅಂಥವರು ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆ ಆಹಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಅನುಪಾನತಜ್ಞರು, ಇಲ್ಲವೆ ಪಾಕಕಲಾ ಪ್ರವೀಣರು ಆಗುವರು.

ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥಗಳ ಮೇಲಣ ಮನಸ್ಸು ಹಾರಿ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ತೊಡಗುವುದು. ಆಹಾರದ ಬದಲು ಧನಸಂಗ್ರಹವೇ ಅವರ ಜೀವಾಳದ ಮಾತಾಗುವುದು! ಇಂಥವರು ತುಂಬ ಜೀನರೂ, ಹಿಂಡಿ, ಹೀರಿ ಹಣಗಳಿಸುವವರೂ ಆಗುವರು. ತಾನೂ ತಿನ್ನದೆ ಹಣ ಕೂಡಿಸಿಡುವುದೇ ಒಂದು ವ್ಯಸನವು ಇವರಿಗೆ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷಾಧೀಶರಿಗೂ ಸಿರಿವಂತರಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಬೇನೆಯಿರುವುದು ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ!

ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯೂನ ಕ್ಕಿಂತ ಕೀಳರಿಮೆಯು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ. ವ್ಯೆ-ಮನಗಳ ಕೊರತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯಿದ್ದವರು ಈ ಬಗೆಯ ಮನಃಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು ಆಗುವರೆಂದು ತ್ರಿಕಾಲಾಬಾಧಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಮೂಲಕ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಇಂತಹ ಕುಂದು-ಕೊರತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ, ಎಂಬ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಮನೋವಿಕೃತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ಯಾವುದೊಂದು ಕೀಳರಿಮೆಯ ತೊಡಕು ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಿಯ ಗಂಟಲಿಗೆ ಉರುಲಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಪಟ್ಟಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆಯೇ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಲೆದೋರಿದ ತೊಡಕು-ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಮೆ ಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದವರು ತುಂಬ ದುಃಖಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸವಸ,ಕಸಿವಿಸಿ, ರೊಚ್ಚು ಅಥವಾ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ನ್ಯೂನತೆಯ ತೀವ್ರವಾದ ಭಾವನೆಯೇ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ತನ್ನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದವರು ತಾಳ್ಮೆಗೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಉರುಟುತನ,ತುಂಟತನ, ಸೊಕ್ಕು ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳು ಅವರಲ್ಲಿಯ ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಕುರುಹು. ಅಂಥವರ ಅವರ ವಿಕೃತಿಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು-ಅವರಿಗಿದ್ದ ತೊಡಕು, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ, ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಎಂತಹದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೊ, ಆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವು ಮಾರ್ಪಡುವುದು. ಬಾಳ-ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವೊಂದು ಲೋಪ-ದೋಷಗಳು ಇದ್ದು, ಅದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಅವರ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಪರೀತಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರನ್ನು ತೆಗಳುವುದೂ ಟೀಕಿಸುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಾಳ-ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೆರವಾಗುವುದೊಂದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪಾಯವು.

ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ—ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ಮೀರಿ ಮುಂದರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹೆಣಗಾಟ—ಹವಣಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಬಾಳ-

ಮಾದರಿಯು ಯಾವ ಬಗೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ ಆಡಿಗಡಿಗೂ ಸಂದೇಹಪಡುವ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಂಬದ—ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾದರಿಯೊಂದುಂಟು. ಹೆರವರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರ ವಿರುವುದೇ ಇವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಇವರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವೆನಿಸುವ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಣಿವ ಗುಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಹಾರೈಸುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇಂತಹರ ನಡೆವಳಿಯೇ ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಿಗಿಲಾದವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಣಗುವರು. ಹೊಸ ಜನ, ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸಂದೇಹ. ಬಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ, ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ಬೇಕು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತನ್ನ ಇರುವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಬ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಬೇಕು.

ಒರ್ವ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ತನ್ನ ತತ್ವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವಾಗ ಇತರೇ ಜನಗಳಂತೆ ಆಗಾಗ ಭೋಜನ, ಮನೋರಂಜನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಾರನು. ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತನಿಗೆ ಏಕಾಂತವು ಅವಶ್ಯ ಆದರೂ ಆತನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜದಿಂದ ಸಿಡಿದು ದೂರ ನಿಂತರೆ ಆತನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕುಗ್ಗದೆ ಇರಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ವಿಚಾರಿಯು ತನ್ನ ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಜನರಾದರೂ ಇಂತಹರಿಗೆ ಆ ಬಗೆಯಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಬೀರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ, ತಮ್ಮ ಪರಿಷ್ಕೃತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಳಲುವ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳು, ತಮಗಿಂತ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ತಾವು ಆಳಬಹುದಾದ, ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಡಬಹುದಾದ

ದುರ್ಬಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಕೀಳರಿಮೆಯ ವಿಕೃತ ಸ್ವರೂಪವಿದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆ ವಿಶೇಷವಲ್ಲ. ಅದರ ತೀವ್ರತೆಯೂ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಬಗೆಯೂ ವಿಶೇಷ.

ಕೀಳರಿಮೆಯೂ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಬಗೆಯೂ

ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯ ಹದಗೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅತಿರಿಕ್ತವಾದ ಸ್ವರೂಪವೇ "ಕೀಳರಿಮೆ" ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು "ತೊಡಕು" ವೆಂತ ಕರೆಯುವುದು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ. ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವು ಆತನ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರತೆಯ ಸಂಗತಿಯು. ಅದೊಂದು ರೋಗದಂತೆಯೇ ಸರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗದ ವೇದನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಒರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಕುರಿತು ಭದ್ರತೆಯ ಭಾವನೆಯಿದ್ದರೆ ಆತನ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತೋರಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಹೊರಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗಾಗಲೀ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಭಯತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆತನ ನಿಜವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಅಥವಾ ಬಿಗುವಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ತೊಡಕಿನ ಇಲ್ಲವೇ ತೀರ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ,—ನಮ್ಮ ಬಾಳ—ಮಾದರಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ತಾರತಮ್ಯವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಾಂಭಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಬಲವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಅವನು ತನ್ನ ಒಡನೋದಿಗಳೊಡನೆ ಒಡನಾಟನಾಡುವನೋ ಇಲ್ಲವೇ ಸಿಡಿದು ದೂರ ನಿಲ್ಲುವನೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಒಂದರಗಳಿಗೆಯೂ ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ಉಲ್ಯಾಡು, ನರಿ ಬುದ್ಧಿಯ

ಚುರುಕು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಈ ವೃತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಣಿಕಿ ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದೇ ಪ್ರಸಂಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಯುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅಸಿಮಿಸಿಗೊಳ್ಳುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಮುಂದೆ ಅವರ ಮದುವೆ, ಬಾಳುವೆ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಬಗೆಯ ನಡೆವಳಿಯು ಕಂಡು ಬರುವುದೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

"ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ;" "ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು;" "ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಕೈಗುಣ ತೋರುತ್ತಿದ್ದೆ " "............ ...ಆದರೆ........" ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ 'ರೆ' ರಾಜ್ಯದ ಸಂದೇಹರಾಯರನ್ನು ಊರೂರಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹರು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಂದೇಹ ವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಹಳ ಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಶಯಾತ್ಮ ರಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಶೂನ್ಯವೇ. ಆದರೆ "ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು" ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಿಯು ತನ್ನ ನುಡಿಯಂತೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ತೊಡಕನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂಥ ದ್ವಂದ್ವಗಳು ಕೀಳರಿಮೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾರ ಬಾಳಿನ ಒಡ ಪನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೊ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಕ್ಷಿಸು. ಇತರರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಸೂಚಿತವಾಗು ತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜನರೆದುರು ಬರುವಾಗ ಆತನು ಅಸಿಮಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಅಡಿಯಿಡಿ ವನು; ಇಲ್ಲವೆ ಅಂತಹ ಮುದ್ರೆಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಈ ಅಂಜಿಕೆ ಹಿಂಜ ರಿಕೆಗಳು ಆತನ ಬಾಳಿನ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬಹುದು. ಒಂದಡಿ ಮುಂದಿಟ್ಟವರೇ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಮರಳುವವರು ಹಲವು ಜನ. ಇದೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಕುರುಹು.

ಅಂಥವರ ಅಂಜಿಕೆ-ಹಿಂಜರಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಒಂದು ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಗೊಳಿಸಕೂಡದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಹುರುಪುಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಜೀವನ

ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಬಾಳಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವೂ ಸಮರ್ಥರಿರುವೆವೆಂದು ಅವರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಇದೊಂದೇ ದಾರಿಯು, ಕೀಳರಿಮೆಯ ಪೀಡೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಏಳ್ಗೆಯ ದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಇದೊಂದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೈಕೆಯಾಗಿದೆ.

---

೩ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆ ಅಥವಾ ಹಿರಿಮೆಯ ಅರಿವು.

ಈ ವರೆಗೆ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಗುಣ-ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ.

ಬಳೆಯದೆ ಇದ್ದುದು ಜೀವಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಜೀವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಒಂದು ಗತಿಯಿದೆ. ಬೆಳವಿಯಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ನಾಳೆಯೆಂದು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ನಾಳೆಯ ಓಟವು ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗುರಿಯತ್ತ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ನಿನ್ನೆಯು, ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುವ—ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದೆ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಬಾಳಿನ ಮುನ್ನಡೆಗೆ, ಅದರ ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಅರಿಮೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹುದುಗಿದ್ದರೆ ಸೋಜಿಗಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ, ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ತೊಡಕಿನವರ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕೀಳರಿಮೆಯು ಅವಿತುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯೂ ಕೀಳರಿಮೆಯಿರಲಿ, ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ
ಅಪರಾಧಿಗಳ ವಿಕೃತ ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ಹೆಣಗಾಟವಿರಲಿ,
ಮನೋವೃತ್ತಿಯೂ. ಇವು ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಪರೀತಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಇವಕ್ಕೆ 'ಕಾಲ್ತೊಡಕು' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಂದೇ

ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಎರಡೂ ಅತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿರೋಧಾಭಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕುರಿತು ಹೆಣಗಾಟವೂ ತನ್ನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಿವೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕೊರತೆಯೇ ಎನಿಸದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಹೆಣಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲವೊ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ವಿಪರೀತ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಗತತೆಯು ಏನೂ ಇಲ್ಲ

ವರಿಷ್ಠತೆಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಡೆವ ಹೆಣಗಾಟವು ಜೀವಂತವಿರುವವರೆಗೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೇ. ಈ ಸಾಧನಾಶಕ್ತಿಯೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ. ಬಾಳುವುದು ಎಂದರೆ ಬದುಕು (ಸಂಪತ್ತು) ಪಡೆಯುವುದು. ಗಳಿಸುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು

ಬದುಕಲು (ಸಂಪಾದಿಸಲು) ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯೇ. ಇದುವೇ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ನಡೆವ ಹೆಣಗಾಟ. ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹ. ಉಳಿದ ಪ್ರವಾಹಗಳಂತೆ ಇದೂ ತನ್ನ ಅಳವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದು, ತೂರಿಕೊಂಡು ಮುಂದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಸೋಮಾರಿಗಳಾದ ಮಕ್ಕಳ ವೈಗಳ್ಳತನ, ಉದಾಸೀನತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಲೋಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲೂ ತಾವು ಮಿಗಿಲಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿದ್ದುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. “ನಾನು ಮನಸು ಮಾಡಿದರೆ,ಅಲಸಿಗನಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೇ ಇಂದಿನ ಮುಂದಾಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ!” ಎಂದು ಉಸಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವೆಂದೂ ಅವರು ‘ರೆ’ ಹಾಕಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ‘ರೆ’ ಯಿಂದ ಅದು ಆರಂಭವಾಗಿ‘....’ರೆಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತಿನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ! ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಬರೇ ಹರಟೆ. ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸ. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಬರೇ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸದಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟು. ಹೇಡಿಗಳಲ್ಲಂತೂ ಈ ಮಾತು ತೀರ ದಿಟ, ಅಂಥವರು ಕೇವಲ ಮನೋರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ವಿಹರಿಸಿಯೇ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಎನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಲೆಗೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವರು. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಯರಂಗದಿಂದ ಪಲಾಯನಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ಹರಟೆಯ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಾವು ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಶಾಲಿಗಳೂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿರುವೆವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ತುಡುಗಿಗೆ ಆರಂಭಿಸುವರು. ಇದೂ ಅವರ ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ಪರಿಣಾಮವೇ. ಹೆರವರಿಗೆ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಹಾಕುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥರು ತಾವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ತುಡುಗು ಹೆರವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು, ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ತಾವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಸಿರಿವಂತರಾದೆ ವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವರು ತಾವು ಬಹಳ ಹಿರಿದಾದವರೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯು ಅಪರಾಧಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಭಾವನೆಯು ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂಲತಃ ನೀಚರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯ ಅಪರಾಧಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣವು ಹುಟ್ಟು-ದುರ್ಗಣವಲ್ಲ. ರಾಜಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗದ, ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ಪೀಡೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನಗಳು, ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಂಡ ಅಡ್ಡದಾರಿಯಿದು.

ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ, ಆತುರ, ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ತೊಳಲುವ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬೆಳಿಸಲು ಹೆಗ್ಗರಿವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಿಂತೆ ಭೀತಿಗಳಿಂದ ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ತಮ್ಮತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಅವರು, ಹತ್ತಿರ ಬಂದವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅವರ ಜೊತೆಯುಲ್ಲಿಯೇ ಇರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನಿನ್ನ ನಿರ್ವಿಣ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗಾರರು ಆ ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತನ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅನುರೂಪ ವಾಗಿಯೇ ತಾವೂ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಳೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಲವರಿಗೆ ತಮಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ, ಹಲವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೀರಿ, ಇಂಥವರು ತಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಹಿಗ್ಗನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ದುಃಖಿ

ತರೂ, ಎಬಡರೂ ಹುಚ್ಚರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಚಿತ್ತವನ್ನೂ ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವರು ಕೀಳರಿಮೆಯ ವ್ಯಾಧಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೀಯುತ್ತದೆ. 'ಕಸುವು ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ;' 'ಅಶಕ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅವರು ಗೋಣಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದುರ್ಬಲರಾದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಅವರು ಬಲಿಷ್ಠರೇ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿರೋಗಿಗಳನ್ನು ರೋಗಿಗಳು ಆಳುತ್ತಾರೆ! ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಅಧಿಷ್ಠಾನವಿದೆ.ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಬಲ್ಲಾಳುಗಳು ಆರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಬಾಲಕರೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗುವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಳುವುದು. ಯಾರ ಆಳೂ ಅದಲ್ಲ! ಅಳುವೇ ಅವರ ಅಮೋಘವಾದ ಅಸ್ತ್ರ.

ಕೀಳ್ಮೆ-ಹೆಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಮಗುವು ಉದ್ಧಟವೂ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿಯೂ, ಸೊಕ್ಕಿನದೂ ಜಗಳಗಂಟವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ, ತಾನು ಇದ್ದದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ಏನಾದರೂ ನೆವದಿಂದ ಕೆರಳಿ, ಕಳವಳಿಸಿ, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ತನ್ನನ್ನು ಓಲೈಸಿ, ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥವರಿಗೆ. ತಾವು ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರ ಒಲವಿನ ವಿಷಯವಾಗಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಯೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಕೀಳರಿಮೆ ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಟಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೆರವರ ಮೇಲೆ ಉರಿದೆದ್ದು ಹರಿಹಾಯುವುದು, ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕಾಗಿ, ತಾವೂ ಕಡಿಮೆಯವರಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಇಂಥ ಅಡ್ಡದಾರಿಯಿಂದ ಅವರು ಗೆಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಮಿಗಿಲಾದವರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ದಂದುಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೀಳ್ಮೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬೀಳಲು ಇದುವೆ ಸುಲಭಯುಕ್ತಿ ಯೆನಿಸುವುದು.

ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಜೀವನದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಅನಾಚಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮನಗಾಣಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ನೇರವಾಗಿ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು.

ತಾವು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂತಲೇ ಅವರು ನಂಬುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಸಲುಗೆ ಒಲವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ತಿದ್ದಲು ಹವಣಿಸಬೇಕು.

ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಡಾಂಭಿಕನು ಅಥವಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದರೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು ಜೀವನದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಇತರರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ, ಆಗದೆ, ಕೀಳ್ಮೆಯ ನೆಸಹಿನಿಂದ ಆತನು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಸಮರಸನಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ದೂರ ಉಳಿಯುವನು ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ತೊಡಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆತನು ಅರಿಯನು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಗುರು-ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೂ ಆತನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗುವುದು.

ಕೀಳರಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇದೇ ತರದ ತೊಡಕು ಮಜ್ಜಾತಂತುಗಳ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ ನರಳುವ ಬೇನಿಗರಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮಜ್ಜಾ ವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳವನು ತನ್ನ ಹೆಗ್ಗತನವನ್ನು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಕೀಳರಿಮೆ ಮಾತ್ರ ಆತನಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ! ಒಡನೆ ಬೆಳೆದ ಮತ್ತು ಒಡನಾಡಿಗಳಾದ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ತಂಗಿಯರ ಒಂದು ಉದಾಹರಣವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ: ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನು ಬಹಳ ಚಲುವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದವಳು. ಆದರೆ ತಂಗಿಯು ಅಷ್ಟು ಲೋಕಪ್ರಿಯಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೂಯೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಇವಳು ತಾನು ನಾಲ್ವರೊಡನೆ ಕೂಡಿನಡೆದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವಳು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ, ಕೀಳರಿಮೆ ಅವಳ ಗಂಟಲಿಗೆ ಗಾಳವಾಯಿತು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಈರ್ಷೆಯ ಹುಚ್ಚು ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯು ಕಟ್ಟಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ೨೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಮಾರಿಗೆ ಆವಳ ಅಕ್ಕನು ಮದುವೆಯಾದಳು. ಅಕ್ಕನೊಂದಿಗೆ

ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಲು ತಾನೂ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದಳು. ಇದರಿಂದ ಅವಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೆ ಹೀನಳಾಗಿ ತನ್ನ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಹುದಲಿ (ಕೆಸರಿ) ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಹತ್ತಿದಳು. ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಹೋದಳು. ತಾನು ತೀರ ತೀರ ದುಷ್ಟೆಯೆಂದೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಈ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ನೂಕುವ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ತನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅವಳು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದಳು.

ಈ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕಲ್ಪನೆಯು ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ಅವಿಷ್ಕಾರಣವು ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲೂ ಅವಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಾನವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಿರಿವಂತರು ಇದ್ದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲೂ ತೃಪ್ತಿಪಡದೆ ತಿಣಕುವಂತೆ ಈ ದುರ್ದೈವಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಗತಿಯೂ ಆಯಿತು. ಜನರನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ದೂಡುವ ಶಾಪ ಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಂತೆ, ಪತಿತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಅನುಗ್ರಹ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ತನಗೆ ಬೇಕು–ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಎಂದೂ ಕಲ್ಪಿಸಹತ್ತಿದಳು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಮನೋರಥವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಇಂಥ ಕಲ್ಪನಾಜಾಲದಿಂದ ತಾನು ತನ್ನ ಲೋಕ ಪ್ರಿಯಳಾದ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವಳೆಂಬ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವು ಅವಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಇದೊಂದೇ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಅವಳು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಮೀರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಇವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಆ ಶಾಪಾನುಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಬಲದಿಂದ ಇವಳು ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಹೇಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಕೀರ್ತಿವಂತರ ಮನೆಯವರ ಮನಸ್ಥಿತಿ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವಿಶೇಷ ವಿಖ್ಯಾತರಾದರೆ ಅವರ ಮನೆಯವರ ಮೇಲೆ ಅದರ ವಿಪರೀತ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವರಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಿಗಳಾಗಲು ಇಂಬು ದೊರೆಯದೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಬಾಳು ಅವರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವೆಂದೆನಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯು ತಲೆ

ದೋರಿ ಅದು ಬೇಗನೆ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ರೂಪಾಂತರವನ್ನೂ ಹೊಂದಬಹುದು ಈ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಸರಿಸಮಾನರೊಂದಿಗೂ, ಒಡನಾಟದ ಓರಿಗೆಯವ ರೊಂದಿಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ತನ್ನಲ್ಲಿಯಂತೆ ಇನ್ನಿತರರಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರು ಬಾಳಿನ ಒಗಟು ತೊಡಕು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಮೊಳೆತು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಹುಡುಗರು ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಹಗೆಗಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಇರುವರು. ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹಿತಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಸುಖಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನಾಲ್ವರ ಹಿತಾಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರಸರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೇವಲ ತಾವು ದೊಡ್ಡವರ ಮಕ್ಕಳೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣುತಿರುಗಿದವರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಳಿನ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥವರು ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಹೊರಳುವರು. ತಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಬಂಡವಾಳದಿಂದಲೇ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ತಿರುಕರಂತೆಯೇ ಇಂಥ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಜನರೂ ಮುಂದೆ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು.

ಚಿಕ್ಕವರಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡವರಿರಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೀಳರು, ಕಿರುಕುಳರು ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯು ದೃಢವಾಗಹತ್ತಿದಂತೆ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಾಗಿಯೇ ಒದ್ದಾಡುವರು. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಲಕ್ಷಣ. ತನ್ನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೊಡನೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಏಳ್ಗೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನೊಬ್ಬ ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಭಾಗ್ಯವಂತನೇ ಸರಿ. ಜೀವನದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಹೆರವರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಬಾಳಿನ ತೊಡಕು ಬಿಡಿಸಲು ಆಗದ ಹೇಡಿಯಾಗಿ ಸಂಕುಚಿತ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ-ಮಾಟದ ಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದ ತರುಣಿಯ ಅಕ್ಕನ ಕತೆಯನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಈ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳೇ ಮೊದಲನೆಯ ಮಗಳಾದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಕರತೆಯಿಂದ ಮುದ್ದಾಡುವವರೇ. ಎಲ್ಲರೂ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ. ಆದರೆ ತಂಗೆಯು ತಲೆದೋರಿದೊಡನೆ ಎಲ್ಲವು ಬದಲಾಯಿತು ! ಹಿರಿಯಳು ಪದಚ್ಯುತಳಾದಳು. ತಂಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯವಾದಳು. ಅದರಿಂದ ಅಕ್ಕನು ತುಂಟಳಾದಳು ಜಗಳಗಂಟಿಯಾದಳು. ತುಂಟರಿಗೆ ತಮಗಿಂತ ದುರ್ಬಲರ ಮೇಲೆಯೇ ಏರಿ ಹೋಗುವ ಬುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ತುಂಟ ಮಗುವು ದಿಟ್ಟವಾಗಿರಲೇಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧೈರ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಸಂಗಡಿಗರು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಟರಾಗುವ ಬದಲು ಸಿಡುಕಿನವರೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಅಳುಬುರುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನಷ್ಟು ತಮಗೆ ಅಕ್ಕರೆ, ಪ್ರೀತಿಗಳು ದೊರೆಯದುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು, ಚೊಚ್ಚಿಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ತನಗೆ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳಲಾ, ಎಂದು !

ಹೊಸ ಪಸುಳೆಯು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ನಲಿಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ತಾನಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಣಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಅದು ಮೃದು ಮಧುರ ಸ್ವಭಾವದ ಮಗುವಾಗುವುದು. ಈ ತರದ ನಯ ವಿನಯಗಳು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹಜ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಜಯಿಗಳಾಗಲು ತುಂಬ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೆತ್ತನೆಯ ಸ್ವಭಾವವು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ? ಎಂಬುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಏಕಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೃದು ಮಧುರ ಭಾವದವರಾಗಿಯೇ ಬಾಳಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬವರಿಗೆ ತನ್ನ ಉಗ್ರರೂಪದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ! ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಬಾರಿ, ತಂದೆಯೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮನಗಂಡು, ತನ್ನ ಮಗನು ಮೆತ್ತನ್ನ ಮೊದ್ದನಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಅಳ್ತಿ (ಅಚ್ಛೆ) ಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿ,ಬಿಡುವನು.

ಇಲ್ಲವೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ಕಟುವಾದ ಕೆಲಸದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ಶಾಲೆಯೇ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚಂಚಲ ಮಗುವಿನ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಮೋಹ ಮಮತೆಯ ವಾತಾವರಣವು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯು ತಲೆದೋರಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಬೇರು ಬಿಡುವುದು. ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿರುವನಕ ಅವರ ಈ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯು ನಮಗೆ ತೋರಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶವುಂಟಾದೊಡನೆಯೇ ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುವರು. ಖಿನ್ನರಾಗಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಂದಿನಿಂದ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಎದೆಗುಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸಂದೇಹಿಗಳೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವರೂ ಆಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದುಂಟು.

ಕೀಳರಿಮೆಯು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ರೂಪ ತಾಳುವುದು. ಇವಳ ತಂಗಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಹೀಗೆಯೆ ಆಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಗಾಯನ ವಾದನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯತೊಡಗಿದಳು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸತ್ತುಬಿಟ್ಟಳು ಆಗ ಅವಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಹತ್ತಿ ಅವಳಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನಾಲ್ವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬೆರೆವುದೂ ಸೇರದಾಯಿತು ಖಿನ್ನತೆಯು ಅವಳನ್ನು ಆವರಿಸಿತು. ಅವಳ ಈ ಅಂಜಿಕೆ ಅಳುಕು, ಹಿಂಜರಿಕೆಯ ವೃತ್ತಿಯು ಅವಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೇ ಕುಗ್ಗಿಸಿತು. ಅವಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಳಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಅಸಿಮಿಸಿಗೊಳ್ಳುವವಳೂ ಸಂದೇಹಿಯೂ ಆಗಿ ಮುಂದೆ ಉಪಜೀವಿಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗಲೂ ಸಂದೇಹವೃತ್ತಿಯು ಅವಳ ಬೆನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಅವಳು ಅನಿಶ್ಚಿತಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿದ್ದರೂ ಅವಳ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತನೆಯ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷಯದ ಭಾವನೆಯಿರುವ ಗಂಡನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ವರ್ಷದನಂತರ ಅವಳು ತನಗಿಂತ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಹಿರಿಯನಾದ, ೬೧ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಗಂಡ

ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಳು ! ಈ ಮದುವೆಯೂ ಹೆಸರಿನ ಮದುವೆಯಾಯ್ತು! ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮುದಿಗಂಡನಿಂದ ದೊರೆಯುಬೇಕಾದ ವೈವಾಹಿಕ ಸೌಖ್ಯವೇನು? ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಮ್ಮ ನೆಯವರನ್ನೂ, ಮೂರನೆಯವರನ್ನೂ, ಹೆಂಡತಿ ಉಳ್ಳವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೈಹಿಡಿ ಯಲು ಮನಸಾಗುವುದು ಏತರಿಂದ ? ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದಲೇ.

ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ವಿತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥಳಾದ ಈ ಹುಡುಗೆಯು ತನ್ನ ಹೆಗ್ಗುರಿವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ವಾದಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಕರ್ತವ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವು, ಶುದ್ಧತೆಯು ಅವಶ್ಯ ಆದುದರಿಂದ ಮಡಿಯಾಗಿರಲು ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಮೈಗಳನ್ನು ತೊಳಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದಳು. ಯಾರಾದರೂ, ಏನಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಸೋಂಕಿದರೂ ಸಾಕು, ಕೂಡಲೇ ಮೈ ತೊಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ! ಹೀಗೆ ಅವಳು ಎಲ್ಲರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಕೇವಲ ಏಕಾಕಿನಿಯಾಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಮಿತಿಮೀರಿ ಉಜ್ಜಿ ತಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವಳ ಕೈಗಳ ತೊಗಲು ಉರುಟಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊಲಸು ಕೂಡಹತ್ತಿತು. ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಮಡಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಲಸಿಗೆ ಆಶ್ರ ಯವು ದೊರೆತಿತು !

ಅವಳ ಇದೆಲ್ಲ ಇರುವು ಕೀಳರಿಮೆಯಂತೆ ತೋರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಅವಳ ಭಾವನೆ ಹಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿ ಶುದ್ಧಳು; ಪವಿತ್ರಳು, ಎಂದು ಅವಳು ನೆರೆನಂಬಿದ್ದಳು. ತನ್ನಂತೆಯೇ ಮಡಿ ಯಿಂದ ಹಸನಾಗಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಹೆರವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಂತು ಅವಳು ತನ್ನ ಮನೋರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರಿಂದ ತಾನು ಹೆಚ್ಚಿನವಳೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಹೆಗ್ಗುರಿಮೆಯಾದುದನ್ನು ಮನಗಾಣ ಬಹುದು.

ತಾವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಅವತಾರಿ ಪುರುಷರೆಂತಲೂ, 'ರಾಜ' 'ಮಹಾರಾಜ' 'ಛತ್ರಪತಿ' ಎಂದು ನಂಬಿ ಮೆರೆವವರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರವು

ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಆತ್ಮಸಂಭಾವನೆಯೂ ಅಳತೆಗೆಟ್ಟ ಸ್ವಾರ್ಥಭಾವನೆಯೂ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ತೀರ ದೊಡ್ಡವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ; ಅಲ್ಲ ಹುಚ್ಚು. ಇವರಿಗೆ. ಜನರು ತಮಗೆ ಹೆದರಬೇಕು, ಹಂಗಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಇಂಥವರ ಹಂಬಲ; ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರ ಒದ್ದಾಟ. ಇಂಥವರು ಜೀವನದ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು, ತಮ್ಮ ಭಾವಿಸಿದ ಭೂಮಿಕೆಯೇ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿ ನಡೆವರು. ಇಂಥವರು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಕೀಳರಿಮೆಯ ಪೀಡೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಹೆಣಗುವುದರಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಉದಾಹರಣೆಯಿದೆ; ಹದಿನೈದು ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು. ಆತನಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದೆಯೆಂದು ಆಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ: ಆತನಿಗೆ ತುಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಆಭಾಸ. ಅರಸನು ಶತ್ರುವನೆಂದೂ ತನಗೆ ಆತನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಕಾಳೆಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವನೆಂದೂ ಆ ಹುಡುಗನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತಿದ್ದನು! ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೊಣೆ ಹೊರಲು ಅಣಿಯಾದ ಈ ಹುಡುಗನಾದರೋ ತೀರ ಗಿಡ್ಡನು. ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಅರಸನು ಜೀವಂತವಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೂ ಆತನು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ! ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಟ!

ಮಲಗುವ ಬಗೆಗೂ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ. ಕೀಳರಿಮೆ ಇಲ್ಲವೇ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಗಳ ಜನಗಳನ್ನು ಅವರ ಮಲಗುವ ಬಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಮೋರೆಗೂ ಮುಸುಕು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದು ಕೀಳರಿಮೆಯ ಲಕ್ಷಣ, ಇಂಥವರು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗುವರೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದರಂತೆ ನಿಡಿದಾಗಿ, ಮೇರೆ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಲಗುವಾತನು ಜಾಗೃತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಬಾಗಿ ಬಳುಕಿ ನಡೆವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಲಾರನು. ಹಾಸುಗೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮೋರೆ

ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವವರು, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಉಡದ ಹಿಡತದವರೂ ಹೋರಾಡುವಂಥವರೂ ಇರುವುದುಂಟು.

ಈ ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗನು ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೆಪೋಲಿನನಂತೆ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒರಗುತ್ತಿದ್ದನು. "ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಯಾರಾದರೂ ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯದವರಿರುವರೇ ?" ಎಂದು ಮರುದಿನ ಕೇಳಲಾಗಿ, "ಅಹುದು, ನನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರೆ ಇದ್ದಾರೆ," ಎಂದುತ್ತರ ಬಂತು. ಈ ಶಿಕ್ಷಕನು ನೆಪೋಲಿಯನನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದನು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಪ್ರೀತಿ. ಶಿಕ್ಷಕನಂತೆಯೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಉಪಹಾರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಂತನು. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗಿರಾಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಆತನನ್ನು ಕುಳ್ಳನೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತನು ಈ ಕೀಳ ಬಾಳಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಬಯಸಿದನು. ತಾನು ಕುಳ್ಳನೆಂಬ ಆತನ ಕೀಳರಿವು, ಆತನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹೆಗ್ಗರಿವು ತಲೆದೋರಲು ಕಾರಣವಾಯ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಲು ಹವಣಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಾಳಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವ ಬದಲು, ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕನಸಿನ ಕನವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಕಲ್ಪನಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ) ತನ್ನ ಮೇಲ್ಮೆಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡನು. ಒಬ್ಬರ ಕೀಳು ಆಳಾಗಿ ಕೊರಗುವವನು ತಾನು ಒಬ್ಬ ಗಂಡುಗಲಿಯೆಂಬ ಮರುಳುತನದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿದನು.

ಹೀಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಗುರಿಯು ಆತನನ್ನು ಜೀವನದ ಉಪಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲವೇ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಬಹುದು. ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಎಲ್ಲರ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಾಗಬಹುದು. (೧) ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಆದುದರಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿರಬಹುದು; (೨) ಇಲ್ಲವೇ ಆತನು ಡಾಂಭಿಕತೆಯಿಂದ ಚೆಂದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ–ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅಪರೂಪವಲ್ಲ. ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ,

ತುಡುಗು ಮಾಡಿ ಕೆಡಿಗೇಡಿತನದಲ್ಲಿ ಊರೆಲ್ಲ ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸುವ ಹುಡುಗನು, ಹಣ ಕದ್ದು ದಾರಿಹೋಕ ಹುಡುಗೆಯರಿಗೆ ಹೂವು ಕೊಂಡುಕೊಟ್ಟು, ಸೂಳೆಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳು ಹಾಕುತ್ತ ಸುಳಿದಾಡುವ ಹದಗೆಟ್ಟ ಹರೆಯದವನ ಈ ಎಲ್ಲ ನಡೆವಳಿಕೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಹೆರವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಾದಿಬಿಟ್ಟ ಹೆಗ್ಗರಿವೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟು.

ಕಳವು ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಮೆ-ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಅಡ್ಡದಾರಿಯೇ ಸಮೀಪದ್ದೆನಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೋರಾಜ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೇಡಿತನವೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ವೃತ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾದರಿಯುಂಟು; ಬಾಳಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಇವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವರು. ಜೀವದ ಹಂಗು ನಮಗಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಕೀಳು ಬಗೆಯುವೆವೆಂಬ ಹುಸಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಮೆ ಹಿರಿಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ! ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಹೇಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಬಾಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕಾಲ್ದೆಗೆವ ಅಳ್ಳೆದೆಯ ಪುಕ್ಕರು ಇವರು.

ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ತಲೆದೋರುವುದು ಕೀಳರಿಮೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ನಾವು ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಜೀವಾಳದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೆರಡು ತೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಇವೆರಡೂ ಅರಿಮೆಗಳ ಹದವನ್ನು ಅರಿತರೆ, ನಾವು ಇದರ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಧಿಯೆನಿಸದು. ಕೊರತೆಯ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವ, ಮೇಲ್ಮೆ ಪಡೆವ ಆಶೆಯೇ

ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಏಳ್ಗೆಗೆ ಕೀಳರಿವು ಒಂದು ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೊರತೆಯ ಕೂಗು ಮಿತಿಮೀರಿದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿ, ಆತನ ಕಸುವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು, ಆಗ ಅದು ವ್ಯಾಧಿ–ವಿಕಾರವೆನಿಸುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಥ ವಿಕಾರವು ಹಾನಿಕರ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಬದಲು ಎದೆಗುಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಕಂಗೆಡಿಸುವುದು. ಆತನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು. ಕೀಳರಿಮೆಯ ತೀವ್ರವಾದ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಹೆಗ್ಗರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಶ್ರೇಷ್ಠನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವರಿಷ್ಠನೂ, ಬಲಿಷ್ಠನೂ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಇಂಥ ಸುಳ್ಳು ಭಾವನೆಯು ಗೆಲುವು, ಆತನ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಕೀಳರಿವಿನ ಕೊರಗನ್ನು ಹಿಂಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮವೃತ್ತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೆಗ್ಗರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ತಾನು ವರಿಷ್ಠನೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಆತನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣಗಾಟವೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ವರೆಗೂ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತೂಕ ತಪ್ಪಿದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೂ ಹದಗೆಟ್ಟ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನೂ ಅವನೆಂದೂ ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಕಿರಿತನದ ತೂಕತಪ್ಪಿದ ಎಣಿಕೆಗಳೂ, ತಾಳಗೆಟ್ಟ ಆದರ್ಶಗಳೂ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಧಿ ವಿಕೃತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

---

೪ ಬಾಳಿನ ಬಗೆ ಅಥವಾ ಜೀವನ ಶೈಲಿ

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಣ ಮರಕ್ಕಿಂತ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಬೆಳವ ರೀತಿಯು ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರವು ಒಂದೇ; ಆದರೂ, ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅದರ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಗಳು ಬೇರೆ. ಜೀವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರೀತಿಯೂ ಹೀಗೆಯೆ ಇದೆ. ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಮರವು ಬೆಳೆವ ಅಂದದಲ್ಲೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ, ಅದು ಬೆಳೆದ ಭೂಮಿಕೆ (ಸನ್ನಿವೇಶ) ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬೆಳೆವ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಭಾವವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರಕ್ಕೂ ಒಂದು ತನ್ನತನವಿರುವುದರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು ಮರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕೇವಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಜೀವಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಜೀವ ಶಕ್ತಿಯು ಯಾಂತ್ರಿಕವಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕೈಗೊಂಬೆಯಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಕೆಲವೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬೇರೆಯಾದಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊರಗಬರುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ಮನೋರಚನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕು ಆಗ ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಗುಣವಿಶೇಷಗಳನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಜೀವನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಸಂಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳೊಳಗಿಂದಲೂ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸಿದ ಹೆಣಗಾಟದೊಳಗಿಂದಲೂ ಒಂದು ಬಾಳು ಮೈವೆತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಶೈಲಿಗೂ ಕೀಳು-ಮೇಲ ಅರಿಮೆಗೂ ಸಂಬಂಧ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿನ್ನೆಗಿಂತ ನಾಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರ ನಾಳೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಆತನ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರಿ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸಂಕಲ್ಪದ ಪ್ರೇರಣೆ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ಆಗದು. ಅದರಿಂದ ಆತನ ನಾಳಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆಯನ್ನು ನಿನ್ನೆಯು ಆಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿತಃಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇವು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಜೀವನ ಶೈಲಿಗೂ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲು-ಕೀಳ ಅರಿಮೆಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವುಂಟು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಅಡ್ಡ

ಬಂದು, ತಾನು ನಿರ್ಬಲನು ಎಂಬ ಅರಿವು ತಲೆದೋರುವುದು ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಮಾನವನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೆದುರು ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿ, ಆಧ್ಯೆಯ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತಲು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದು. ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಇಂತು ನಡಿಸಿಗ ಸುಸಂಬದ್ಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ರೀತಿಯೇ ಆತನ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೆನಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದೊರೆವ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಸಿಡಿದು ಇರುವವರೂ, ಪರರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಆಶಿಸುವವರೂ ಅಳ್ತಿ ಅಚ್ಚುಗತನದಿಂವ ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಹತ್ತಿದವರೂ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಡಲು ಅಳುಕಿ ಹಿಂದೆಗೆವವರೂ ಆದ ಹುಡುಗರ ನಾಳೆಯ ಬಾಳು ಯಾವ ಬಗೆಯದಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ, ಅವರ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆರವರ ಮೇಲೆಯೇ ಕೈಯೂರಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ ಪರಾವಲಂಬಿಯ ನಾಳೆಯ ಬಾಳು ಎಂತಹದಾಗಬೇಕು. ಬಾಳಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹರು ಹೆದರಿ ತತ್ತರಿಸುವರು. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಬದಲು ಅದರಿಂದ ದೂರ ಓಡಿಹೋಗುವರು. ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ನೂರಾರು ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರಾದರೂ ತಮಗೆ ಕಕ್ಕುಲತೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಸಿದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ! ಇವಕ್ಕೆ ಸಂಗಡಿರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಒಲವು ಶೂನ್ಯ. ಯಾವುದೆ ಬಿಗಿ ಬಂದೊಡನೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡುವದೊಂದೇ ಲೆಕ್ಕ! ನಿರುಪಯುಕ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸು ತೊಡಗಿಸುವರು ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯವರಾಗುವರು. ಸುಳ್ಳು ಕಳವು ಸೇರಹತ್ತುವುವು. ಜೀವಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾಳಿನ ಉರಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬೀಳಬೇಕೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಮುಂದುವರಿಯುವರು. ಈ ಬಗೆಯ ನಡೆವಳಿಯ ರಹಸ್ಯವು ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಬೆಳಕಿಗೆ ಒಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ–ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಶೋಧನವೇ ಕಾರಣವು.

ಮನುಷ್ಯರ ಮಾದರಿಗಳು ? ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡವರ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಳತೆಗೋಲು. ಅದರಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಎಲ್ಲ ವೈವಿಧ್ಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ–ವಿಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಮವೃತ್ತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸುವ ದೆಂತು ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಆತನದೇ ಆದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯವಿದ್ದರೂ ತೀರ ಒಂದರಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಭಾವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ, ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಿಡಿದು ನಿಂತ ಅಹಂಮನ್ಯರ ಗುಂಪು ಒಂದು ಮಾದರಿ. ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆವ ನಾಲ್ವರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವರು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಬಗೆಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಏಕಮೇವವಾದ ವರ್ಗೀಕರಣವಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಣ್ಣೇ ಜೀವಾಳ. ಕೆಲರಿಗೆ ನಾಲಗೆಯೆ ಮುಖ್ಯ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಆನಂದದ ಕೇಂದ್ರಗಳೇ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪಂಗಡ ಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಇದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ತೆರನಾಗಿ ಮಾನವರನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ನಾನಾ ವಿಧದ ವರ್ಗೀಕರಣದಿಂದ ಗೊಂದಲು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎರಡೆರಡು ಮೂರು ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರ್ಹ ವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಕೇವಲ ಸ್ಥೂಲ. ವಿಷಯ ವಿವೇಚನೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ (ತೀರ ಬುಡವಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತೆ !) ಒಂದು ವಿಭಾಗ.

ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಬಾಳಿನ ಬಗೆ

ಹಿತವಾದ ಮಿತವಾದ ವೃತ್ತಿಯ ಮಾನವನೇ ನಮ್ಮ ಮಾನದಂಡ. ಈತನು ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗುವ ಅಥವಾ ದೂರವಿರುವ ವಿಕೃತ ಬುದ್ಧಿಯು ಆತನಲ್ಲಿ ರುವುದಿಲ್ಲ ಈತನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ, ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಲಿ, ಇವನ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಸಮಾಜವು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರು ತ್ತದೆ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಕಟ ಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮನೋರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಗುಣಗಳು ಲೋಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು, ಓರ್ವ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಗೃಹಸ್ಥನನ್ನು ಬಲ್ಲೆ. ಆತನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕಟಗಳು ಬಂದೊಡನೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಜಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಗೆಳೆಯನಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಶಯ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಗೆಳೆತನವೇ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ, ಮಾತುಕತೆಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರೂ ಗೆಳೆಯರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಆತನ ಸಂಶಯ ವೃತ್ತಿಯೇ ಕಾರಣ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ವಸ್ತುತಃ ಸಮಾಜವೇ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೌನಿ. ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ತನಗೆ ಏನೂ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಪಿಟ್ಟೆನ್ನದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಈತನು ನಾಚುಬುರುಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಏನಾದರೂ ಆಡುವಾಗ ಆತನ ಗುಲಾಬಿ ಕೆನ್ನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಸಂಕೋಚವನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿದಾಗ ಆತನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಾರಿಂದಲೂ ಹೆಸರು ಇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೆಸರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವು ಆತನದು. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ (ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಮುದುಡಿಕೊಂಡಾಗ) ಆತನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಆದರವುಂಟಾಗು ವಂತೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಆತನನ್ನು ಆದರಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆತನ ಮಾತು ಮತ್ತೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇವನು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರೊಡನೆ ಬೆರೆವ ಬದಲು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಇಡಬೇಕಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮುಂದ್ದಿಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿ, ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವ ಕಲೆ ಇವೆರಡೂ ಬಾಳುವೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಇದರ ತರುವಾಯ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದರೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಂಬ ಕಾಯಕ. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯು ಗ್ರಹಸ್ಥನಿಗೆ ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವೆನೊ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯು ತುಂಬ ಬಾಧಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಆತನು ಇರುಳನ್ನು ಹಗಲುಮಾಡಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ದುಡಿದು, ಮಿತಿಮೀರಿ ದಣಿದು ವ್ಯಾಸಂಗ ನಡೆಸಿದನು. ಹೀಗೆ ದಣಿದು ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ಆತನು ತನ್ನ ಹೋರೆಯ ತೊಡಕನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅಸಮರ್ಥನಾದನು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನು? ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆತನ ಮನಸಿನ ಎಳೆದಾಟ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಚಿಂತೆಯು ಹೊರೆ. ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆಲ್ಲ ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು. ತನಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು ಇದು ಆತನ ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ಆತನು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಪರಕೀಯರಂತೆ—ವಿರೋಧಿಗಳಂತೆ ಸಂದೇಹಪಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಂದರಿಯುವ ಬಯಕೆಯಿದ್ದರೂ, ಅಪಜಯದ ಬೆದರಿಕೆಯು ಆತನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೆರವರೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಲೇಸೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಯಕದ ನಂತರದ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಪ್ರಣಯ. ಮೇಲಿನ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ತರಿಸುತ್ತ ಅಡಿಯಿಡುವವನೇ. ಮದುವೆಯ ಹಂಬಲವಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಕೋಚ ಸಂದೇಹ. ಈತನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿರಿ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಈತನ ಉತ್ತರದ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯದು. "ಅಹುದು.... ....ಆದರೆ....!" ಅಹುದಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭ. ಆದರೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ. ಈ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯೇ ಆತನ ಎಲ್ಲ ನಡತೆಯ ಸಾರ. ಒಮ್ಮೆ ಇಬ್ಬರು ವಧುಗಳು ಈತನ ಮನಸಿಗೆ ಬಂದರು ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳೊ ಇವಳೊ ಎಂಬ ತೂಗಾಟ! ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮನೋದುರ್ಬಲತೆಯೇ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬಳನ್ನೇ ಪೂರ್ಣ ಆಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವಷ್ಟು ಭಾವನೆಯ ಬಲವಿಲ್ಲದ ಆತನು, ಇಬ್ಬರ ವಿಚಾರದ ಹೊಯ್ದಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳಬೇಕೆ! ಈ ಬಗೆಯ ಪರಿ

ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹರು ಒಬ್ಬಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಪಡೆದೆವೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಸುಕನ್ನು ಹಾಕುವುದುಂಟು!

ಈ ಗೃಹಸ್ಥನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಈ ಬಗೆಯದಾಗಲು ಕಾರಣಗಳು ಅವುವು ? ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ೪ ಅಥವಾ ೫ ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಮಾರಿಗೇ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಜೀವನಶೈಲಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಆಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಆಜನ್ಮವೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಉದಾಹರಣದೊಳಗಣ ಈ ಗೃಹಸ್ಥನು ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಚೊಚ್ಚಿಲ ಹುಡುಗನು. ಮುಂದೆ ಈತನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ತಮ್ಮನು ಆದನು. ಪ್ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟದಿಂದ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟನು. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಹೊಸ ಹಸುಳೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರೇ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟನೆಯ ಮಗುವು, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ, ಆತನ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನ ಉತ್ತರವೆಲ್ಲ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಹೀಗಿಯೇ ಏಕೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದೊಂದು ನೆನಹಿನಿಂದ ಏನಾದರೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಯು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳ ಮಹತ್ವ ಉದಾಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಒಂದು ನೆನಪನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಆತನು, ತಾನು ತಾಯ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಒಂದು ದಿನ ಸಂತೆಗೆ ಹೊರಟುದನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಿಷ್ಟೇ ಆತನ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಆತನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ: ಅಂದು ಸಂತೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಹನಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು ನನ್ನ ತಮ್ಮನೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೆ ತಾಯಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಇಳಿಸಿ, ನನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಈ ನೆನಹು ಆತನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರತೀಕದಂತಿದೆ. ಈ ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಬದಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುವುದೆಂಬ

ವಿಚಾರವು ದೃಢಕವಾಯ್ತು. ಇದರಿಂದಲೇ ಆತನು ಅಳ್ಳೆದೆಯುವನಾದನು. ಆತನಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆ, ಅಳುಕು, ತೊದಳು, ತತ್ತರ, ಸಂದೇಹಗಳು ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡವು. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ, ಗೆಳೆಯನು ತನಗಿಂತ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿರಬಹುದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಆತನು ನಿಜವಾದ ನಿಕಟವಾದ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ ಗೆಳೆಯನ ಗೆಳೆತನ, ಪ್ರೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವು ಈತನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವುದು. ತನ್ನ ಬದಲು ತನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನು ತಾಯಿಯು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ನೆನಪಿಟ್ಟನು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ತನಗಿಂತ ತನ್ನ ತಮ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿಯು ಪ್ರೀತಿಯುಂಟೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಈತನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವೆನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೆಲಸ ಬೊಗಸೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಈ ಕಹಿ ನೆನಪು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಕುಣಿದು ಆತನ ಕೆಲಸದ ಹುಮ್ಮಸವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮನಸಿನ ಹೊಯ್ದಾಟದಲ್ಲಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಮುಂದುಗಾಣದವನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಎದೆಗೆಟ್ಟ, ಕಂಗೆಟ್ಟ, ಸಂದೇಹರಾಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಒಂದೇ ಹಂಚಿಕೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಏಕಾಂತ ವಾಸ. ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಕೋಣೆಯ ಕೂಸಾಗಿ ತನ್ನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಆತನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡ ಇದೊಂದು ಉಪಾಯ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಹಗಲುಗನಸಿಗರೂ ಕನವರಿಸುವವರೂ ಆಗುವುದುಂಟು. ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಪ್ರಳಯವಾಗಿ ತಾನೊರ್ವನೇ ಅದ್ವಿತೀಯನಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಉಳಿದ ಜನ-ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಕೇವಲ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಕುಚಿತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಯಸುವ ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾಳಗೆಟ್ಟ ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ?

ಇವರನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದೆಂತು ? ಇಂಥ ದುರ್ದೈವಿಗಳಿಗೆ ಸರಿದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದೆಂತು ? ಇಂತಹ ಜನರು ತಮ್ಮದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾವು ಕಂಡ ಕೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದು

ತಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇಂತಹರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅವರ ಪೂರ್ವ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಖಂಡಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದವರೇ ಇವರನ್ನು ತಿದ್ದಬಲ್ಲರು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕೌಶಲ್ಯವು ಅವಶ್ಯ. ಇಂಥ ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಅವನೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧ ವಿಲ್ಲದವನೂ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿರಹಿತನೂ ಅಲಿಪ್ತನೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರೋಗಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಕನಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇರಬೇಕು. ಹತ್ತಿರದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಿಂತ ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತನಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಬೇರನ್ನು ಸಡಲಿಸು ವುದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯು. ಇನ್ನು, ಈ ನ್ಯೂನ-ಭಾವನೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗದು. ಹಾಗಾಗುವುದು ಇಷ್ಟವೂ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯು-ಅಸಂತೋಷವು ನಮ್ಮ ಏಳ್ಗೆ-ಶ್ರೇಯ ಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಬೇನಿಗರು ತಾವು ಮೊದಲು ಕಣ್ಣೆದುರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ಬೇರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿ ಸಲು ಅವರ ಮನಸನ್ನು ಒಲಿಸಬೇಕು. ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬಂದೊಡನೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಈತನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬದಲಿ ಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು ಆತನು, ತಾನು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ತೀರ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ, ಕೀಳನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆತನ ನಡೆನುಡಿ ಗಳಲ್ಲಿಯ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನೂ ಆತನ ಅಸಿಮಿಸಿ, ಪುಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಆತನಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ತನಗಿಂತ ಬೇರೆಯವರನ್ನೇ ಜನಗಳು ಮೆಚ್ಚಬಹು ದೆಂಬ ವ್ಯರ್ಥ ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಹುದಾದಂಥ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಂತಹರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸಿನ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ತರಲು ಒಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ: ಇವರು ಆಗಾಗ ಗೆಳೆಯರನ್ನು, ಹಿತಚಿಂತಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಅವರ

ಆದರಾತಿಥ್ಯಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಯಜಮಾನನ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆತನು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಬೇಗನೇ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳ ರಿಮೆಯವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರೀತಿಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ! ಮಂದಿಯೊಡನಿದ್ದಾಗ ಇವರಿಗೆ ಆನಂದವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವ ದೊಂದಿಗೆ ಸಮರಸವಾಗಿ ಇವರು ಎಂದೂ ಅರಿಯರು! ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ರೊಡನೆ ಬೇರೆಯದ ಇವರು ತೀರ "ಗೊಡ್ಡು ಜನ." ಯಾವಾಗಲೂ "ಅವರು ನನಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ; ಇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಆತನು ದೂರು ವನು. ಇದು ಇವರ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ ಫಲ; ಯಾವಾಗಲೂ ಇವರಿಗೆ ಹಗೆಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವಂತೆ ಎನಿಸುವುದು. ಇವರದು ತೋಳ ಅಥವಾ ನರಿಯ ಬಾಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಿವೇಕ ವಿಲ್ಲದೇ, ತೂಕ ತಪ್ಪಿದ ವಿಕೃತವೃತ್ತಿಯ ತಿರುಗಣಿ ಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುವ ಇಂಥವರ ಜೀವನವು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯ.

ಇಂತಹದೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಿದೆ ಚಿಂತಾ ಕ್ರಾಂತನಾದ ಖಿನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನ ಉದಾಹರಣೆಯಿದು. ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮನೋರೋಗ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗರು, ಹೊಸದೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಹೀಗೆ ವಿಶೇಷ ಚಿಂತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಉದಾಹರಣೆಯ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದೊಡನೆ ಚಿಂತೆಯು ಆವರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನು ಪರಿಚಿತವಾದ ಹಳೆಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವನಕ ತನ್ನ ತೂಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದು ಬೇಡಾಗಿತ್ತು; ಆದರೂ ಇತರರನ್ನು ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಆತನಿಗಿತ್ತು! ಹೀಗಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಗೆಳೆಯರಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ; ಮೇಲಾಗಿ, ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದವನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನ ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಆತನ ಈ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ರಹಸ್ಯವೇನು? ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಆತನು ತೀರ ಜಗಳಗಂಟನಾದರೂ ಮಿದುಮನಸಿನವನೂ ಆಗಿ ದ್ದನು. ಹಿಂದೆ ಒಂದೆಡೆಗೆ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಆತನು ತನ್ನ ಬೇನೆ ಬೇಸರಿಕೆ ಯಿಂದಲೂ, ದುರ್ಬಲತೆಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರನ್ನೂ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯ ರನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಆತನು ಅವರೆಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಮಂಚದ

ಮೇಲೆ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ಅದೇಕೋ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೂಕಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನ ಚಿಕ್ಕಬ್ಬೆಯು ಆತನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಯ್ದಳು. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು. "ನೋಡು ಈಗ ನನ್ನ ಜೀವದ ಬೇಸರಿಕೆ ಒಂತು. ನೀನೇಕೆ ನನಗೆ ಬೈದೇ ?" ಎಂದು ಆತನು ಗದ್ದರಿಸಿದನು. ಆಗ ಆತನ ವಯಸ್ಸು ೪–೫ ಇತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆರವರನ್ನು ಆಳಲು ನೋಡುತ್ತ, ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ದೂರುತ್ತ ತನ್ನ ದಃಖವನ್ನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಅರುಹುತ್ತ, ಈ ಬಗೆಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಆತನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನು. ಇಂತು ಪರಾವಲಂಬಿಯಾದ ಈತನಿಗೆ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದೊಡನೆ ಹೌಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವುದು ಕೇವಲ ದುರ್ಬಲ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮ.

ಮೂರು ಮಾದರಿಯ ಹುಡುಗರೂ; ಒರ್ವ ಸೆರೆಗುಡುಕನೂ.

ಕೆಲವೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡೆವಳಿಕೆಯು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಬಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಿಂಹದ ಪಂಜರದದುರು ಒಯ್ದು ಅವರ ವರ್ತನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆ ಭೀಕರವಾದ ಹಿಂಸ್ರ ಪಶುವನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲು ನೋಡುವಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖಮುದ್ರೆ, ಭಾವಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಮೊದಲ ಹುಡುಗನು "ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ !" ಎಂದು ಹೊರಳಿದನು. ಎರಡನೆಯವನು "ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ !" ಎಂದು ಉಸುರಿ, ತಾನು ಎದೆಗಾರನೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಿದರೂ ಆತನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಗದಗದನೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದನು ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತನು ಹೇಡಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಮೂರನೆಯ ಹುಡುಗನು "ಸಿಂಹನ ಮೇಲೆ ಉಗುಳಲೇ ?" ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದನು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಡೆವಳಿಯ ರೀತಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಗಳು ಹೊರಬಂದುವು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕತನವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುಕ್ಕರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹರು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕುಲೀನ ಮನೆತನದ ಒರ್ವ ಗೃಹಸ್ಥನಿದ್ದನು.

ಆತನು ಸ್ವತಃ ದುಡಿಯಲಾರ; ಹೆರವರ ಮೇಲೆಯೇ ಭಾರ ಹೇರುವುದು ಆತನ ವಾಡಿಕೆಯಿತ್ತು. ಆತನು ದುರ್ಬಲನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ವಾದ ಸ್ಥಾನ–ವೃತ್ತಿಯೊಂದೂ ಆತನಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಕೆಡುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಆತನ ಸಹೋದರರು ಆತನಿಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಇಂಥ ಮಾನಹಾನಿ, ಆತ್ಮಗ್ಲಾನಿಯನ್ನು ಮರೆ ಯಲು ಆತನು ಸೆರೆ ಕುಡಿಯಹತ್ತಿದನು. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಕುಡುಕನಾದನು. ನಂತರ ಆ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಲು ಎರಡು ವರ್ಷ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕವೇ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ತಿರುಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಕುಲೀನ ಮನೆತನದವ ನಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಕಾಯಕಷ್ಟ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಆತನಿಗೆ! ಈ ನಡುವೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಭ್ರಮಾಭಾಸಗಳಾಗ ಹತ್ತಿದುವು. ತನ್ನ ಕಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನು ಬಂದು ಪೀಡಿಸುವ ನೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು. ಆದರಿಂದ ತನ್ನಿಂದ ಕಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ಮೊದಲು ಸೆರೆಗುಡುಕತನದಿಂದ, ಬಳಿಕ ಇಂಥ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಹುಚ್ಚಿನಿಂದ ಆತನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ನಿರುಪಯುಕ್ತನಾದನು. ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ: ಹೇಗೂ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬನ ವ್ಯಸನ–ಕುಡು ಕತನ ಬಿಡಿಸಿದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಮಾಡಿ ದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ತಿದ್ದಕೊಳ್ಳಹಚ್ಚಿದಾಗಲೇ ಅವನು ಸುಧಾರಿಸಬಲ್ಲನು.

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯ ಗೃಹಸ್ಥನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಅಕ್ಕ ರತೆ ಮಗುವು. ಆತನಿಗೆ ಹೆರವರಿಂದ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನೆರೆಹೊರೆ ಯವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಪರಾವಲಂಬನ ವೃತ್ತಿಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು ತಾನೇ ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದಿಲ್ಲ ಇದ ರಿಂದಲೇ ಆತನಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾ ಯಿತೆಂದು ಸಂಶೋಧನದಿಂದ ತೋರಿಬಂದಿತು.

ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಸುಖಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿ ನಿಂದಲೇ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸ

ಬೇಕು. ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು. ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಬದಲು ಟೀಕಿಸುವುದರಿಂದ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಹಾನಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಅವರನ್ನು ಏನಾದರೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದಲೇ ಅವರ ಆತ್ಮಗ್ಲಾನಿ ಹೋಗಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ತಲೆದೋರುವುದು. ಆದರಿಂದ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಕಾ ಸಕ್ಕೆ ಇಂಬು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

---

೫. ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳು

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದುದು ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಜೀವನದ ಶೈಲಿಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೆನಹು ಗಳು ಬಹಳೇ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಯಾವ ಉಪಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ, ಆತನ ಜೀವಿ ತದ ತಳಹದಿಯು ಯಾವ ಬಗೆಯದಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬರ ವ್ಯಾಧಿ,ವ್ಯಥೆಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳ ಮಾತು ಎತ್ತಬೇಕು. ಅಂತಹ ನೆನಹುಗಳಿಂದ ಸೂಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಉಪಲಬ್ಧವಾದ ಉಳಿದ ಇತಿವೃತ್ತದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟ ಗಳಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಅದೇ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೂ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೆಣಗಾಟದೊಳಗಿಂದ ಯಾವದೊಂದು ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಮೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಮೈಗೊಂಬ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂತ್ರಬದ್ಧತೆಯು-ಸುಸಂಬದ್ಧತೆಯು ಕಂಡು

ಬರುತ್ತದೆ.ಆದಕ್ಕೇ "ಕರ್ಮಸೂತ್ರ" ವೆನ್ನಬಹುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಡೆ-ನುಡಿಯೂ ಅರಿಕೆ-ನೆನಿಕೆಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಕೆಯುಳ್ಳವೂ-ಪೋಷಕವೂ ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮ "ಕರ್ಮಸೂತ್ರ"ವು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಚ್ಛಳವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುವುದು.

ಸ್ಮೃತಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ "ಕರ್ಮಸೂತ್ರ"

ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಒದಗಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ನೆನಪುಗಳಲ್ಲಿಯೂ "ಕರ್ಮಸೂತ್ರ" ವು ಕಂಡುಬರದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರಂಭ ಜೀವನದ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಕರ್ಮಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವೂ, ಉದ್ಬೋಧಕವೂ ಆಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕೈದನೆಯ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಹಿಂದಿನ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನಡತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬ ಹೊಂದಿಕೆಯಿದ್ದುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಣದಿಂದ, ಹಳೆ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮನೋರೋಗಿಯ ಬೇನೆಯ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇನೆಯ ಮೂಲವು ತಿಳಿದ ಒಳಿಕ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನೋರೋಗಿಯು ತನ್ನ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಜಾಗೃತಪಡಿಸಿದಾಗ ಆತನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾವನಾವಶನಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಅವನ ಈ ಭಾವನಾವಶತೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಎಂತಹದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೆನಪಿಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಹ ನೆನಹುಗಳಿರಲಿ, ನೆನಪಿನ ಆಚೆಯ-ಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಹೋದ ನೆನಹುಗಳಿರಲಿ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ನಡಿಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಕತೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುವಂತಹವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೂತ್ರಬದ್ಧತೆಯು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವೆರಡೂ, ಬಾಳಿನ ಮಾದರಿಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮರವು ನೆನಹುಗಳ ಹುರುಳು, ಸುಪ್ತ ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಗೃತ ಸ್ಮೃತಿಗಳ ರಹಸ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

'ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಹೇಳಿರಿ' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು ಕೆಲರು ತಮಗೆ ಏನೂ ನೆನಪಿಲ್ಲವೆಂದುಸಿರುವರು. ಅಂಥವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾಸಿ ಹೋದ ನೆನಪುಗಳು ಮಸಮಸಕಾಗಿ ಆದರೂ ಮೇಲೆ ಬರುವುವು. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೂ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಉಂಟು. ಇಂತಹರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಂಬುದು ಇಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಬಾಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಖಕರವಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೆಲರು ತಮ್ಮ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯ ಅಟ್ಟಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ವರೆಗಿನ ನೆನಹುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಂಭದಿಂದ ಹೇಳು ವರು ! ಇದು ತೀರ ಅಶಕ್ಯ. ಇಷ್ಟು ಕಿರಿಯಂದಿನ ನೆನಹುಗಳು ಬಹುಶಃ ಕಲ್ಪಿತ ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಅವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಂಶಗಳೇ ಸರಿ. ಕೆಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ತಾವೇ ನೆನೆದುಕೊಂಡುವು ಎಷ್ಟು ? ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕೇಳಿದುವು ಎಷ್ಟು ? ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ದ್ದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾನೇ ನೆನೆದುಕೊಂಡವಿರಲಿ, ಹೆರವರು ಹೇಳಿದುವಿರಲಿ, ಆ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟು ನಿಂತವೆಂಬುದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಒಲವು ಎತ್ತ ಕಡೆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳು ಅವರವರ ಸ್ವಭಾವದ ಮಾದರಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಹಳೇ ನೆನಹು ಹೇಳಿದನು: ಆತನ ತೀರ ಮೊದಲ ನೆಯ ನೆನಪೆಂದರೆ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಭವ್ಯವಾದ ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭ ! ದಿವ್ಯವಾದ ಮಂಡಪ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನ ಥಳುಕು. ತುಂಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯವರಿಗೂ ತಿನ್ನುವ ಆತುರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಂಪಾದ ರಸರಸದ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳು ! ಈತನ ಈ ನೆನಹಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಅಂಶವು ಯಾವುದು ? ಮೇಜವಾನಿಯೇ ? ಅಲ್ಲ. ಆತನು ತಾನು **ಕಂಡೆನೆಂಬುದು ಈತನ** ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಆನಂದವೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. **ನೋಟದ** ಹಿಗ್ಗಿನ–'ಕಣ್ಣಪ್ಪ'ನು ಈತನು. ಈತನು ಮೊದಲು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬ ಹೆಣಗಾಡಿರಬೇಕು. ಕಣ್ಣಿ

ನಲ್ಲಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಟದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ಇವನ ಬಾಳ ಮಾದರಿಯ ತೀರ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆತನು ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಗೆಲವುಳ್ಳವನಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕಣ್ಣಿನ ಉಪಯೋಗವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಂದಗಳೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವೂ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಕ್ತಿವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಚಿತ್ತಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಲಾರರು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ನೋಡುವ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಬಯಕೆ ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿವಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವುದುಂಟು ಬೇರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಚಲನವಲನಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂದದವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಕನು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಿಂದ ಕಲಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸರಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನವರಿಗೂ ಮೈಕೈ ಚಟುವಟಿಕೆಯವರಿಗೂ ಕಲಿಯುವ ಬೇಸರಿಕೆ ಬರುವುದು. ಅಂತಹರು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದು ಹೆಡ್ಡರೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಳಲಬೇಕಾಗುವುದು ಇದರ ಹೊಣೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ?

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಒಬ್ಬ ತರುಣ; ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸು; ಆತನಿಗೆ ಆಗಾಗ ಮೂರ್ಛೆ ಬರುವುದು. ಆತನ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ, ತಾನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಎಂಜಿನಿನ ಕರ್ಕಶ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಾನು ಮೊದಲು ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇವನು 'ಕಿವಿಯಾತನು.' ಈತನಿಗೆ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ತರತರದ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಈತನಿಗೆ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿ, ತುಂಬ ನಾದಲೋಲ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಬಹಳ ಗಲಭೆ, ಗದ್ದಲ, ಅಪಸ್ವರ ಕರ್ಕಶತೆಗಳು ಈತನಿಗೆ ಬಹಳೇ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು ಅದರಿಂದಲೇ ಎಂಜಿನಿನ ಕರ್ಕಶ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಈತನು ಕಂಗೆಟ್ಟುದು ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ,

ತಾವು ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬ ಅಭಿಮಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಡುವರು.

ತಿಂಡಿತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲರಿಗೆ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿ. ಅವರ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳು ಊಟಪಾಟ, ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥದುವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಏನು ತಿನ್ನಬೇಕು? ಏನು ತಿನ್ನಬಾರದು? ಹೇಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕು? ಎಂಬಿವೇ ಈ ಮಂದಿಯ ಜೀವಾಳದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ತಿನಸಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಂದ ತೊಂದರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಹರಿಯ ಹತ್ತಿ, ಇವರು ಆಹಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಾಗುವರು.

ಕೆಲರ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಚಲವನಗಳಿಗೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲಗ್ರಹ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳ ಆಘಾತದಿಂದಾಗಲೀ, ಎಲುಬುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದ್ದರಿಂದಾಗಲಿ ಹಲ ಮಕ್ಕಳು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಇಂಥವರು, ಯಾವಾಗಲೂ—ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ—ಚಲನವಲನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಚಪಲತನ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಆದರೆ ಇಂಥವರು ಯಾವಾಗಲೂ, ಗಡಿಬಿಡಿಯವರಾಗುವರು. ಚಳವಳ, ವಳವಳ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೇರುವುದು ಇಂಥದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಿದೆ; ಐವತ್ತು ವರ್ಷದವನೊಬ್ಬನು ಡಾಕ್ಟರೆಡೆಗೆ ಒಂದು, ತನ್ನ ನೋವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡನು: ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇವನ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬರುತ್ತಲೆ, ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಬಂಡಿಯ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ. ಎಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವೆವೊ ಎಂಬ ಭೀತಿಯು ಆವರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಬಳಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನೊಬ್ಬನೇ ನಡೆವಾಗ ಈ ಹದರಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಾಹನಗಳ ತುಂಬಾ ಓಡಾಟದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಕೂಡ ಆತನು ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತನೂ ಸಾವಧಾನಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಹತ್ತಿರ ಬಂದೊಡನೆ ಜೊತೆಗಾರನು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬಾರದೆಂದು ಆತನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನು ಜೊತೆಗಾರನ ರಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಅತ್ತ ಎಳೆದು, ಇತ್ತ ನೂಕಿ, ಆತನನ್ನು ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ನಡೆವಳಿಯ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಆತನು ಮೂರು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಎಲುಬಿನ ಬೇನೆಯಿಂದ, ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಾಡಲು ಬಾರದೇ ಪೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಯುವಾಗ ಆತನು ವಾಹನಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನು. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂದಣಿಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆನೆಂಬ ಎದೆಗುಕ್ಕು ಆತನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರೌಢನಾದ ಮೇಲೆ, ಈ ಎದೆಗುಕ್ಕು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವುದು., ಆತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಮಾತಾಯಿತು. ವಾಹನಗಳ ರಿಕ್ಕು ಇರುವ ದಾರಿ ದಾಟುವ ಚಪಲತನವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆತನ ಆ ನಡೆಯು ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಸೂಚಿಸುವಂತಿತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆ ಕೀಳರಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಶಕ್ಯ. ಇನ್ನು, ನಡುದಾರಿ ದಾಟುವುದಾಗಲಿ ಸರಿದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಸಾಗುವುದಾಗಲಿ, ವಿಶೇಷ ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಸನುವೃತ್ತಿಯ ಮಾನಸಿನವರ ಸ್ವಭಾವ. ಚಲನವಲನದ ನ್ಯೂನತೆಯಿಂದ ನೊಂದುಕೊಂಡ ಬೇನಿಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಉಡಾಳ ಹುಡುಗನು ಅಪರಾಧಿಯಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಕದಿಯುವುದು, ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಲೆಯುವುದು ಆತನ ಚಟ ಈ ಬಗೆಯ ಪೋಲಿತನದಿಂದ ಆತನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಬೇಸತ್ತಿದ್ದರು ಈ ಹುಡುಗನ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಆಲೆದಾಡುವುದು ಅವಸರದಿಂದ ನಡೆಯುವುದೇ ಆತನ ಹಳೆಯ ನೆನಹೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಈಗ ಆತನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ದುಡಿದು, ದಿನವೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಈ ಪುಂಡುಪೋಕರಿತನ. ಆತನನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ಕೂತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ತಂದೆಯ ವ್ಯವಸಾಯದ ನಿಮಿತ್ತವೇ ಊರು ಊರು ತಿರುಗಾಡುವ, ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಆ ತರುಣನಿಗೆ ಹರದನ—ಎಂದರೆ ಪ್ರವಾಸೀ ವರ್ತಕನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಉಡಾಳತನವು ಮಾಯವಾಗಿ ಆತನೊಬ್ಬ ಉಪಯೋಗಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನಾದನು. ಶಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿದನು.

ಚಿಕ್ಕಂದು ತಾವು ಕಂಡು ಮೊದಲನೆಯ ಸಾವು ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದಂತೆ ನಿಚ್ಚಳಾಗಿ ಮೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿಯಾದ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು. ಒಮ್ಮೆಲೇ, ಫಕ್ಕನೆ ಸಾಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಉದಾಸಿನ, ಖಿನ್ನಮನಸ್ಕರಾಗುವರು. ಅಥವಾ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾವು ನೋವುಗಳೊಂದಿಗೂ ಬೇನೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೊಂದಿಗೂ ಹೋರಾಡುವ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ವೈದ್ಯಕದ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಯುವರು. ಇವರ ಈ ಗುರಿಯು ಬಾಳಿನ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬಾರಿ ಇವರು ತಾವು ಸಾವಿನ ಹೆದರಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗುವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಹಲವರಿಗೂ ಆ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಉಳಿಸುವರು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬಾರಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಕಾರವೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಸಾವಿನಿಂದ ಬಹಳ ನೊಂದು ಬೆಂದ ಓರ್ವ ಹುಡುಗನಿಗೆ "ನೀನು ಮುಂದೆ ಏನಾಗ ಬಯಸುವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆತನು ತಾನು "ಗೋರಿ ಅಗೆವವನಾಗುವೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು! ಎಲೋ ಆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೇಕೆ ಆರಿಸುವೆ ? ಎಂದರೆ "ನಾನು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹುಗಿಯುವವನು. ಹುಗಿಸಿಕೊಂಬುವವನಲ್ಲ!" ಇದು ಆತನ ಮಾರುತ್ತರ! ಸಾವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಆತನ ಬಗೆಯಿದು! ಆದರೆ ಈ ಗುರಿಯು ಬಾಳಿನ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೇ ಆಸಕ್ತಿಯುರುವ ಕ್ಷುದ್ರ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಒಂದು ಮಾದರಿ.

ಮುದ್ದಿನ ಮಕ್ಕಳ ನೆನಹುಗಳು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಅಕ್ಕರೆ, ಅಕ್ತಿ (ಅಚ್ಚೆ) ಯಿಂದ ತಾಳಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಇವರ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯ ಮಗುವಿಗೆ ಆಗಾಗ ತಾಯಿಯು ನೆನಪೇ ನೆನಪು. ಇದು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಜವೇ. ಆದರೂ ಆತನು ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಸೂಚನೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ

ವಾಗಿದೆ. ಕೆಲ ಸಾರೆ ಈ ಹಳೇ ನೆನಪುಗಳು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹುರುಳುಂಟೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗದೆ ಇರದು. "ನಾನು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ, ತಾಯಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು." ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಒರ್ವನು ಹೇಳುವನು. ಈ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಾನಿಧ್ಯವು ತೀರ ಅಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆನಿಸು ವುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅದು ಅಮುಖ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿ ಆತನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅರ್ಥಾತ್, ತಾಯಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅದೇನೋ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯೆನಿಸಿದೆ. ಕೆಲ ಬಾರಿ ಇಂಥ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ವ್ಯಕ್ತಳಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಣದಿರುವಾಗ ಆ ನೆನಹುಗಳ ಅರ್ಥವು ತುಂಬ ಗಡಾಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಊಹೆಯಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. "ನನಗೊಂದು ಪ್ರವಾಸ ನೆನಪಿದೆ" ಎಂದು ಒಬ್ಬನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. "ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರಿದ್ದರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, 'ತಾಯಿಯು' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವುದು, ಅಥವಾ "ಒಮ್ಮೆ ನಾನು, ಕೆಲ ದಿನ ಬೇಸಿಗೆಯ ಸೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ," ಎಂದು ಒಬ್ಬನು ಹೇಳಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ಆತನ ತಂದೆಯು ಆಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದನು. ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಳೆಂದು ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಭಾವವು ಎಷ್ಟಿರುವು ದೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನೆನಹುಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಒಲುಮೆಗಾಗಿ, ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗಾಗಿ ಜೀವವು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ತಾಯಿಯ ಒಲವಿ ಗಾಗಿ ಕೊರಗುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಹುಡುಗರ ಅಥವಾ ಹಿರಿಯರ ನೆನಪಿನ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಭೀತಿಯ ಅಂಶವು ಅವಿತುಕೊಂಡಿದೆ; ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೆಚ್ಚ ಬಹುದು; ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಎಂಬ ಸಂದೇಹವು ಇವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೀಡಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಯು ಬರಬರುತ್ತ ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ತೀವ್ರತಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ಮನಸಿನ ಕಳವಳವೂ ಮಿತಿಮೀರುವುದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದ ಜನರು ಮುಂದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನವರು ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲಸಾರಿ ಯಾವುದೊಂದೇ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವರು. "ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತಂಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ನಾನು ಅವಳಿಗೆ ಜೋಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ತಂಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅರಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ತೊಡಕಿ ಅವಳು ಧಪ್ಪನೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಳು." ಎಂದು ಒಂದು ಹುಡುಗೆಯು ತನ್ನ ನೆನಹು ಅರುಹಿದಳು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮಗುವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ತನಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕಕೂಸನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಂಗೆಯನ್ನು ತಾನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಬಗೆಯಾದ ಅಪಘಾತವು ಸಂಭವಿಸಿದುದನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಒಂದು ದುರಂತವೆನಿಸಿತು. ಈ ಅಕ್ಕನು ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದಳು. ತನಗೆ ವಿಧೇಯನಾದ ಒಬ್ಬ ಗಂಡನನ್ನೇ ಪಡೆದಳು. ಆದರೂ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂದೇಹ; ಅಸೂಯೆ ಇವಳಿಗೆ! ಬೇರೆಯವಳನ್ನು ಆತನು ಮೆಚ್ಚಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ಕಳವಳವು ಅವಳನ್ನು ಅಳುಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. (ತನ್ನಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕಾದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲವು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆಯು, ಅಂದು ಕೂಸು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಅವಳಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಸುಪ್ತಮನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು.) ಗಂಡನು ಇವಳ ದಿನದ ಈ ಸಂದೇಹ, ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಸತ್ತು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲಣ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿಸಿದನು.

ಕುಟುಂಬದ ಯಾವದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕು, ಸಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ತೀವ್ರನಾದ ಲವಲವಿಕೆಯ ಎನಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ-ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿರುವಂಥವರು. ಇವರಿಗೆ ಹೆರವರೆಂದರೆ ಹೇಸಿಕೆ, ಬೇಸರ. ಹೆರವರೊಡನೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಭಾವನೆ. ನಮ್ಮ ಗಾದೆಯ ಮಾತು ಹೇಳುವಂತೆ 'ಮೂರನೆಯ ವರುಷದಿಂವಲೇ' ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬುದ್ಧಿಯು.

ಈ ಮಾದರಿಯ ಜನರು ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತನ್ನನ್ನು ಕೂಡಿದವರು ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಉಳಿಯುವರೆಂಬ ನೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈತನಿಗೆ ಅವರು ತನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬ

ರನ್ನು ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಮೇಲಾಟ ನಡಸಿದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕುವರೆಂಬ ಡವಡವ; ಎದೆಗುಕ್ಕು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಚಿಂತೆ. ಇಂಥವರು ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದುಗೂಡಿರುವುದು ಅಶಕ್ಯ. ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇತರರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿದೆ. ತನ್ನ ಬದಲು ಅವರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದಾರು. ಅವರೇ ಮಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನವರಾದರು ಎಂಬ ವಿಕಲ್ಪವು ಇವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥವರು ತೀರ ತೀವ್ರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯವರು ಆವೇಗ, ಉದ್ವೇಗಗಳಿಂದ ವ್ಯಥೆಬಡುವವರು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನೆನಪೊಂದು ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದನಷ್ಟೇ ಆ ಸಂಗ ತಿಯೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುದೇಕೆ? ಪೇಟೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಮಳೆ ಬಂತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡಳು. ತನಗಿಂತ ತಮ್ಮನೇ ಅವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದನು ಎಂಬ ಈ ವಿಚಾರವೇ ಆತನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ನೆನಹಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತು.

ನೆನಹುಗಳು ಬಾಳ–ಬಗೆಯ ಅವಶೇಷಗಳು. ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳಿಂದ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೆನಹುಗಳೆಂದರೆ, ಬಾಳ ಬಗೆಯು ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಡಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಕುರುಹುಗಳು. ಬಾಳಿನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲ. ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ದಾರಿಯೊಳಗಿನ ಹೆಣಗಾಟ ನೆಗೆದಾಟದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಶೇಷಗಳವು; ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಸ್ಮಾರಕಗಳು. ಯಾವನೊಬ್ಬನು, ಜೀವನದ ಉಪ ಯುಕ್ತ ಅಥವಾ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೊರಟನೆಂಬುದನ್ನು ಆ ನೆನಹುಗಳಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕೆಲವರ ಹಳೆಯ ನೆನಪು ಕಾಮಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಿರುವುದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಲಿಂಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸ್ಥೆಯಿದ್ದುದು ಕಂಡು

ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ, ಕೆಳಮಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಇಂತಹರ ಬಾಳು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಮಭೋಗಕ್ಕೆ ಇವರು ಇಲ್ಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೂ ಕಾಮವೇ ಮೂಲವೆಂದು ಹಠದಿಂದ ಹೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ। ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮನ ತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಕುಣಿಯುವುದೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳು ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದುವೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಒರ್ವ ಹುಡುಗನಿದ್ದ. ಆತನಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದೇ ಕಠಿಣ ವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಬೇಡವಾಗಿತ್ತು. ಅಲೆದಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಆತನಿಗೆ. ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆದಾಗ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರದೆ ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವನು. ಗೆಳೆಯರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಹಾಕುವನು. ಆತನ ಹಳೇ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕಂದು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೂ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಸುಳುವಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಲಿದ್ದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲು ಸವಿಗಲಿತ ಹುಡುಗನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಗಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೂಡಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ದುಡಿಯಲು ಮನಸು ಮಾಡಬಹುದೆ? ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯು ಇಬ್ಬಗೆಯಾಗಿ ಯತ್ನವೆಲ್ಲ ಇಕ್ಕಡೆಗೆ ಹಾಯ್ದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವ್ಯಾಸಂಗ–ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಹಿಡಿಯದೇ, ಲಕ್ಷ್ಯವು ಹುರಿಗೊಳ್ಳದೇ, ಮನಸ್ಸು ಮೊನೆಗೊಳ್ಳದೇ ಯಶಸ್ಸು ಎಂದಿನಂತೆ ದೂರವೇ ಉಳಿಯುವುದ ರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು ? ಈತನು ಅಡ್ಡಹಾದಿಗೆ ಬಿದ್ದುದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ವಿಶೇಷ ಸಲುಗೆ, ಅಕ್ಕರೆ, ಅಳ್ತಿಗಳಿಂದಲೇ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಈತನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಯಾಗಿ ಒಮ್ಮನದಿಂದ ದುಡಿಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುವುದು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಮಾತು.

ಇನ್ನು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೆ ತೀರ ಬೇಡವಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರ. ಇಂತಹ ಕೂಸುಗಳು ಬಹಳೇ ಅಪರೂಪ. ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವುದು. ಹುಟ್ಟಿ ದಂದಿನಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ಅಸಂಭವ. ಎಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಶಿಶುವಿಗಾದರೂ, ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ, ಅದರ ಬಯಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ತಂದೆ

ತಾಯಿಗಳಾಗಲೀ,ಒಬ್ಬ ದಾಯಿಯಾಗಲೀ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅನೀತಿ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುವೂ ಕೊಲೆಪಾತಕಿ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದುವೂ, ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲಗುಣದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುವೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾದಂತಹವೂ, ತೀರ ಬೆದೇಡವೆನಿಸಿದಾಗ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹವೂ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಎರವಾಗುತ್ತವೆ. ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ತಿರಸ್ಕೃತ ಶಿಶುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಗ್ಗಿದ ಬಗೆಯವರಾಗುವುದುಂಟು ಇವರ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತೋರಿಸಿದ ತಿರಸ್ಕಾರ, ತಾತ್ಸಾರ, ದ್ವೇಷದ ಸಂಗತಿಗಳೇ ತುಂಬಿರುವುದುಂಟು. “ ಅಪ್ಪ ಚನ್ನಾಗಿ ಥಳಿಸಿದ್ದೊಂದು ನೆನಪಿದೆ ! ” “ಅವ್ವ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಆ ಕಾಟಕ್ಕೆ ತಲೆಗೆಟ್ಟು ಮನೆಯಿಂದ ಕಾಲ್ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದಿನಿಸಿತು ! ” ಓಡಿಹೋಗುವಾಗ ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು ! ಈ ಬಗೆಯವೇ ಇವರ ನೆನಹುಗಳು !

ಇಂತಹ ಒಬ್ಬನ ಕತೆ ಹೀಗಿದೆ : ಈತನು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬೀಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹೊರಬಿದ್ದು ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನು. ಈ ನೆನಪು ಈತನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದಾಗಲ್ಲ ಮನಃಚಕ್ಷುವಿನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕ ಬೇಕಾದೀತೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿತ್ತು. ಈತನು ಹುಟ್ಟಾ ಒಳ್ಳೇ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿಯವನು. ಆದರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಲಾರೆನೆಂಬ ಅಳುಕು ಈತನನ್ನು ವ್ಯಥೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈತನು ಮುಂದಡಿಯಿಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದುಳಿದನು. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಕಾರಣ : ಆ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪು .

ಇಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣವಿದೆ : ಓರ್ವ ನಡುವಯಸ್ಸಿನ ಗೃಹಸ್ಥನು ನಿದ್ದೆಯಿಲ್ಲದೇ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನು. ವಯಸ್ಸು ೪೬–೪೮. ವಿವಾಹಿತ. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾತ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆರವರ ಟೀಕೆ. ತನ್ನ ಬಳಿಯವರನ್ನು ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಬಲುಮೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾತ. ಈ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕುಟುಂಬರನ್ನು ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಈತನ ಈ ವರ್ತನದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ತುಂಟ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಈತನು ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದನು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಗದ್ದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಮೇಲೆ ಏರಿಬರುವ ಹೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಹುಡುಗನು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೊಲಸು ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಈತನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು. ಏಕೆಂದರೆ ಈತನ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಲು ವೇಳೆಯೆಲ್ಲಿತ್ತು, ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೆ ? ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೊಸಬಳೊಬ್ಬಳು ವರ್ಗವನ್ನು ನಡೆಸಿದಳು. ಅವಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಲೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡುವವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಲಕ್ಷ ಈ ಅನಾಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹುಡುಗನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅವಳು ಉತ್ತೇಜನವಿತ್ತಳು. ಈತನು ಮುಂದರಿದನು. ಇಂತಹ ಅಕ್ಕರವು ಆತನಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆತನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಆದರ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಒತ್ತಾಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆದುದಲ್ಲ. ಒತ್ತಾಯದ ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ಹಗಲಿರುಳನ್ನದೆ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿಯ ಹತ್ತಿದನು. ಅಪರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಲ್ಲವೆ ಕಲಸವ ಪ್ರಚಾರದ ಕಳವಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು ಆದುದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಿಂತ ನಿದ್ದೆಯೆಂಬುದೇ ಈತನಿಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ, ಇರುಳೆಲ್ಲ ಜಾಗರಣವು ಅಗಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯೊಂದು ಒಳಗೊಳಗೇ ದೃಢವಾಯಿತು.

ಈ ಬಗೆಯಾದ ನಂಬುಗೆಯು ಜನರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರ ಮೇಲೂ, ಹತ್ತಿರದವರ ಮೇಲೂ ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆವ ಒತ್ತಾಯ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಈತನ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು (ಈತನ ಎದುರು ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ) ಈತನ ಕಾಟವನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. (ಸರಕಿಸಿನೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ದಂಡಧರನಂತೆ) ಈತನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಳಲಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈತನ ಅತಿಪರಿಶ್ರಮವು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂಬ ತೀವ್ರವಾದ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಮೂಲ ಕಾರಣವು.

ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ವಭಾವವು ಮೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆವೇಗ, ಉದ್ವೇಗ, ಆವೇಶಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು ತನ್ನ ಮನಸಿನ ಉಗ್ರವಾದ ತೀವ್ರ ಭಾವಕ್ಕೆ 'ವೀರ' ವೃತ್ತಿಯೆಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿನ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರು ಮಿಗಿಲಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೂ ಇದು ಅವರ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಕುದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೆಂದೇ ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಈ ತೀವ್ರಭಾವದ ಒದ್ದಾಟವು, ಇವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ಸಿದ್ಧಿ-ಕೊನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂದೇಹವನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ, ಇಂತಹರ ಹಿರಿಮೆಯ ಗುರಿಯು, ಹೆಮ್ಮೆಗಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಸೋಗು ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳ ಇಂತಹ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತವೆ.

---

೬ ನಿಲವು ಮತ್ತು ನಡೆವಳಿ

ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನೂ, ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಅಭ್ಯ ಸಿಸುವ ಹಲವು ಸಾಧನಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಒಂದು ಸಾಧನ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಲವು ಮತ್ತು ನಡೆವಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧನ. ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳ ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಈ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಗತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನೂ ನಿಲುವಿನ ಠೀವಿಯನ್ನೂ ನಾವು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರು ತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರ ನಿಲವು ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರತೀಕ.

ಮೊದಲು ಶಾರೀರಿಕ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನೇ ವಿಚಾರಿಸುವ. ಒಬ್ಬನ ನಿಲ್ಲುವ ಠೀವಿ, ನೋಡುವ ಬಗೆ, ನಡೆವ ಭಂಗಿ, ಆಡುವ ಬಗೆ ಮೊದಲಾದುವು ಗಳಿಂದ ಆತನ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡು

ತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾವಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಖಮುದ್ರೆಯಿಂದ, ವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತನ್ನ ತಾನೇ ಒಡಮೂಡುತ್ತದೆ

ನಿಲವು ಮತ್ತು ನಡೆ ವಳಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ನಿಲ್ಲುವ ರೀತಿಯನ್ನೇ ನೋಡುವ. ಹುಡುಗನಾಗಲಿ, ಹರೆಯುವನಾಗಲಿ ನಿಡಿದಾಗಿ ನಿಂತಿರುವನೋ, ಬಾಗಿರುವನೋ, ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿರುವನೊ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೂಡಲೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಸೆಟೆದು ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಗಿದು ಬಿಂಕದಿಂದ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆತನು ಈ ರೀತಿಗಾಗಿ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಇದೆ. ಇಂಥವರು ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವ ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಥವಾ ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆಯೆಂದು ಎನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಕೆಲರು ತಲಿಗುತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾಗಿ ನಡೆಯುವರು. ಇದು ಅವರ ಕೆಲವೊಂದು ಪುಕ್ಕತನವನ್ನು, ಅಳುಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದೊಂದೇ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ತಟ್ಟನೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾದೀತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಮನಿಸುವುದು ಲೇಸು ನಡೆನುಡಿಯ ಹಾವಭಾವದ ಯಾವುದೊಂದೇ ಬಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಷ್ಟರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ದುಡುಕಬಾರದು. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲರಿಗೆ ನಿಂತಾಗ ಅಥವಾ ಕುಳಿತಾಗ ಆನಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎದುರಿನ ಟೇಬಲ್ಲು, ಬೆನ್ನಗೋಡೆ, ಬಳಿಯ ಕುರ್ಚಿ ಹೀಗೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದಕ್ಕೆ ಒರಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಟವು ಹಲವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ

ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುವುದೇ ಇವರ ಸ್ವಭಾವ ಬಾಗಿ ನಡೆವವನು ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲುವವನು ಆನಿಕೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವುದು

ಯಾವಾಗಲೂ ಪರರ ಆಶ್ರಯವನ್ನೇ ಕೋರಬೇಕಾದ-ಪರಾವಲಂಬಿ ಯಾದ ಹುಡುಗರ ಭಾವ ಭಂಗಿಗಳು, ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಹುಡುಗರಿಂದ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಬಗೆ, ನಿಲ್ಲುವ ಭಂಗಿಗಳಿಂದ ಆತನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅಥವಾ ಪರತಂತ್ರ ನಾಗಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆ ಹುಡುಗನ ಮನಸಿನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಮಗುವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮಗು ವನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಆ ಮಗುವು ಎಡ ಬಲಕ್ಕೆ ಯಾರ ಬಳಿಗೂ ಹೋಗದೆ ನೇರವಾಗಿ ತಾಯಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆಕೆಯ ಖುರ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಪೈಗೆ ಆತುಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ. ಎಂಬ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನ ಬರವು ಇತರರಲ್ಲಿರುವ ಆತನ ನಂಬುಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸು ತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರಲು ಹಿಂಜರಿವ, ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವನ ಇನ್ನುಳಿದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂಜರಿವವನೂ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಇದ್ದು ಬಿಡುವವನೂ ಆಗಿ ರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥವನು ಅಲ್ಪಭಾಷಿಯಾಗಿರುವನು. ಈ ಆಸಾಮಿ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬೇರೆ ಎನಿಸುವಷ್ಟು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಕುಳ್ಳಿರುವನು

ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಅಖಂಡವಾಗಿದೆ; ಏಕಸೂತ್ರಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತನ ನಿಲವಿಗೂ ಇರವಿಗೂ ಅಭೇದ್ಯ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನ ಗುಣ ಗಳೂ ಆತನ ಇರವೂ (ನಡೆವಳಿ, ನುಡಿವಳಿ) ತೀರ ಹೊಂದಿಕೆಯಿಲ್ಲದ್ದು ಇರು ವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇಕು, ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಸೂಚಕ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ತರುಣಿಯು ಮನೋವೈದ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬಂದವಳು ತನ್ನ ಬಳಿಯ ಖುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಕೂಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವಳು ದೂರದ ಆಸನವೊಂದನ್ನು ಆರಿಸಿದಳು ಅವಳಿಗೆ ಪರಪುರುಷರ ಸಂಪರ್ಕವು ಬೇಡವಿತ್ತೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ವಿವಾಹಿತಳೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ದೂರ ಕುಳಿತುದೂ, ಮದುವೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದುದೂ ಆಕೆಯ ಇಡೀ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ನಿದರ್ಶಕಗಳಾಗಿವೆ. ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡನ ಹೊರತು ಯಾರೂ ಬೇಡ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಅಕ್ಕರತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸೇರು ತ್ತಿತ್ತೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಗಂಡನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತ ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಆಕೆಯ ಹಾರೈಕೆ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಂಟಿ ಗಳಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಆಕೆ ಉದಾಸೀನ, ಉದ್ವಿಗ್ನಳಾಗಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆ ಯಿಂದ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೊರಬೀಳಲು ಬಯಸುವವಳಲ್ಲ. ಹಲವರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಹೆರವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಸುಖಿಯಾಗುವ ಜೀವ ಆಕೆಯದಲ್ಲ. ಇದೆ ಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಬೇರೆಯ ಸಂಗತಿಯೂ ಇದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿತ್ತು! "ನಾನು ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು. ಇಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯೆಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಭೀತಿ. ಇನ್ನು ಅವಳ ಮಾತಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ತಿಳಿಯಲು ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿರಬೇಕು. ಹೆರವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಾಧನವೆಂದು, ಹಲವರು ಚಿಂತೆಯೆಂಬ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರದಾದರೂ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿಂತಾ ಕ್ರಾಂತರಾದವರಿಗೆ, ನೆರವಾಗಲು ಸಮರ್ಥರಾದ-ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಇರುವರೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಇಂತಹದೇ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರ ಣೆಯಿದೆ. ನವದಂಪತಿಗಳವರು. ನವಮತವಾದಿಗಳೂ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಿಗಳೂ, ಭೋಗಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೂ ತಾವಾಗಿರುವೆವೆಂದು ಇವರ ಜಂಭ ಪತಿ

ಪತ್ನಿಗಳು ವಿವಾಹ ಬಾಹ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ಅನ್ಯೋನ್ಯ ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದ, ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಸಕ್ತಿ—ಅಭಿಸಾರಗಳು ವ್ಯಭಿಚಾರವಲ್ಲ; ಎಂದು ಈ ಪತಿಪತ್ನಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅವಳ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರೇಮಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವಳು ತಮ್ಮ ಉಭಯ ಸಮ್ಮತ ತತ್ವದಂತೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಶಾಂತವಾಗಿ ಉಳಿದಳು. ಆದರೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಚಿಂತೆಯ ವ್ಯಾಧಿ ಬಾಧಿಸಿತು. ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ಇರದಾದಳು ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಮನೆಹೊರಗೆ ಬೀಳಳು ಹೊರಟರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ. ಇಂತು ಅವರ ಆಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಕೆಯ ಚಿಂತೆ, ಭೀತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಾ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಯಿತು !

ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಕೊರತೆ, ಮತ್ತು ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯ

ಕೆಲವರು ಕುಳ್ಳಿರುವುದು ಗೋಡೆಗೆ ಆತುಕೊಂಡೇ ನಿಲ್ಲುವುದಾದರೂ ಗೋಡೆಗೆ ನೆಮ್ಮಿಯೇ. ಇವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲಲಾರರೆಂದೂ, ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬೇಕೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು ಇವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಇಂಥದೊಂದು ಉದಾಹರಣವು ಇಲ್ಲಿದೆ: ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ನಾಚುಬುರುಕನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಸಂಕೋಚ ವೃತ್ತಿಯು ಹೆರವರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವೃತ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಇಂತಹ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಸಂಗಡವೂ ಈತನು ಆಡಲಾರ. ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ವೇಳೆಯನ್ನೇ ಈತನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೊನೆಯ ಗಂಟೆಯಾದೊಡನೆ ಮೆಲ್ಲನೆ, ನಿದಾನವಾಗಿ ಅಟ್ಟದ ಏಣಿಯನ್ನಿಳಿದು ಹೊರಗೆ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿ, ಕೂಡಲೇ ಮನೆಗೆ ಓಡುವನು! ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈತನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವನಾಗಿದ್ದನು. ಮನೆಗೆ ತಾಯಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಈತನು ಹಂಬಲ! ತಾಯಿ, ನಿಃಶಕ್ತಳಾದ ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆ. ಮಗನಿಗೆ ತೀರ ಕಕ್ಕುಲತೆಯಿಂದ, ಮುಂಗೈ ಅರಗಿಳಿಯಂತೆ ಬೆಳಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ಹುಡುಗನ

ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರರು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. "ನಿಮ್ಮ ಮಗು ರಾತ್ರಿ ಬೇಗ ಮಲಗುವನೇ?" "ಅಹುದು." "ರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಅಳುವನೇ? ಇಲ್ಲವೆ ಕೂಗುವನೇ?" "ಇಲ್ಲ." "ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಗೆ ಹಸಿಯಾಗುವುದೆ?" "ಇಲ್ಲ" ಈ ಉತ್ತರಗಳು ತೋರಿಕೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಿಯ ಚಿತ್ತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಎಳಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಅಳುವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಕೂಗುವರು ಅಥವಾ ಹಾಸುಗೆಯನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡುವರು. ತಾಯಿಯ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಬಯಸುವ ಹುಡುಗನು ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಊಹೆ ಉಳಿಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ಹುಡುಗನು ತಾಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರರು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವರ ಆ ತರ್ಕವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಇಂತಿವೆಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಬಾಳಿನ ಸುಸಂಗತವಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮನಸಿನ ಒಲವುಗಳು. ಇನ್ನು, ಆಂಗಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಆಂತರಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳತ್ತ ಹೊರಳುವಾ. ಕೆಲರಿಗೆ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳಿಸಿ ಕಾದುತ್ತ ವಾದಿಸುತ್ತ ತಾವೆಂದುದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವೃತ್ತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಮತಭೇದ ಬಂದೊಡನೆ ಪ್ರತಿವಾದವಾದೊಡನೆ, ವಿರೋಧವೆದ್ದೊಡನೆ, ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ವಿಶೇಷ ಬೆಳಿಸದೆ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಶರಣ ಹೊಡೆದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬಿಡುವರು. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಶಕ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೇ ಮೀರಿದ ಮಾತು. ತನ್ನ ವಿಚಾರ-ಅಭಿಪ್ರಾಯ-ಶ್ರದ್ಧೆಗಾಗಿ ಕಾದಾಡಲು ಹೆಣಗುವುದು ಹೋರುವುದು ಜೀವಂತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಲಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಾರೂ ನಡುವೆ ತನ್ನ ಪಂಥವನ್ನು ಬಿಡಲಾರರು; ನಡುವೆ ಬಿಟ್ಟಂತೆ, ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಂತೆ, ಕಂಡರೂ ಅದು ತನ್ನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆತನು ಮಾಡಿದ ಅದೊಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಅಥವಾ ಹೊಂಚೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಇಂಥ ಶರಣ-ವೃತ್ತಿಯ ಮಗುವಿನ ಒಂದು ಮಾದರಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ : ಇವನು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೇಂದ್ರನಾಗಿದ್ದನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವವರೇ. ಚಿಂತಿಸುವವರೇ. ಉಣಿಸು ತಿನಸಿನ ಚಿಂತೆ ಹೊರುವವರು ಒಬ್ಬರು; ಆತನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವವರು, ಬೈದು ತಿಳಿಹೇಳುವವರು ಬೇರೆಯವರು. ಹೀಗೆ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಹೆರವರಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಚಿಂತೆಯ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆಳುವ ಈ ಮಗವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೆಗ್ಗಳಿವಿನ ಹಿಗ್ಗನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ! ಇತರರನ್ನು ಆಳಬೇಕು ತನ್ನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು-ಇದೇ ಈತನ ಬಯಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತನ ದಾರಿಯು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಆತನ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಅಳುಕೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಂಬಿಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಿರಾಶೆ ನಿರುತ್ಸಾಹದವರೂ ಸಿಡುಕಿನವರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಖಿನ್ನರಾಗಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಉಳಿವ ವೃತ್ತಿ ಇವರದು. ಆದರೆ ಇದು ಮೇಲ್ತೋರಿಕೆಯ ವೃತ್ತಿ. ಇಂಥವರು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಹಿರಿಯಾಸೆಗಳು, ವಿಕೃತ ರೂಪತಾಳಿ ಅಡ್ಡದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಒಬ್ಬ ೧೭ ವರ್ಷದ ತರುಣ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈತನೆ ಹಿರಿಯ ಮಗ. ಒಬ್ಬ ನಿಗ್ಗೆ ತಮ್ಮನು ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವ ತಲ್ಲಳವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈತನಿಗೂ ತಾನು ಮನೆಯವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟದಿಂದ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟುದುಕ್ಕಾಗಿ ದಾಯಾದಿ ತಮ್ಮನ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈತನು ಸಿಡುಕಿನವನೂ, ಖಿನ್ನನೂ ಆದನು. ಕೆಲಸವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈತನಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಬ ಇಚ್ಛೆಯು ಪ್ರಬಲವಾಯ್ತು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತನ್ನ ಮನೋವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರುಹಿದನು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ, ತಂದೆಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು ! ಇಂತು ವೈಗಳ್ಳರೂ, ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವವರೂ ಎಂದು ತೋರುವ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯು ಕುದಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.ಆದುದರಿಂದ ತೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ತಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಉದಾಸೀನವೃತ್ತಿಯವರ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಣ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂತೆಂತಹರಿಗೂ ಅರಿದು !

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಾಚುಬುರುಕತನ, ತುಂಬಾ ಸಂಕೋಚ ವೃತ್ತಿಗಳು ಕಂಡರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಘಾತಕ. ಅದೊಂದು ಭಯ ಸೂಚನೆಯೇ ಸರಿ. ನಾಚುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪಡಬೇಕು. ಬೇಗನೆ ಅವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸ ಬೇಕು. ಈ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಿದ್ದಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಅವರ ಮುಂದಿನ ಬಾಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು. ನಾಚುಬುರುಕತನವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ ಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಬಾಳುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಕೋಚವೃತ್ತಿಯವರಿಗೆ ತೀರ ಪ್ರತಿಕೂಲವಿರುವುದು. ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ನಡೆವವರೇ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವರು; ಎದೆಗಾರನು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದರೂ, ಸೋಲುಗೊಂಡರೂ ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಚುಬುರುಕರು ತೊಂದರೆಗಳು ಅಡ್ಡ ಬಂದೊಡನೆ ಬಾಳಿನ ನಿರುಪಯೋಗಿ ಯಾದ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಹೊರಳುವರು. ಇವರು ಕೊನೆಗೆ ತಲೆತಿರುಕರಾಗಲಿ, ಹುಚ್ಚ ರಾಗಲಿ, ನರಗುಂದಿದವರಾಗಲಿ ಆಗುವರು. ಇಂಥವರು ಬಿಡಾಡಿ ನಾಯಿಗಳಂತೆ, ಸಂದಿ ಮೂಲೆ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರುವರು. ಮೊಗದಲ್ಲಿ ನಗುವಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೊಳಪಿಲ್ಲ ಹುರುಪು, ಹುಮ್ಮಸಗಳ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದಾಗ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಡವರಿಸುವರು. ತೊದಲಿಸುವರು; ಇಲ್ಲವೇ ತಣ್ಣಗೆ ಕೂಡುವರು. ಅಥವಾ ಮಂದಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮೂಲೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಇವೆಲ್ಲ ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳು ಅನುವಂಶಿಕವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟಾ ಬಂದುವೂ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದುವು. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೇ, ಆ ಮನೋವೃತ್ತಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಗಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಬಿಡಿಸಲು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಉತ್ತರಗಳು. ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಉತ್ತರಗಳು. ಇವು ಹಲವು ಬಾರಿ ತೀರ ಸಯುಕ್ತಿಕವಾದ ವಿಚಾರಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ರತೀಕಾರಗಳಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾಲ್ಯದ ಅನು ಭವವೂ, ತಪ್ಪು ತಡೆಗಳೂ ಕಲಿಸಿದ ಬಾಲ ಮನಸಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು.

ಬಾಳಿನ ಹೀಚಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಬಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಬಲಿತವರ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಗಡಚು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ತೊಡಕುಗಳೂ ಮಾರ್ಪಾಟಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯವರ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಅದಲು ಬದಲುಗಳು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಗ್ಗಂಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹರ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೀಚುಕಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೀಚು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹೀಚು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವೇ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಳಮಾದರಿಗೂ ಪ್ರೌಢರ ಬಾಳಬಗೆ (ಜೀವನ ಶೈಲಿ) ಗೂ ಇದೆ. ಹೀಚಿನಂತೆ ಹಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಹೀಚಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗುಣದ ಎಷ್ಟೋ ಅಂಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿಕ್ಕಂದು ಪುಕ್ಕನಾದ ಹುಡುಗನ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಸ್ವಭಾವ ಒಡಮೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪುಕ್ಕ ಮತ್ತು ತುಂಟ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಅಜ-ಗಜಾಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ತುಂಟರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯೆಂದರೇ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನದ ಫಲ. ಧೀರತೆಯು ಆತನ 'ಧೀ' (ಬುದ್ಧಿ) ಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಳ್ಳೆದೆಯ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಧಿಟ್ಟರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಪುರಃಸರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಾಗ ಈ ಸ್ವಭಾವವು ಗೋಚರವಾಗುವುದು. ಈಸುವುದನ್ನೇ ಅರಿಯದ ಒರ್ವನು ಈಸಲು ಹವಣಿಸಿದಾಗಿನ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಈ ಮಾತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರು ಈಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಈತನೂ ಅವರೊಡನೆ ಹೋದನು. ನೀರು ಆಳವಾಗಿತ್ತು. ಈಸು ಬಾರದ ಈತನು ತಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು! ಇದು ನಿಜವಾದ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲ. ಬಾಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಬ ಹುಂಬತನ; ಧೈರ್ಯವಲ್ಲ. ಹಲವರು ತನ್ನ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೌತುಕ ಪಡಲಿ; ಭಾಪು ಎನ್ನಲಿ ಎಂಬ ಹಂಬಲವು ಆತನನ್ನು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೂಕಿತು. ತನ್ನ ಕುತ್ತನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದನು. ಜೀವದ ಹಂಗು ತನಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿ

ಸಿದನು. ಈ ಹವಣಿಕೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ತನಗೆ ನೆರವಾಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರರು, ಎಂಬ ಸುಪ್ತ ಆಸೆಯೊಂದು ಬಲವತ್ತರವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ!

ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುಕ್ಕತನಗಳು. ನಿಯತಿಯ (ದೈವದ) ನಂಬುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಿಯತಿಯ ನಂಬಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ದಿನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದೈವ ಬಲವು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿದೆ. ತಾವು ಸರ್ವ ಶಕ್ತರು; ಎಂಬ ಮರಿಷ್ಕತೆಯ ಭಾವನೆಯು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಾವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲವರು. ಇನ್ನು ತಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ–ಎಂದು ಈ 'ಅಹಂಬ್ರಹ್ಮರ' ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತವಿರುತ್ತದೆ ತಮಗೆ ಸೋಲಿಲ್ಲ; ನೋವಿಲ್ಲ–ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆ ಇವರದು. ಇಂತಹ ಅತಿರೇಕದ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವು ಇವರನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತದೆ

ನಿಯತಿನಿಷ್ಠೆ ಏಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದು? ತಾವು ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಅಪಘಾತ ಅಥವಾ ಸಂಕಟದೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದುದರ ಮೇಲಿಂದ ಇಂತಹರು ನಿಯತಿನಿಷ್ಠರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಘಟನೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಯತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ತಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೋ ಮಹಾಕಾರ್ಯವು ಜರುಗಲಿದೆ. ತಾವು ಒಬ್ಬ ಅವತಾರಿಗಳು, ಕಾರಣ ಪುರುಷರೆಂದು ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲರು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಲೀನತೆ ದೀನತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವರು. ಇವರ ಈ ಲೀನ ದೀನ ವೃತ್ತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ದಮ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಪ್ರೌಢಿಯು-ಏನೋ ಅಲೌಕಿಕ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಧನ, ತಾವು ಆ ಪರಶಕ್ತಿಯ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಹುದುಗಿರುವುದುಂಟು. ಇಂಥವರು ಒಮ್ಮೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದೊಡನೆ, ತೀರ ಅಕಲ್ಪಿತವಾದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಒಳಗಾದೊಡನೆ ಅವರ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ, ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರು ಹುರುಪುಕುಗ್ಗಿ ನೆಲಹಿಡಿಯುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಅಡಿಗಲ್ಲಾದ ಆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಂಥ ಅಪಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕೂಡ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥ

ನೆಯ ಕೈವಾಡ, ಬಾಯಿಬಢಾಯಿ ಇರುವುದು. ಇಂಥವರು ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಪರವಂಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೈವವಾದವು—ನಿಯತಿನಿಷ್ಠೆಯು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೈವವಾದದ ಉಗಮವು ಮಾನವನ ಹೇಡಿತನದಲ್ಲಿದೆ. 'ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗತ್ತುಗಾರಿಕೆಯು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸವು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ, 'ನಾ ಮಾಡಿದೆ;' ಎಂದು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದು ಕೈಗೂಡದಿದ್ದರೆ, 'ಹರಿಯ ಇಚ್ಛೆ. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ,' ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲಸದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಚಿಕೆಯೇ ದೈವವಾದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ದೈವವಾದ—ನಿಯತಿನಿಷ್ಠೆಯ ಹೊರತಾಗಿ, ಹೆರವರೊಂದಿಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿದೆ. ಇದುವೆ ಮತ್ಸರ. ಇಲ್ಲವೆ ಅಸೂಯೆ. ಸೆಣಸು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ಸೆಣಸು ಇಲ್ಲವೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚು ಇಲ್ಲದವರೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಇದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರ್ಗುಣ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೆಣಸು–ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲಾಟಕ್ಕೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚು (ಕಾವು) ಇದ್ದರೆ ಅಹಿತವಿಲ್ಲ. ಹಿತವೇ ಇದೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮುನ್ನೂಕುತ್ತದೆ. ಇಂಥಲ್ಲಿ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವೇ ಸರಿ. ಇಂತಹ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು, ಮತ್ಸರವು ಕ್ಷಮ್ಯವಾದುದು.

ಸೆಣಸು, ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚುಗಳು ಬೇಕೆ?

ಆದರೆ ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಅಸೂಯೆಯು ಜನರನ್ನು ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಹಾದಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು. ಒಡಲಕಿಚ್ಚು ಭುಗಿಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ತಲೆಕಾಯಿಸುವುದು. ತಲೆ ಕಾಯ್ದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಹದಗೆಡುವವು. ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ತೊಡಕಿನದೂ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡು ಮಾಡುವಂತಹದೂ ಆದ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯೂನತೆಯ ಲಕ್ಷಣವು. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದಲೂ

ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಾರನು. ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರರ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಕು ತಂದೊಡ್ಡಿ ಬಾಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೇ ತಡೆಯುವನು.

ಕೀಳರಿಮೆಯು ತೀವ್ರವಾದಂತೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕಿಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ತನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ಸರವು ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸಹಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೇ, ಹಲವು ಬಾರಿ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರವು ಹೊರಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರ ಬಾಳಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕೀಳರಿಮೆಯು ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಪದಚ್ಯುತನಾದುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪದಚ್ಯುತನಾದೇನೆಂಬ ಅಳುಕು ಇಂಥವರ ಪೂರ್ವಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಾರದೇ ಇರದು.

ಅಸೂಯೆ-ಮತ್ಸರಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ನಾವಿನ್ನು ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮಾದರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುವ. ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿಗೇ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಅಡ್ಡಿಗಳು. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಗಂಡಸರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಸೂಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ. ಹೆಂಗಸರೂ, ತಾವು ಗಂಡಸರಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೊರಗುವುದುಂಟು. ಪ್ರಶಂಸೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗಂಡಸರಿಗೇ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಲೇಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಒಗೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ನಡಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಥ ವಿಷಮ ವರ್ತನದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದು ತಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಯಾವ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಏರ್ಪಾಟವೂ ಇಲ್ಲದುದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಒಳಗೊಳಗೇ ನೋಯುವರು, ಬೇಯುವರು. ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವೆನಿಸುವುದು. ಅವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು. ಇಂಥ ಅನುಕರಣದ ಕೆಲವು ಕೃತ್ಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಯಾಗಿವೆ.

ಅವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಉಡುಪು, ತೊಡವು, ಆಟಪಾಟ ಎಂದು ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯುವುದು. ಈ ಸೆಣಸಾಟವು ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವರು. ಹುಡುಗೆ ಹುಡುಗನಂತೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಳು. ಗಂಡಸರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ಉಕಯುಕ್ತವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಗಂಡಸರ ಕೆಲವೊಂದು ಚಟಗಳನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನೂ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ತಾವು ಅವರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಿದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇಂಥವರ ಅಸಂತೋಷವು ಬರೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯ ಅನಾಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಿಸರ್ಗವ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಇವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ತಮ್ಮ ನಿಯತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಶರೀರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮೀರಬೇಕೆಂದು ಅವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಇವರು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮದುವೆ ಬೇಡ. ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಬೇಸರ, ತಿರಸ್ಕಾರ. ಹೆಂಡತಿಯಾಗುವುದೆಂದರೆ ದಾಸಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುತನವು ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಯಂಕರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಪೋಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಘಾತುಕ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಘಾತುಕ ಮನಃಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ತಲೆದೋರಬಾರದಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಉಪಾಯವು.

ಈ ಲೈಂಗಿಕ ಮತ್ಸರದ ವೃತ್ತಿಯು ಋತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ—ಪೌಗಂಡ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇವರ ಬಾಳವೂದರಿಯು ಹದಗೆಡುವುದು. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಉಪಭೋಗಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪರಿಪಕ್ವ ಹೆಣ್ಣು ಹೃದಯವು ಮತ್ಸರದಿಂದ ಉರಿದೇಳುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಅನುಕರಣದ ಇಲ್ಲವೇ ಅನರ್ಥಕಾರಿ ಅನುಸರಣದ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವರು. ಗಂಡಸರಂತಾಗುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಬೇರೆ ರೂಪ ತಾಳುವುದು.

ಈ ವೃತ್ತಿಯ ಒಂದು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವುಂಟಾಗುವುದು. ಇನ್ನು ಗಂಡಸಿನ ಅಂಕಿತರಾಗಕೂಡದೆಂದು ಮದುವೆಯೇ ಬೇಡವೆನ್ನುವವಳೂ, ವಿವಾಹಬದ್ಧಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ವೃದ್ಧಕುಮಾರಿಯರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲ ! ಮದುವೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವಿವಾಹಿತರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇವರಿಗೆ।

ಗಂಡು ಹಣ್ಣಿನ ಸೆಣಸಿನ ಪರಿಣಾಮ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಸಮಾನಭಾವದಿಂದ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಉಚಿತ. ನಿಜ. ಆದರ, **ಸಮಾನತೆಯೆಂದರೆ ಸರೂಪತೆಯಲ್ಲ.** ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪರಸ್ಪರಪೂರಕವಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರುಷೀಕರಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಸಿಂದ್ಯ. ಇದು ನಿಸರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧ ಹೂಡಿದ ಬಂಡುಗಾರಿಕೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು—ಸಹಜ ಸುಂದರವಾದ ಸತ್ವಸ್ವತ್ವಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಗಂಡಿನ ಪಡಿನೆಳಲು, (ಗಂಡು ಆಗುವುದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಗಂಡು ಬೀರಿ ಮಾತ್ರ) ಆಗುವುದು ನಗೆಗೀಡು. ಇದು ಹದಗೆಟ್ಟ ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ವಿಕಾರದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ. ಈ ತರದ ಪ್ರಮಿಳೆಯರ ಹುಚ್ಚು ಪುಂಡಾಟಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಆಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ತನಕ್ಕೆ ಆಘಾತವಾಗುವುದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಉಗಮವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಗಂಡುತನವನ್ನು ಬಯಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ, ಹೆಣ್ತನವನ್ನು ಹಾರೈಸುವ ಗಂಡುಗಳೂ ಉಂಟು. ವಿಲಾಸಿನಿಯರ ವಿಭ್ರಮಗಳ ಅನುಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿ. ಅಂಥ ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಇವರ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ. ಒಯ್ಯಾರಿಯ ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣಗಳೇ ಇವರ ಗುರಿ. ಆದುಧರಿಂದ ಅವಳು ಇಂದು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಮರುದಿನ ಸಿಂಗಾರಾಗುವಲ್ಲಿಯೇ ಇವರಿಗೆ ಹಿಗ್ಗು ! ಅವಳಂತೆ ಇವರೂ ನಟನೆ ನಾಜೋಕು ಮಾಡುವರು. ಇಷ್ಟೂ ಬುದ್ಧಿ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಗಸರ ನೆಳಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ತಂದೆಗಿಂತ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಆ ಬೆಳೆವ ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ತನವನ್ನೇ ಮೆರೆಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ದುಡುಕಿನ ಆಟಪಾಟಗಳಿಂದ ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ದೂರ ಉಳಿಯುವರು. ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಇವರು ಆಡುವ ಮಾತು ನಡೆವ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂದವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಸಮ್ಮೇಲನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸ್ತ್ರೀ ಭೂಮಿಕೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಭಿನಯದಿಂದ ಮಂದಿಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯುವರು. ತಮ್ಮ ನಯನಾಜೋಕು ಝೋಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ತುಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಕೃತ ಹೆಗ್ಗರಿವಿನ ಬಗೆಯಿದು. ಇಂಥ ವೃತ್ತಿಯು ತೀರ ಬೆಳೆದರೆ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

---

೭ ಕನಸುಗಳೂ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವೂ

ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯು ಜಾಗ್ರತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಿನ್ನವೆಂದು ಬಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೆರಡೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಖಂಡವಾಗಿವೆ. ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಎರಡು ಮೈಗಳಿದ್ದಂತೆ ಈ ವರೆಗೆ ವಿವೇಚಿಸಿದ ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳು, ನಿಲವು ಮತ್ತು ನಡೆವಳಿಗಳ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲ ಜಾಗ್ರತ ಮನಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸುಪ್ತ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು–ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಬಾಳನ್ನು–ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ. ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಬಾಳು, ಎಚ್ಚರದ ಬಾಳಿನಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಜೀವಾಳದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ, ಕನಸಿನ ಕನವರಿಕೆಗಳೆಂದು ಕಡಿಮೆಯವು ಎಂಬೀ ಬಗೆಯಾಗಿ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಎರಡೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಜೀವನದ ಅಂಗಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಾಳಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹಳೆಯ ನೆನಹು, ನಿಲವು ನಡವಳಿಗಳಂತೆ ಕನಸುಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಜಾಗ್ರತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ತಾವು ಹಿರಿದಾಗಬೇಕು, ಮೇಲ್ಮೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವೇ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕನಸುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಷ್ಕೃತೆಯ ಆದರ್ಶವೇ ಆಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕನಸು ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯ ಒಂದು ಅಂಶವು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶ, ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳ ಬಾಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕನಸುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನ ಆದರ್ಶ, ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆತನ ಕನಸಿನ ಕನವರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾದುದು ಕಂಡಾಗಲೇ ಆ ಕನಸಿನ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿದಂತೆ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆಕೆಯ ಇಲ್ಲವೇ ಆತನ ಕನಸುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಕನಸುಗಳ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಮಾನವನು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಡಿಯು. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವದ ಬಲದಿಂದ ಕನಸುಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಜಿಕೆ, ಅಳುಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಕುತ್ತಗಳ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಕುರಿತೇ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ತೊಂದರೆ, ಕುತ್ತುಗಳೊಳಗಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾರಾಗಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆತನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ·ಅಥವಾ ಬಿದ್ದು ಎದ್ದಂತೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬೀಳುವುದು ನಾಳಿನ ಅಪಯಶದ ಭಯಸೂಚನೆಯು. ಹಲವು ಜನರು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಕನಸು ಕಾಣುವುದುಂಟು.

ಓದದೆ, ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟ ಹುಡುಗನು ಕಾಣಬಹುದಾದ ಕನಸು ಎಂತಹದು ? ಎಡಹಿ ಬಿದ್ದುದೇ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೊರಟವರು ಕಾಣುವ ಕನಸು ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿಪರೀತ. ಅವರು ಎತ್ತರವಾದ ಪರ್ವತವನ್ನೇರಿದಂತೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೊಬಗಿನ ಅಂದವನ್ನು ನೋಡಿ ನಲಿದಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಅನುಭವವುಂಟಾಗುವುದು.

ಇದು ಆತನ ಬಾಳಿನ ಪ್ರವಾಹದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ತಿ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳ ಸೂಚನೆ ಇಂಥ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜನಗಳು ಕೆಲವರಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾಲ, ಮೇಲೆ ಏರಿ ಹೋದ ಅನುಭವವು ಬರುವುದು. ಮುಂದೆ ಹಲವು ಅಡೆತಡೆಗಳ ಕನಸುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಹಲವು ಬಾರಿ ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದ, ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇಂಥವರ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವುವು.

ಕೆಲರು ತಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನೆನಪೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವರು ಆಗ ಅವರು ಕಲ್ಪಿತ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಟ್ಟುಗನಸುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುವಾತನ ಕಲ್ಪನೆಯು, ಆತನ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇರುಳುಗನಸುಗಳಿರಲಿ, ಹಗಲುಗನಸುಗಳಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಊಹೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಾಸ್ತವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕಿಂತ ಕಲ್ಪನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಇಂಥವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಡಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಧೀರ ವೀರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವರು ! ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಯಾವ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅರಗೆಲಸಿಗಳ ಈ ವೃತ್ತಿಯು ಇವರ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಕನಸುಗಳ ರಹಸ್ಯ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆಯುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಬೇಕೆಂದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳಬೇಕೆಂದಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಳಿಗೆ ಅಂಜಿ ಅದರೊಳಗಿಂದ ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಜಾರಬೇಕೆಂದಿರಲಿ—ಯಾವುದೇ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾನವನು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಲವು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೊರಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಹೆಗ್ಗುರಿಯೆತ್ತ ಹೊರಟ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಒಂದು ಬಗೆಯೇ ಕನಸುಗಳು.

ಕನಸು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಲಿ, ಇದ್ದರಿದ್ದಂತೆಯಾಗಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಕನಸಿನ

ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಉದ್ರಿಕ್ತ ವೃತ್ತಿಯು ಆಚೆ ಗಿರುವ ಉದ್ದೀಪನದ ಸರಿಯಾದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ತೊಡಕಿನದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬದುಕಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ರೂಪಗೊಳಿಸು ವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಷುಪ್ತ ಮನಸುಗಳು ಅಖಂಡ, ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಜಾಗೃತ ಜೀವನದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳಂತೆಯೇ ಸ್ವಪ್ನ ಜೀವನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಗೂಢವೆನಿಸಲಾರವು, ಮೂಢ ಗೊಳಿಸಲಾರವು ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಜೀವನಶೈಲಿಯೇ ಸಾಪೇಕ್ಷ ವಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದರಿದುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಕನಸು ಈ ಎರಡೂ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವ ಘಟನೆ, ಮತ್ತು ಭಾವ ನೆಗಳ ಬಗೆಯು ಒಂದೇ. ಆದರೆ ತರಗತಿಯು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ.

ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಕನಸುಗಳು ಅಗಮ್ಯವಾದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾದ ಗೂಢಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಸೂಚ ನೆಯು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು.

ಕನಸೆಂದರೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ತೊಡಕು, ಮತ್ತು ಬಾಳಿನಗುರಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಜೋಡಿಸುವ ಸೇತುವೆಯು. ಇದುದರಿಂದಲೇ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಘಟನೆಯು ಮುಂದೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದುದು, ಹಲವು ಬಾರಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಭೂಮಿಕೆಯ–ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ–ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂತು ಕನಸು ನಿಜವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಾರಣನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ! ಎಚ್ಚರಿದ್ದಾಗ ನಡೆವ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸುಸಂಬದ್ಧತೆಯು ಇರುವಂತೆ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬುದ್ಧಿಯುವನು ಜಾಗೃತ ಜೀವನದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಪೃಥಕ್ಕರಿಸಲಿ, ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ನದೊಳಗಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ವಿಮ

ರ್ಶಿಸಲಿ, ಅದರಿಂದ ಆತನು ತನ್ನ ನಾಳಿನ ಬಾಳಬಗೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳು ವನು. ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಆಗಲಿರುವ ಸಂಗತಿಯ ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರ. ಅದರ ಹೊಳವು, ಒಲವು ಮಾತ್ರ.

ಕನಸಗಳು ತೀರ ರಹಸ್ಯಮಯ, ಗೂಢವೆನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕನಸುಗಳ ತಿರುಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂಗರೆ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ, ನಿಜವಾಗಿ ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರಿದ್ದವರು ಏಸು ಜನ? ತಮ್ಮ ಅರಿವು ತಮಗಿರುವವರು ದುರ್ಲಭ. ಪ್ರವಾಹ ಪತಿತರಾಗಿ ಹರಿ ಯುತ್ತ ನಡೆದವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ತಮ್ಮ ಗುರಿಯಾವುದು, ತಮ್ಮ ದಾರಿ ಯಾವ ನಿಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ಲೇಷ್ಣತೆಯು ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿಯು ಕೆಲವೇ ಜನರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗೃತ ಅವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪೃಥಕ್ಕರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೇ ಆಗದವರು, ಅದರ ತೊಡಕಿನ ದಾಗಿರುವ ಕನಸಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಅಜ್ಞಾನ ಅಸಮರ್ಥತೆಯು ಲಾಭಪಡೆದು, ತಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ಸೂಚಕ ಕನಸುಗಳು ಬೀಳುವವೆಂದು ಜಂಭದಿಂದ ಹೇಳಿ ತಾವೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಗಳು, ಮಾಹಾತ್ಮರೆಂಬಂತೆ ನಟಿಸುವವರೂ ಉಂಟು.

ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಯುಕ್ತಿಕತೆ. ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಅವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿಬಾರದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಗತವಾದ, ಆಂತರಂಗಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಬಗೆಯೊಡನೆ ತೂಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪೋಲಿ ಹುಡುಗರೂ, ತಪ್ಪು ಗಾರರೂ ನರಗುಂದಿದವರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢವಾದ ನಂಬು ಗೆಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತೀವ್ರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು—ಒಂದು ತರದ ಉದ್ದೀಪನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೊಲೆಗಡಕನು ಕೊಲೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗುವ ಮೊದಲು, ತಾನು ಕೊಲ್ಲಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರಲಾಗದು; ಇರಲು ಅನ ರ್ಹನು ಆತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದೇ ಲೇಸು—ಎಂಬೀ ಬಗೆಯ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವೈತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊಲೆ ಮಾಡು ತ್ತಾನೆ.

ಕನಸುಗಳ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಂತಹ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನ ಪರ ಭಾವನೆಗಳ ಉದ್ದೀಪನವೇ ಇರುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯು ಕೊರಗಿನ ಮೂಲಕ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳು ಆತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಆಗ ಆ ಸಂಗತಿಗಳುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಅಸೂಯೆ ಆತನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸೂಯೆಯ ಗುರಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆತನು ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥಪಡಿಸುವ ಭಾವನೋದ್ದೀಪನವು ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕನಸಿನ ಮೂಲಕ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಕೆಲವೊಂದು ಭಾವಾಭಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೆಯ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾವನೆಯು ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಕನಸುಗಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡುವ ರೀತಿ. ಕನಸುಗಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವು ಆವುದು? ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ: ಕನಸು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯ ಅಂಶವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭೆಯು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಚನಾಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಸುಸಂಬದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತರೂಪವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಅನುಭವದ ಅಂಶಗಳು, ಅತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವ್ಯಗ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾವಿನ ಭೀತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಮನುಷ್ಯನೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಕನಸನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಅನುಭವದ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೋವ್ಯಗ್ರತೆಯ ನಿಟ್ಟು-ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರ ಸುಳುವು, ಕನಸುಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ವಿವಾಹಿತ ಗೃಹಸ್ಥನು ಒಂದು ಕನಸು ಕಂಡನು. ಆತನಿಗೆ ಮೂರನೆಯೊಂದು ಮಗು ಆಯ್ತು. ಅದು ಹೇಗೋ ಕಾಣೆಯಾಗಿ ಮರಳಿ

ಸಿಕ್ಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ತನ್ನವಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸದೇ, ಲಕ್ಷಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತೆಂದು, ಆತನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬೈದನು. ಇನ್ನು ಈ ಕನಸಿನ ಗುಟ್ಟೇನು ? ಆತನ ಮೊದಲ ಕತೆ ಹೀಗಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಸುಖವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ, ಹೆಂಡತಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕದೆ ಉಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿರುವಳೆಂದು, ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೊಂದು ಬೆಂದವನಾಗಿದ್ದನು. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಾಗ ಟೀಕಿಸಿ ತಿದ್ದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದನು.

ಈ ಕನಸು ಆತನ ಮನೋಗತಿಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯ ಅಲಕ್ಷದಿಂದ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೀತೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಕರತೆಯ ಮೂಲಕ ಈಗಣ ಜೀವಂತ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈತನ ಮನಸು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಮಗುವನ್ನೊಂದು ಪಡೆದನು. ಅದನ್ನು ಕಳಕೊಂಡನು ! ತನ್ನ ಭೀತಿಯ ಸಫಲಗೊಳಿಸಿದನು. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೂ ಅಗಲಲು ಆತನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತುದೇ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿದ್ದು, ಅವನ್ನೂ ಅವಳು ಸಲುಹದಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ? ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಮೂರನೆಯ ಮಗುವು ಆರೈಕೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸಾಯಬಹುದು, ಎಂಬ ಈ ಭೀತಿಯೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. “ತನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗುವಾಗಬೇಕೆ ? ಬೇಡವೇ ?” ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯೂ ಕನಸಿನ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕನಸಿನ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು ? ಹೆಂಡತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವನೆಯು ಉದ್ದಿಪ್ತವಾಗುವುದೇ ಫಲ. ಯಾವ ಮಗುವನ್ನೂ ಆತನು ಕಳಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ ವಿರೋಧಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡನು ! ಕನಸುಗಳೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಮಲು.

ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದವರು ಏಳುವಾಗ ಉಮ್ಮಳಿಸಿ, ತಲೆ ತಿರುಗಿದವರಂತೆ ಆಗಲು ಕನಸುಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಕನಸಿಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಮೆಗೆ ಪುಟ ಕೊಡುವಂತಹವೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೋಪಾನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವನೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಮೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನಸಿನ ಗುರಿ. ಹೀಗೆ ಕನಸುಗಳ ಹುರುಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಧುನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಆರಂಭವಾಗಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಕಾಮವಾಸನೆಯು ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಎಂದು ಫ್ರಾಯಿಡನು ಮೊದಲು ನಂಬಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಮನಾಪೂರ್ತಿಯೇ ಕನಸುಗಳ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಅತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿದೋಷವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕನಸೂ ಕೆಲವೊಂದು ಇಚ್ಛಾ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ಕನಸುಗಳೆಂದರೆ ಕಾಮನಾ ಪೂರ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿದ್ದಾಗ ಆಗಲಿ, ಮಲಗಿಕೊಂಡಾಗ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೋಜೀವನವೆಲ್ಲ ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹೆಗ್ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಳಿನ ಹೆಗ್ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುವುದೇ ಕನಸುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವು. ಕನಸುಗಳು, ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಮಾನವನು ತಾನಾಗಿಯೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಸಂಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಿದ್ದಂತೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗಿಂತ ಸುತ್ತುಮಾತು, ಪದಪುನುಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ರುಚಿಸದು. ಅದನ್ನು ಉಪಮಾ, ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾದಿ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅಂದಗೊಳಿಸಿದರೆ ಕೇಳುವವನು ಮರುಳಾಗುವನು. ಮಂದಿಯನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡುವ ಈ ಮಾಟಗಾರಿಕೆಯು ಮಾತಾಳಿಗಳಿಗೂ ಬಾಯ್ಬಡಕರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿರುತ್ತದೆ

ಕವಿಗಳೂ ಈ ಮಾಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಮಾಟವು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆನಂದದಾಯಕವೂ, ಉದ್ಬೋಧಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಊಹೆ-ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳ ಇಂದ್ರಜಾಲವನ್ನು ಬೀರಿ, ಕಾವ್ಯಕಲ್ಪ

ನೆಯ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ಯವನ್ನು ತೋರಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನವನ್ನು ರಂಜಿಸಿ ಮರುಳು ಮಾಡುವರು. ಆವರ ಈ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಅವರ ಮಾಟಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದವನು ವಾಸ್ತವದಿಂದ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕಾವ್ಯೋನ್ಮಾದದ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ಹುರುಪು, ಹುಸಿಹುಮ್ಮಸವು ಮಾತ್ರ ಅವನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ನಿಜ.

ಕೆಲವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೋಗತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಆವರು ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಮೆಗಳನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಕೈವಾಡವೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ತಮ್ಮ ಉನ್ಮಾದವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲಾಮಯವಾದ ಉಪಾಯವಿದು.

ತನಗೆ ಬಿದ್ದ ಕನಸಿನ ಉಗಮ, ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ತಿರುಗಿ ಆ ಕನಸು ಆತನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕನಸಿನಿಂದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆತನು ಸಿದ್ಧನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕನಸಿನ ಉದ್ದೇಶವೇ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಕನಸಿನ ಈ ಮನವರಿಕೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ಉದ್ದೀಪಿತವಾಗುವ ಭಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೋವೃತ್ತಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಲ್ಲಟಿಸಬೇಕು.

ಕನಸು ಕಾಣದವರುಂಟೆ ? ಕೆಲವರಿಗೆ ಕನಸುಗಳೇ ಕಾಣದಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮವಂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಟುವಟಿಕೆ ಚಲನವಲನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತಿಕ ಸಮಂಜಸತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಬಾಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅವರು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯಲಾರದ ಮಾನಸಿಕ ತೊಡಕುಗಳು ಅಂಥವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉನ್ಮಾದವನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ—ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಅವರಿಗೆ

ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅವರು ಕನಸು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕಡಿಮೆ. ಕಂಡರೂ ನೆನಪಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ.

ಕೆಲಸಾರೆ ಒಂದೇ ಕನಸು ತಿರುತಿರುಗಿ ಕಾಣುವುದೇಕೆ ? ಇದೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಉತ್ತರವು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿಜ. ಅಂಥ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣುವ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯು ನಿಃಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಒರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗಿನ ಕನಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಕನಸುಗಳು ಚಿಕ್ಕವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲಬಾರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಒಂದೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೆಲವೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕನಸು ನಮ್ಮ ಮನದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕನಸಿಗನು ಆತ್ಮವಂಚನೆಗಾಗಿ ತೀರ ಸುಲಭೋಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಿದ್ದೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣ ನಿದ್ದೆಯು ಎಚ್ಚರದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಹಲವರ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿದೆ. ನಿದ್ದೆಯು ಸಾವಿನ ಸೋದರಿಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳು ಯಥಾರ್ಥವಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆಯು ಎಚ್ಚರದ ವಿರುದ್ಧ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಎಚ್ಚರದ ಬರೇ ತಾರತಮ್ಯದ ಒಂದು ಅಂಶ. ಎಚ್ಚರ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತಿ, ನಿದ್ರೆಯೆಂದರೆ ಜಾಗೃತಿಯ ಅಜಾಗೃತಿ ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಎಚ್ಚರ ಎಂದರ್ಥ. ಬಾಳಿನ ಅಖಂಡತೆ. ಏಕಸೂತ್ರತೆಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಸ್ವಯಂಪ್ರಜ್ಞೆಯು ನಿದ್ದೆ, ಎಚ್ಚರಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ ಸೂತ್ರವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿದ್ದೆಯು ಎಚ್ಚರದ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವಿರುದ್ಧವಾದುದಾದರೆ ಜಾಗೃತ ಸುಷುಪ್ತಿಗಳೊಳಗಿನ ಜೀವನವು ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಾಗೃತಿಯೊಳಗಿನ ನಾನೂ, ನಿದ್ದೆಯ ನಾನೂ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಆಟಪಾಟಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಬೀದಿಯ ಸದ್ದು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗಾಢವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವ ತಾಯಿಯು,

ಮಗ್ಗುಲಿನ ಮಗುವು ನಸುವೇ ಉಲುಕಿದರೂ ಒಡನೆಯೆ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯು ಯಾತರ ದ್ಯೋತಕ ? ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ ಹಾಸು ಗೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ನಿದ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವು ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ?

ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿರಲಿ, ನಿದ್ದೆಯಿರಲಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಡಿಯಾದ, ಅಖಂಡ ವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಅನುಸ್ಯೂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತು ನಿದ್ದೆಯಂತೆ ಸಂಮೋ ಹನೆ (hypnotism) ಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಮೋಹನೆಯು ಕೃತ್ರಿಮ ವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ತರಿಸಿದ ನಿದ್ದೆ. ಎಚ್ಚರಿದ್ದಾಗ ನೆನಪಾ ಗದ ಹಿಂದಿನ ನೆನಹುಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೋ ವೈದ್ಯರು ಕೆಲರು ಸಂಮೋಹನೆಯ ಸಾಧನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರೆತು ಹೋದ, ಅರಿವಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಗಿದುಕೊಂಡ ಹಲವು ಹಳೆ ನೆನಹುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿ, ಮನಸಿನ ತೊಡಕು ಕಗ್ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ಸಂಮೋಹನೆಯನ್ನು, ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯ ಉಪಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ ಯೋಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಮೋಹಿತರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇಡುತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೊದಲು ಅಳಿದು ಹೋದಂತೆ ಎನಿಸಿದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಮೋಹನೆಯು ಒಂದು ಅಮಲು. ಮೆಚ್ಚು ಮದ್ದು. ಅದು ಹುಚ್ಚುಮದ್ದಾಗುವ ಭೀತಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರ ಉಪಯೋಗವು ಅನರ್ಥಕಾರಿ. ಹಾಗೂ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ. ಕ್ಷಣಿಕ. ಅದ ರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯು, ನಿಜವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಆತನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ, ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು. ಇದುವೇ ನಿಜವಾದ ಸಹಾಯ. ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಯ. ಸಂಮೋ ಹನದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಈಡೇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ

ತೀರ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಹೊರತು, ಸಂಮೋಹನೆಯನ್ನು ಉಪಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

---

೮ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ಕಲಿಸಬೇಕು ? ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು ? ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದರಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬೇರೆ ಆವುದೂ ಇರಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿಯೇ ಮನೆತನ; ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಬಹಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಕಾಸ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ, ಪುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿ ಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಮನಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಭವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರದ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಆಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿಯದವರು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗು ವುದಕ್ಕೇ ಅಯೋಗ್ಯರು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಿ ಬದುಕ ಬೇಕೆಂಬುದರ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೇ ಶರಣು ಹೋಗ ಬೇಕು.

ಮುಂದೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಮಕ್ಕಳು ಸಮರ್ಥರಾಗುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪವಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ,ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾರಹಿತರೂ ಆಗು ವರು. ಸಮಾಜದ ಘಟಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳಲಾರರು ಇನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದರ್ಶಗಳೇ ಬದಲಾಗಬಹುದು ಈ ಬದಲಾವಣೆಯು

ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒದಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾರ್ಪಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಳಗಿಂದಲೂ ಬವಲಾಗ ದಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಾಶ್ವತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಳಹದಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳೊಡನೆಯೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಕ್ಕವರಾಗುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಇತಿಹಾಸ. ಐತಿಹಾಸಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂಪಕ್ಕೆ ಯುರೋಪದಲ್ಲಂತೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿರಿವಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದುದರಿಂದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ ಬಿಂಕು, ಬಿಗುವು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳ್ಳವರ ಮಕ್ಕಳೇ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಯತಕ್ಕವರು. ಆನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡವು. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಬಂದಿತು. ಕೇವಲ ಭಟ್ಟರು, ಆಚಾರ್ಯರೂ ಅಯ್ಯನವರೂ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರು. ಮಠಗಳೇ ಶಾಲೆಗಳಾದುವು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಒಡಮೂಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಬಹು ಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಬಹುವಿಧವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಹತ್ತಿತು. ಕಲಿಸುವ ವಿಷಯಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆಗದಾಯಿತು. ಐಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಯ್ತು.

ಭಟ್ಟರು, ಆಚಾರ್ಯರು, ಅಯ್ಯನವರು, ಮುಲ್ಲಾಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುದ್ದರೂ, ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಹೊರೆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಧರ್ಮಗುರುಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರು ಶಿಕ್ಷಕವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಮೇಲೂ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಉಪಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯವು ಒಂದು ಬೇರೆ ಇದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಗೂ ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅವರು. 'ದಂಡಂ ದಶಗುಣಂ ಭವೇತ್' ಎಂಬುದು, ಅಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲ ಸೂತ್ರವಾಗಿತ್ತು ! 'ಶಿಕ್ಷೆ' ಯೆಂದರೇ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಂದು ! ಎರಡೂ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳು !

ಬಡಿಯುವುದೆಂದರೇ ಕಲಿಸುವುದು, ಅಂದಿನ ರೀತಿ. ಮನಸಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರದ ಇಂದಿನ ರೀತಿಯು ಆಗ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು.

ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿಯ ಅರುಣೋದಯವು ಪೆಸ್ಟೊಲೊಝಿಯ ಕಾಲದಿಂದ ಆಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ (ಹೊಡೆತದಿಂದ) ಬೇರೆ, ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಈತನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ, ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಡುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಸ್ಟೊಲೊಝಿಯು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನು ದುರ್ಬಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸಿದರೆ ಓದುಬರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಎಣಿಸಿಗುಣಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಡಿ ಆಡಲಿಕ್ಕೂ ಕಲಿಯಬಲ್ಲರು. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅನುದಿನದ ಅನುಭವ, ಸಂಶೋಧನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು.

ಯುರೋಪದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳಾದುವು. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಆದರ್ಶಗಳೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟವು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆಯೂ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವು ಆಗದೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಶಿಶುವಿಗೊಂದು ಶಾಲೆಯೆಂಬ ಸೊಲ್ಲು ಕೇಳಬರಹತ್ತಿತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಸಿರಿವಂತರ ಮಕ್ಕಳು, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ವರ್ಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ಮಿಕ್ಕವರು ಶಾಲೆಗೇ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಳು ಅಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದ್ದುವು. ಇಂದಿನ ಆದರ್ಶಗಳು ಅಂದಿನಕ್ಕಿಂತ ತೀರ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಇಂದಿನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಅಲುಗದೆ, ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕನ ಎದುರು ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ರೀತಿಯೇ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಶಾಲೆಗಳೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಾಟದ ತೋಟಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸುಗಳೆಂದರೆ, ಬೆಳಕಿಗೆ ಮೋರೆಯೆತ್ತಿ ಎಸೆಳೆಸಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಅರಳಲಿರುವ ಮುದ್ದು ಮುಗುಳಿನ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು. ಶಿಕ್ಷಕನು, ಈ ಹೂಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕಸಿಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರ

ಹಾಕಿ ನೀರೆರೆವ ತೋಟಿಗನು. ಹಿಂದಿನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು–ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವು ಹೊಡೆವವನು ಮತ್ತು ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಬುವವನದು ಆಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷನ ಒಡನಾಡಿಗಳು. ಎಳೆಗೆಳೆಯರು. ಅಧಿಕಾರದ ಆಳಿಕೆಯೆದುರು ಮಕ್ಕಳು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ, ಸ್ವಚ್ಛಂದದಿಂದ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಯಂನಿರ್ಣಯದ ತತ್ವವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಳುವಂತೆ, ಅದು ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಿದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆದರ್ಶಗಳು ಇಂದಿನ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿವೆ ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದು ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸರಕಾರವೂ, ಅಂತಹದೇ ಆ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಈ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವು, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೆಗ್ಗುರಿಯು, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯನ್ನು—ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಘಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶವು ಮನೆಗಿಂತಲೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಜವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂಧಿ, ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಶಾಲೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಬೇಕು, ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಿದೆ; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹುಚ್ಚು ಮೋಹ, ಮಮತೆಗಳು ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲೆಯು ಇಂತಹ ಮೋಹಪಾಶಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಗಿಂತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಗನೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನ, ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣವು ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನವು ಇರುವುದೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಬಹುತರವಾಗಿ

ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಗತಾನುಗತಿಕತ್ವವೇ ಬಹಳ. ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಸ್ವಂತದ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಘಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವೇ ಎಂದು ಅವರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಬಿಂಬಿಸುವುದು ಶಕ್ಯವಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರಿತು ನುರಿತ ಹಿರಿಯರಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಸ್ತು-ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕು ಅವರು ಶಾಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗುವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದರಿದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನೀಗುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಣಿಯಾಗುವರು. ಮನೆಯಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಶಾಲೆಯು, ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿ. ಶಿಶುವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕತೆಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಸೋಪಾನ

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗುವಿನ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯು, ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಮಾರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ವರುಷದ ಬುದ್ಧಿ, ಮುಂದೆ ನೂರು ವರುಷದ ತನಕ. ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬದಲಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ದಂಡಿಸಿ ತಿದ್ದಲೆತ್ನಿಸುವುದು ಹುಂಬ ರೀತಿ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪಗೊಡಲು ಶಾಲೆಯು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಬಲಾತ್ಕಾರ ತಿರಸ್ಕಾರಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಗಕೂಡದು. ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡು, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲು ಹವಣಿಸುವುದೇ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು.

ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರದವರಾದುದರಿಂದ, ಸಂಘ ಜೀವನವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ಇದು ಕೇವಲ ಘಾತುಕ ಸ್ವಾರ್ಥವು. (ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಈ ಸಮಾಜವಿಘಾತಕ,

ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಗಿದೆ. —ಸಂಪಾದಕ.) ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾದ ಬಾಳಿನವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಪರವಾದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೂ ಕೂಡಿಯೆ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ನೂಕುವರು. ಅಂಥ ಸಂಕಟ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಚುಕಾರವು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಅವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಇಂಥ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಾದರೆ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೇ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ತೀರ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಆದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಕಿರಿಯರಂತೆ, ಹಿರಿಯರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಕೈಗೆ ನಿಲುಕಿದರೂ, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೂಢಿಮೂಢತೆಯು ಅವರ ತಲೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲ ಹೊನ್ನು; ಅಂದು ಇದ್ದುದೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿ, ಎಂಬ 'ಭೂತ' ಪೂಜಕರು ಅವರು. ಇಂಥ ತಂದೆತಾಯಂದಿರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಆದುದರಿಂದ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗಲೆಂದು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ತಿಳಿವಿನ ತಿಳಿಬೆಳಕು ಹಬ್ಬುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಬೆಳಕಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ. ನಾಳಿನ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು. ಮುಂದೆ ಹಲವು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೊನಲಾಗಿ ಹರಿಯಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಾಳವೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಲೆತಿರುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅತಿಪರಿಚಯದಿಂದ ಒಗ್ಗಿಹೋದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಎದ್ದು ತೋರುವವು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ತಿದ್ದಲು ತಕ್ಕವರಾದ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಜ್ಞರಾಗಿ ಆ ಹೊಣೆ ಹೊರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮವೃತ್ತಿಯು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ವಿಶೇಷ ಚಿಂತಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ, ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಸಮರಸವಾಗುವಂತೆ ಹೊಂದಿಕೆಗೊಂಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸದೆ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗಗೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪಾಯವು.

ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಸರಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಬಾಳಿನ ಉಪಯೋಗಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಗ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಾಳುವರೆಂದು ನಂಬಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯ ಬಾವನೆಯು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಬಿಂಕದ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಲಾರದು. ಆದ ಕಾರಣ ಹೆಗ್ಗರಿವಿನಿಂದ ಇವರ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗುವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಹದಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಕುಗಳು. ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುವುದು ವಿಪರ್ಯಸ್ತ ವೃತ್ತಿಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೇ. ಹದಗೆಟ್ಟ ನಡೆನುಡಿಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೀಳು-ಮೇಲುಗಳ ಭಾವನೆಗಳು ಅಡ್ಡ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಹದಗೇಡಿಗಳ ತೊಡಕುಗಳೆಲ್ಲ ಮೊದಲು ತಲೆದೋರಿ ಬೇರೂರುವುದು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಎಳಕ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ಹೀಚು ಹುಳುಕು ಆಗುವುದು. ಮುಂದೆ ಅದು ಹಣ್ಣಾದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಹುಳಗಳೂ ಅದರೊಳಗೆ ಅದರೊಡನೆಯೇ ಬಲಿತು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೈ ಅಥವಾ ಮನದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾಲ್ತೊಡಕು ಆಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಊನ ಅಂಗದ ತೊಂದರೆಯು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಅಂಥ ಊನತೆಯಿಂದ ತಲೆದೋರಿದ ಕೀಳರಿಮೆ ಅವರನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಅರಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮೈ-ಮನದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಮೂಲಕ, ತಾವು ಕೀಳರೂ, ನಿರುಪಯುಕ್ತರೂ ಎಂದು ಬಗೆದು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೂರವಿರಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಥೆಯು ವೃದ್ಧಿಂಗತವಾಗುವುದು ಜೀವನವು ಬೇಸರವೆನಿಸುವುದು. ಈ ತೊಡಕು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣವು ಆವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಂಘ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದುಗೂಡಿ ಹೋಗು ವುದನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಅಥವಾ ಕಲಿಸಿದರೆ, ವೈ ಅಥವಾ ಮನದ ಕೊರತೆಗಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೂಷಣವೆನಿಸದೆ, ಭೂಷಣವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸುವುವು ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಯಾವದೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಯ ಮೂಲಕ ತೀವ್ರವಾದ ತತ್ಪರತೆಯೊಂದು ಮೊಳೆತು ಬಾಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಬೆಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಜದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಅಂಶ ವಾಗುವುದು.ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚರಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಗೌರವವು ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಮಗುವಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ತೊಡಕು ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಉಪಯುಕ್ತ ವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅದರ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕರ್ಮಕೌಶಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯಿದೆ. ಬರೇ ಕಣ್ಣಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಕಿವಿಯ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಹುಡುಗರ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ, ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು, ಸರಿದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಶಿಕ್ಷಕನ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿದೆ.

ದೊಡ್ಡತನ ಮುಂತಾದ ಅಂಗಿಕ ಊನತೆಯಿಂದ ತೊಳಲುವ ಮಕ್ಕ ಳಲ್ಲದೇ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತೊಡಕಿದೆ: ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮುದ್ದಾಟ, ಅಳ್ತಿ-ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳೂ ವಿಚಾರಾರ್ಹ ವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕೇ ಆಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣವುಳ್ಳ ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಆ ಕರಳು ಕಕ್ಕುಲತೆಯ ಮಾತು, ನೋಟದ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕದು, ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಒಂದೇ ಮಗುವು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸದ್ದಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು ತೀರ ಅಶಕ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲಸಾರೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೋಮಲ ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದು ಮೆರೆಯಬಹುದು. ಆದರೂ ಮೇಲಣ ಇಯತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತೆ ಇಂಥ ನೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಮುಗಿಸಿ ಜೀವನರಂಗಕ್ಕಿಳಿದ ಮೇಲಂತೂ ಹೆರವರ ಕರುಣ ಕಕ್ಕುಲತೆಯ ನೆಳಲಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಪರಾವಲಂಬಿಗಳೂ, ಅಳ್ಕೆ ಎದೆಯ

ವರೂ ಆದ ಇಂಥ ಜೀವಿಗಳ ಪಾಡು ತೀರ ಕರುಣಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದ ಸೈಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೂ ಮಾಡದೆ, ಅಂತಹ ಗುಣ, ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೇನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊನೆದಾಡಬೇಕು, ಹಾಡಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುವುದು ಶುದ್ಧ ಹುಚ್ಚು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜರಚನೆಯೇ ಹೀಗಿದೆ: ಆವುದೊಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಖಂಡ ವಾಗಿ ಅನಂತ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಲೋಕಪ್ರೀತಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯ ಲಾರದು.

ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳಿನ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಗೂ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರ ವಿಪರೀತ! ತಾವೇ ಆಳಬೇಕೆಂಬ ದುರ್ದಮ್ಯ ಮನೀಷೆ ಇವರಿಗೆ. ಸಂಘ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದನ್ನು ಇವರು ಅರಿಯರು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಗಳಗಂಟರು. ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಗೆತನವುಳ್ಳವರೂ ಇರುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರು ಹೇಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಿಮಿಸಿ,ತತ್ತರ, ತಡವರಿಸುವುದು ಇವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆವುದರಲ್ಲೂ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಯಿಲ್ಲ ಎದೆಗುಕ್ಕು. ಹಿಂಜರಿಕೆ. ಇಂದಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ನೂಕು ವುದು ಇವರ ವಾಡಿಕೆ. ಆದಷ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಂದೂಡಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದೊಡನೆ ತೆಪ್ಪಗಾಗುವರು. ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡ ಸಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮನೆ ಗಿಂತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಡೆದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆಯೆಂದರೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ ದಿವ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯೇ ಆವರ ಉದ್ಧಾ ರದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಂಥವರ ಬಾಳಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವ ರಿಗೆ ಮುಂದೆ ತೊಡಕಾಗಬಹುದಾದ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಾಳಲು ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಾಲೆಯೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗರುಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬರೆ ಗಿಳಿ ಪಾಠಮಾಡಿಸುವುದು,ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹುಡುಗರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬುವುದು ಶಾಲೆಗಳ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೀತಿನೀತಿ ಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾದಂತಹ ನಾಳಿನ ನಾಗ ರಿಕರನ್ನು ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದೇ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಹಿರಿಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರೀತಿಸಿ) ಇಲ್ಲವೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಹದಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಕುಗಳಂತೂ ಸರಿಯೇ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ; ಇದು ಅತ್ಯಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣಬುದ್ಧಿಯುವರೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ 'ಬೃಹಸ್ಪತಿ' ಗಳ ತೊಡಕು. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳು, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದ ವರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಬಂದು, ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೇಧಾವಿಗಳೆಂದು ಮೆರೆವ ಸಂಧಿ ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಇವರು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಗಳಾಗುವರು. ಒಡನೋದಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಒಳಒಳಗೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು. 'ಬೃಹಸ್ಪತಿ' ಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಆಡಿದ ಮಾತು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ನಡು ವುದು. ಅದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನ್ನುವುದೇ ತಡ, ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಸಿಡಿದು ದೂರವಾದರೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸು ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವೂ ಇರುತ್ತದೆ ಇಂಥವನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳ ಲಾರನೆಂಬುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಇಂಥ ಬಾಲಬೃಹಸ್ಪತಿ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳಿದರೂ ಹತ್ತರ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭಾ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಈ 'ಗ್ರಂಥಿ' ಗಳು ಶಾಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿ ಹೊರ ಬೀಳುವರಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಲೆ ಇವ ರೊಂದು 'ಗ್ರಂಥಿಯೆ' ಆಗುವರು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ತೊಡಕು ಕಂಡು ಬರು ವುದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಿಗಿಲಾದ ಮಾತುಗಳು: ೧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೌಹಾರ್ದ, ೨ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಾಯಕ (ಉಪಜೀವನ ಉದ್ಯೋಗ) ೩ ಮದುವೆ. ಈ ಮೂರು ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೇ. ಕುಟುಂಬದ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಕಂಡುಬಾರದ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಈ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ತೋರುವವು. ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಆಗ ದುಃಖಿಗಳಾಗುವರು.

ಬಾಲರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಸೂತ್ರ. 'ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ದೊರೆತರೆ, ಒಬ್ಬನು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಯಾವನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲ;' ಎಂಬುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಲು ಬಯಸು ವವರೂ ಅವರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ತತ್ವಕ್ಕನುಸರಿಯೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. 'ನಿನ್ನಿಂದೇನಾದೀತು, ಹುಟ್ಟಾ ನೀನು ಕೀಳು ಆತ ಮೇಲು,' ಎಂಬೀ ಬಗೆಯ ವಿಷಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯಲಾರರು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅನು ಸರಿಸಿ, ಸಮಭಾವದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ವಾತಾವರಣವಿರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರೂ, ತೇಜೋವಂತರೂ ಆದ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಜಾಣರೆಂಬ ಆತ್ಮವಂಚನೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಒಣ ಹೆಮ್ಮೆಯೂ ಕಾಣುವು ದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕಲಿತುದು ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಬಂದುದು ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಅನು ಕೂಲತೆಯ ಫಲ: ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸುದೈವದ ಬಲದಿಂದ ತನ್ನಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಲಿಯಬಲ್ಲರು, ಹೆಸರು ಹೊಂದಬಹುದೆಂದು ಆತನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಾದ ನಂಬುಗೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲದ ಉಕ್ಕು ಅಥವಾ ಸೊಕ್ಕಿನ ನಾತವು ಈತನ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ದೊರೆಯದ, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯ ಬೇಕಾದ ತರುಳರೂ ನಿರಾಶೆಪಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಇವರೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತ ವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇಂಥ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧೈರ್ಯದ ಅಭಾವವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಈ ಎದೆಗುಕ್ಕ ಅಂಜಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮೊದಲು ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಗೊಂಡ ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಶಾಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಷ್ಟು ತೊಡಕುಗಳು ಆ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಅವರು ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿಗೆ ಬೀಳುವರು. ಶಾಲೆ ಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ನೆರೆನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ನಂಬುಗೆಯು ತಪ್ಪಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು.

ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆತನಿಗೆ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಹೊಸ,ವಿಪರೀತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುತ್ತದೆ.ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಅಕ್ಕರೆ ಕಕ್ಕುಲತೆಗಳ ಒಂದಂಶವೂ ಶಾಲೆಯ ಶಿಸ್ತಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬ ಗೋಳಾಡುವರು. ಅಭ್ಯಾಸವು. ಈ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಡ್ಡನೆಂದು, ಅಥವಾ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವವನೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ವರದಿ ಬಂದೊಡನೆ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾದುದು ಆತನಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಒಂದು ಉದ್ವೇಕಜನಕವಾದ ನಿಕರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳಿಸಿದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗನು ಮನೆಯ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿದೊಡನೆಯೇ ಹೊಸಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಮೇಲೆ ನೆಗೆದು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುವನು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಹುಡುಗನೆಂತ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಟುವಾದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ತಿರಸ್ಕಾರವು ಉಂಟಾಗುವುದು ಏಕೆಂದರೆ ತನಗೆ ಅವಳು ಅಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿ ಕೆಡಿಸಿದಳು. ಹಿತಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ತಲೆದೋರುವುದು. ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿದಳೆಂದು ಆ ದುರ್ದೈವಿ ಹುಡುಗನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಈ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮೊದಲಿನ ಅಕ್ಕರೆಯ ಮುದ್ದು ಮೊಗವು ಚಿಂತೆ ಬೇಸರು ಆಸರುಗಳ ನೆಲೆಬೀಡಾದುದು ಗೋಚರವಾಗುವುದು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಟನೂ ಜಗಳಗಂಟನೂ ಎನಿಸಿದ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತನೂ ಸಂಯಮಿಯೂ ಆಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಉಡಾಳತನದ ಉಪಟಳಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತ ತಾಯಿಯು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ದೂರು ಹೇಳಿದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸೋಜಿಗವೆನಿಸುವುದು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಲ್ಲದಂತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಂದ ಬಡತಾಯಿಯನ್ನು,

ಶಿಕ್ಷಕನು, ಅದೇ ಹುಡುಗನು ವರ್ಗವನ್ನೇ ಕೆಡಿಸುವ ತಾಳಗೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ ಪುಂಡನಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಒರುವುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಮನಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಮಂದಿಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೈಗೂಡಿದಾಗ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹದಗೆಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ಬಳಲುತ್ತಾರೆ.

ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಎರಡೂ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡವಾದರೆ? ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯಷ್ಟೇ ಶಾಲೆಯೂ ಬೇಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೈಗಳು; ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅವಕೃಪೆ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬ ಸಂಕಟಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತತನ, ಹೊಲಸ ವ್ಯೆಕ್ತೆಗಳು ಅವರ ಮನಸಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ದರ್ಶಕವೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯು ಅವರ ನಡೆವಳಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪೂರ್ವಚರಿತೆಯೊಳಗಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅರಿತ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎರಡೂ ಕಡೆಯು ಅವರ ನಡೆನುಡಿಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರೀಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲಸಾರೆ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲಣ ವರ್ಗದವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆಯಿಂದ ಸಿರಿವಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿವ ಶಾಲೆಗೇ ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಹಟಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊರ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅವಮಾನ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂಥವರು ಇಲ್ಲದ ಹಿರಿಯಾಸೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ತೀರ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿರಿವಂತರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಬಡಹುಡುಗರನ್ನು ತೀರಾ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದಲೂ, ಅಸಹನೆಯಿಂದಲೂ ನೋಡಿ, ಕಾಡುವರು. ಹೊಸಬರ ವಿರುದ್ಧ ಹಗೆಕಟ್ಟಿ, ನಿಲ್ಲುವರು. ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆ ಹೊಂದುಗೂಡದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಂದೊಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯೆಂದರೆ, ಸೆರೆಮನೆಯೆನಿಸದೆ ಇರದು. ಆದರೂ, ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಪಿಟ್ಟೆನ್ನದೇ ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಗಿ, ತೊಳ

ಲಾಡುತ್ತ ದಿನಗಳನ್ನು ನೂಕುವರು. ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಈ ದುರ್ದಶೆಯನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಚಿಕೆಗೀಡಾಗಿ ಅದೆಲ್ಲ ಅಪಮಾನ ಉಪಹಾಸಗಳನ್ನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಹಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಮೂಕ ವೇದನೆಯು ಮುಂದಿನ ನಡೆವಳಿಯ ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ನೊಂದು ಬೆಂದ ಮಕ್ಕಳು, ಹದಿನಾರು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಅವರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮನೋಮಾಲಿನ್ಯವು ಬೆಳೆದು ಎದೆಗುಂದಿದವರಾಗಿ, ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಇಲ್ಲದಾಗುವುದು. ಬಾಳಿನ ಜೊತೆಗಾತಿಯೊಡನಾಗಲಿ, ಸಂಗಾತಿ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗಾಗಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹಿರಿಮೆ ಹೊಂದುವ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯು ಈತನಲ್ಲಿ ಲುಪ್ತವಾಗುವುದು (ಕರ್ಣನ ಬಾಳಿನ ಗೋಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.)

ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ಉಪಾಯ ? ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಎಡೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ತಾವು ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿರುವೆವೆಂದು ಅವರ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಾವು ನೊಂದು ಹೆರವರನ್ನೂ ನೋಯಿಸಬಯಸುವರು. ಇವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗುವರು! ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಪೀಡಿಸುವುದು. ಹಲವರಿಗೆ ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ, ಹೊರಗೆ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಸಂಧಿಯು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಾಗುವುದು. ವ್ಯವಹಾರ ಲೋಕದಿಂದ ಅವರು ಇನ್ನೂ ದೂರ ಹೋಗಿ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಕಲ್ಪನಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುವರು. ತಲೆಯ ನೆಲೆತಪ್ಪಿ, ಮಾತಿನ ಬಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಮಗೆ ಜಗತ್ತೇ ಹಗೆಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಲೋಕವನ್ನೇ ತೆಗಳಿ ಉರಿದುರಿದು ಮಾತಾಡುವರು ಉನ್ಮಾದದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆವರು. ಇದು ಬುದ್ಧಿಭ್ರಂಶದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ದಾರಿಗೆ ಉರುಳುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಕೃತಿಯು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳೇ ಕಠಿಣವಾದ ಕೆಲಸ, ಆದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅಶಕ್ಯವಲ್ಲ.

ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಆದರ್ಶ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯ ನಿದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲ ಕೆಲಸ.

ಮಕ್ಕಳ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಶೀಲನ, ಹಳೆ ನೆನಹುಗಳ ಸಂಕಲನ. ಅವರ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನ ಆಲೋಚನೆ ವಿಚಾರಣೆ, ಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಕೃತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಶಾರೀರಿಕ ಚಲನವಲನಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋರಚನೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚೊಚ್ಚಿಲ, ಮರಚಲ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಭಾವ ಭೇದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಮೊದಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯನು, ಕಿರಿಯರು ಬೆನ್ನಲಿ ಬರುವವರೆಗೆ. ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರನಾದ್ದರಿಂದ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಧಿಕಾರ–ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಪದಚ್ಯುತನಾಗುವನು ಕಿರಿಯರಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿರಿಯರಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೊಳೆತು ಕೆಲವೊಂದು ನ್ಯೂನ ಭಾವನೆಯು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟನೆಯ ಮಗುವು ಎಂಬುದು, ಆ ಮಗುವಿನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಚೊಚ್ಚಿಲ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಪರಂಪರಾ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇದ್ದುದು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಉಳಿಯಲೆಂಬ ಮನೋಭಾವವು ಅವರದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಮ್ಮನು ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅಕ್ಕರೆಯ ಪಟ್ಟದಿಂದ ಪದಚ್ಯುತರಾದರೂ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರೀತಿಯು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಹುಡುಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕಿಂತ ತೀರ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವನೆದುರು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಒಬ್ಬನು (ಹಿರಿಯನು) ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ ಆತನನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊದಲ ಮೀಸಲದ ಮಧುರಫಲವನ್ನು ಸವಿವ ಭಾಗ್ಯವು ತನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ಕಿರಿಯನು ಬಲ್ಲನಾದರೂ ಆತನಿಗೆ ಹಿರಿಯನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈತನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆವಾಗತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಈರ್ಷೆಯಿಂದ ಸೆಣಸಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆವ ಹಂಬಲಿಗನು; ಅಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ಕೈ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವವನು ಅವನ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ್ನುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿನದೊಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಹುಮ್ಮಸಗಳು ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತವೆ ನಿಸರ್ಗದ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಪಲ್ಲಟಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಿಗೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಂತೂ ಈತನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ (ಬಲರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಇಂತಹ ಹಿರಿಕಿರಿಯ ಸೋದರರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪ್ರತೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಬಲರಾಮ ಪರಂಪರಾ ಪ್ರಿಯ, ಕೃಷ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕಾರಸ್ಥಾನಿ. ಧರ್ಮ, ಭೀಮರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭೇದವೂ ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ) ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಿರಿಯ ಮಗುವಿನ ಸ್ಥಾನವು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಿರಿಯನಾದವನನ್ನು ಮಹತ್ವದ ಪದದಿಂದ ತಳ್ಳಲು ಮತ್ತಾರರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಉಳಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನ ವಿಕಾಸವು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಉತ್ಸಾಹ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಿಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈತನು ಮರುಚಲನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಾನೆ. ಈತನಿಗೂ ಸರಿಗಟ್ಟಬೇಕಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ; ಸೆಣಗಾಡಬೇಕಾದ ಎದುರಾಳಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಂತ ಈತನು ಬೇರೆಯಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಈತನು ಕಲಾವಿದನಾಗಬಹುದು ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲ ಧನಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಗಳಿದ್ದರೆ ಈತನು ಕವಿಯಾಗಬಹುದು. ತಂದೆ ಅಣ್ಣಂದಿರೆಲ್ಲ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರೆ ಈತನು ವೈದ್ಯನಾಗಬಹುದು ಈತನದು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನದೇ ಒಂದು ದಾರಿ ಬೇರೆ. ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಂದಿರೊಡನೆ ಸಾಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯ ತೊಡಕು ಹೆಚ್ಚು; ಬೇರೆ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರೆ ಸಲೀಲವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದರಿಯಬಹುದು. ಈ ನಡೆವಳಿಯು ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಧೈರ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಕೊರತೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಧೈರ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದುದಾದರೆ, ಆತನು ತನಗಾಗಿ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮನೆತನದ ಮಿಕ್ಕವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿ ಸೇರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ನೆನಪಿಡಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ಅನುಕ್ರಮಿಕ ಸ್ಥಾನದ ಮೂಲಕ, ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಭಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವಿಷ್ಟೇ

ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಹಿರಿಯ ಮಗುವು ಒಳ್ಳೇ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿದ್ದುದಾದರೆ, ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕಾದೀತೆಂಬುದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಪದಚ್ಯುತಿಯ ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಈರ್ಷೆ ಅಸೂಯೆಗಳಿಂದ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈತನು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಗಟ್ಟಲಾರ. ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಾರ. ಇದರಿಂದ ಇವರು ಎದೆಗೆಟ್ಟು ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟು, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ. (ಅಣ್ಣ ಬಾಳಾಜಿ ಬಾಜೀರಾಯನನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗದ ಪೇಶವೆ ರಾಘೋಬನ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಬಹುದು) ಈತನು ಅಸೂಯೆಯುವ ನಾಗುವನು. ಆಶೆಯ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೇ ಜೀವನದ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಜಯದ ಜೂಜಾಟದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವನು. ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಶೆಯು ಅಳಿದರೆ ಬಾಳಿನ ಸೊಗಸೇ ಹಾಳಾಗುವುದು. ಮರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇರಿನ ಬಂಧನವು ಬೇಕಾಗುವಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಳಿನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆಶೆಯ ಪಾಶದ ಬಿಗಿತವು ಬೇಕು.

ಏಕಪುತ್ರ ವಿಷಯ. ಏಕಾಕಿಯಾದ ಮಗುವಿನ ತೊಡಕೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈತನ ಮಾತೇ ಮಾತು. ಈತನ ವಿಚಾರವೇ ವಿಚಾರ. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಅಕ್ಕರೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಮಗುವು ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮೆರೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಮಂದಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೆಣಸು ಅರೆಯಲು ಹಾರೈಸುತ್ತದೆ. ತಾನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಆಳಬೇಕೆಂದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೀವನ ಕಲಹದ ಕೋಲಾಹಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ಯವೆಂಬುದರ ವಿಚಾರವೂ ಅದರ ತಲೆಗೆ ಸೋಂಕುವುದಿಲ್ಲ ! ನೆತ್ತಿಗೇರಿದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಇದು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಣುವುದು. ಇದರ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯೆ ಇಂತಹದು. ಅಂತಹರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತರ್ಕಬದ್ಧತೆಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ವಿಕಾರ, ಅಹಂಕಾರಗಳೇ ಇವರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವರಂತೆ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ತಮ್ಮನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ

ಹುಡುಗನ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಗಡಚಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗನಲ್ಲಿ (ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನಂತೆ) ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವಭಾವವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಡಮೂಡುವುದು. ಆದರೂ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಅವರ ಆರೈಕೆ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಜೊತೆಗಾತಿಯೊಡನೆಯೇ ಕಾಲಕಳೆಯಬೇಕಾದ ಗಂಡು,ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನುಚಿತ ವಾದೀತು. ಆದರೂ ಕೇವಲ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದವರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಇದೇ ಕುಟುಂಬವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮೊಸಲು ಇಟ್ಟಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಒಂದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚೋ ಗಂಡು ಹೆಚ್ಚೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ ಬಹುದು ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಡಕು ಮುರುಕು ಒಡವೆ ಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗೆಯೇ ಹುಡುಗೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ಮನೆ ಹಸನಾಗಿಯೂ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವುದು. ಹೆಂಗಳೆಯರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗನು ಕೆಲಸಾರೆ ಹೆಣ್ತನವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಬದಲು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದು ತನ್ನ ಗಂಡು ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಮೆರೆಯಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣಗುವುದೂ ಉಂಟು ಅಥವಾ ಅಕ್ಕತಂಗೆಯರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆಣ್ಣ ಗುಣಗಳೇ ಆತನ ಮೈಗೂಡು ವುವು. ಆತನು ತೀರ ಮೆಲು ಮಾತಿನವನೂ, ಕೋಮಲ ಅಂತಃಕರಣಿಯೂ ಆಗುವನು. ತೀರ ಒರಟು ತೀರ ಬಿರುಸು ಸ್ವಭಾವವನ್ನಾದರೂ ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳು ವನು. ತನ್ನ ಅಕ್ಕತಂಗೆಯರಿಂದ ತಾನು ಬೇರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಠದ ವಿಪರೀತ ಪರಿಣಾಮವಿದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಹಲವು ಹುಡುಗರ ನಡುವೆ ಬೆಳೆದ ಓರ್ವಳೇ ಮಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳೂ ತನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವಳು. ಇವಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲಿನಂತೆ ಎರಡು ವಿಶೇಷ ವೃತ್ತಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಹೆಣ್ಣುತನದ ಮೃದುಭಾವವನ್ನೇ ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಬಹಳೇ ಶಾಂತಳಾಗಿ ಸೌಮ್ಯಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸ ಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಒಡನಾಡಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿ ರನ್ನು ಅವರ ಒರಟು ಉರಟು ಸ್ವಭಾವಗಳಿಂದಲೇ ಸರಿಗಟ್ಟಲು ಹೆಣಗಿ ಗಂಡು

ಬೇರಿಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಈ ವೃತ್ತಿಯು ಹಾಗೆಯೇ ಬಲಿತರೆ ಮುಂದೆ ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಆಗುವುವು. ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಪುರುಷ-ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹುಸಿಯಾದ ಹಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಗೇಡಿಯೆನಿಸುವಳು. ಗಂಡಸರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವರಂತೆ ತಾನೂ ಏಕೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಬಾರದೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಹಂಬಲವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಗಂಡಸರು ಹಾಗೆ ಇರುವರೆಂದು ಇವಳ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲಸಾರೆ ಹಿರಿಯ ಮಗುವು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಹೆಣ್ಣು ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಲ್ಲಿ, ಅಣ್ಣ ತಂಗಿಯರ ಬಾಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ತೀವ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ಹಿರಿ ಹುಡುಗನ ವಿರುದ್ಧ ತಂಗಿಯನ್ನು ಎರಡನೇ ಶಿಶುವೆಂದಲ್ಲದೆ, ಹೆಂಗಸೆಂದೂ ಅವಳನ್ನೂ ಮುಂದೂಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಸಮರ್ಥಳೂ ಸ್ವತಂತ್ರಳೂ ಆಗಿ ಬೆಳೆಯುವಳು. ತಂಗೆಯು ತನ್ನನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿರಿಯ ಹುಡುಗನು ಗಾಬರಿಯಾಗುವನು. ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಹುಡುಗೆಯರು ಮೈ ಕೈಗಳಿಂದ ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವರು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗೆಯು ಅದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಳು. ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೀಕ್ಷ್ಣಳಿರುವಳು. ಅವಳ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿಕಾಸವು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಹುಡುಗನು ಇದನ್ನು ಕಂಡು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವನು. ತಾನು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವೆನೆಂದು ಹೆದರುವನು. ತನ್ನ ತಂಗೆಗಿಂತ ತಾನು ಕಿರುಕಳನೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವು ಬಾಧಿಸಹತ್ತುವುದು. ಕೀಳರಿಮೆ ತಲೆ ಎತ್ತುವುದು. ಬಾಳಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಹಿಂದೆ ಬೀಳಹತ್ತುವನು. ಬಾಳಿನ ನಡುಗಾಳೆಗದಲ್ಲಿ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಆಯುಧ ಚೆಲ್ಲಿ ಕಣದಿಂದ ಕಾಲ್ದೆಗೆಯಬಯಸುವನು. ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಈ ಪಲಾಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಕಾಲುದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವನು. ಆದರೆ ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಆತನ ಮನೋವಿಕೃತಿಯ ರೋಗವು ಒಲಿಯುವುದು. ಸುಳ್ಳು ತುಡುಗುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಯುವನು.

ಇಲ್ಲವೇ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಂಶಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಅರೆಹುಚ್ಚ, ಪೆದ್ದ—ಪೆಚ್ಚನೆನಿಸುವನು. ತನ್ನ ಗಂಡು ಗುರಿಯನ್ನೇ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಮುಂದುವರಿವ ಧೈರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟೆಂದು ಆತನಿಗೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಇಂಥವರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು, ಅವರ ಈ ಸ್ಪರ್ಧಾಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರನ್ನು ಸೆಣಸಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಉಚಿತ. ಇದಲ್ಲದೇ ತಂಗಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ವಿತೆಯ ಕಾರಣವು, ಆಕೆಯ ಯತ್ನದ, ಎಡಬಿಡದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವೆಂದು ಅಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೂಲಕವೇ ಆಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಮೀರಲು ಸಮರ್ಥಳಾದಳೆಂಬುದನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಗುಣ, ಶಕ್ತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುವಂತಹ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಜೂಜಿನ ಮಕ್ಕಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗೋಳಾಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

---

೯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ—ಸಾಮರಸ್ಯವೂ

ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಒಂದಿಕೊಂಡು, ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಸುವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಗುರಿ. ಇದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವೆನಿಸಿದರೂ ಕೇವಲ ಮೇಲ ತೋರಿಕೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಜೀವನದ ವ್ಯವಹಾರ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾನವನು ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾದ ಅಂಗವಾಗಿರುವನೆಂಬ ಮನವರಿಕೆಯು ಆಗದೆ ಇರದು: ಸಮಾಜವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಾಳಿದೆ. ಬದುಕಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಳಿವು, ಉಳಿವು ಸಮಾಜವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ

ಗುರಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ವರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ಪರಿಕಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದೀಗ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಶೈಲಿಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದನಂತರ ಇನ್ನು ಅಂಥ ಜೀವನ ಶೈಲಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಯಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸು ವುದೂ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಸಂಬಂಧ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ತೊಡಕಿನ ವಿಚಾರವೂ ಅಡಕ ವಾಗಿದೆ. ಬಾಲಮಂದಿರಗಳೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಸರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಸರಲವಾಗಿ ವಿರಲವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಬಹುದು. ಮಾದರಿಗೆ ಒಂದು ಐದು ವರ್ಷದ ಕೂಸಿನ ಉದಾಹರಣವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ತಾಯಿಯ ದೂರು ಹೀಗಿದೆ: “ ಮಗು ಚಂಚಲ ವೃತ್ತಿಯದು. ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾಟ, ಎಂದರೆ ಹೇಳ ತೀರದು. ದಿನವೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಸಂಜೆಗೆ ಜೀವ ನುಗ್ಗಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ವ್ರಾತ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ನನ್ನಿಂದಾಗದು. ನನ್ನ ತಾಳ್ಮೆ ಮೀರಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಉಪಚರಿಸಿ, ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವ ಮನೋವೈದ್ಯರು ದೊರೆತರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹುಡುಗನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ ” ಕೂಸಿನ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಆತನ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾವೇ ಆತನ ವಯುಸ್ಸಿನವರಾಗಿ ಆತನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೈ ಕೈಯೆಲ್ಲ ಹೊಲಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮನೆತುಂಬ ಸಾಮಾನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಹರಡಿ ಮನೆಯನ್ನೇ ತಲೆಯಮೇಲೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕುಣಿವ ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ಅದು ಇರಬೇಕು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಓದು ಕೆಡಿಸಲು ನಡುವೆ ದೀಪವಾರಿಸುವುದು, ಇಲ್ಲವೆ, ಯಾರೊಡನಾಗಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೂಗಿ, ಕೆರಳಿ ರಂಭಾಟ ಮಾಡುವುದು–ಇವೆಲ್ಲ ಆತನ ಲೀಲೆ

ಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಬೇಡಿದ್ದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಚಂಡಿತನಮಾಡುವುದು. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದಾದರೂ ತುಂಟರೂ ಪುಂಡರೂ ಆಗುವರು. ಅವರ ನಡೆನುಡಿ ಯೆಲ್ಲ ಹೆರವರನ್ನು ಕೆಣಕುವಂತಹದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಹಗಲಿರುಳು ಎಷ್ಟು ಪೋಲಿತನ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ. ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಮನ ಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುರು. ಸಭೆ ಸಂಭಾ ಷಣ ಸಂಗೀತಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡುವೆಯೇ ಕೂಗಿ, ಕರೆದು, ಅಥವಾ ಕೋಣೆ ಯೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮತ್ತ ಹೊರಳುವಂತೆ ಮಾಡುವರು! ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇಂತಹ ಹುಡುಗರು ಮಾಡುವ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಇವು!

ಇಂಥ ಹುಡುಗರು ಹದಗೆಟ್ಟವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಈ ಪುಂಡಾಟ ದಲ್ಲಿ, ಪೋಲಿತನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಒಗೆಯ ಜಾಣತನದ ಯೋಜನೆ, ಅಥವಾ ಎಣಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇವರೂ ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಂತೆ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇವರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಂಡಾಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ವಿಷಮವೃತ್ತಿ ಯವರಿದ್ದರೂ, ಮಂದಬುದ್ಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಪೆಚ್ಚರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದುರ್ಬಲ ಮ್ಮನಸಿನವರ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ವಿಚಾರ ಯೋಜನೆ, ಎಣಿಕೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಂಬದ್ಧ ಜೊಳ್ಳು ಜೀವನ ಅವರದು ತುಂಟ ಹುಡುಗರ ಪುಂಡತನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಒಂದಿ ಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಾವೊ ಬ್ಬರೇ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯು ಆ ಅಕ್ಕರೆ ಪ್ರೀತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನಾಗಲು ಉಂಟಾದ ಮನಸಿನ ತೊಳಲಾಟವು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಬಗೆಯ ಪುಂಡಾಟಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯವರೂ ಮೊದಲು ಮಿತಿಮೀರಿ ಅಕ್ಕರೆ ತೋರಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ತಲೆ ಗೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ, ಓರಿಗೆಯವರೊಡನೆ ಒಲವಿನಿಂದ ನಡೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಚಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆಯೇ ಉಳಿದವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ! ಇದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು, ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆರವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯ

ವನ್ನು ನಡೆಸುವ 'ಕಾಡಪ್ಪ'ನವರಾಗಿಯೇ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸವಿಗಲಿಯುವರು. ಆದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿತೆಯು ಸಾಮುದಾಯಿಕತೆಯ ವೃತ್ತಿಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುವುದಿಲ್ಲ. ತಂಗೆ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರಲು ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಪಾಲು; ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ತಾನು ಮೇಲು ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೇ ಮುಂದುಡುವುರು ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಸಾಧಿಸದೆ ಕೊನೆಗ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಂದಿರೊಂದಿಗೆ ಆಡುವಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ನೂಕಿ ಕೆಡುಹುವುದುಂಟು ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಡುವಾಗ ಹೊಡೆದಾಡುವುರು. ಆದರೆ ಈ ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಧೂರ್ತತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಎಡಬಿಡದೆ ಕಾದಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಡುನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಕೂಡುವ ಜಾಗ್ರತೆ ಇವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸವನೆ ಜಗಳಾಡಿದರೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಥಳಿಸುವುರೆಂಬ ಅರಿವು ಇವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಡುನಡುವೆ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯಿಂದ ಇರುವ ಜಾಣತನ ತೋರಿಸುವರು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಗಳಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದೇ. ನೂಕಿ ನೋಯಿಸಲು, ದೂಡಿ ಕಾಡಲು, ಕಾದು ಕೆಡುಹಲು ಸಿಗಬೇಕೆಂದೇ. ಇದುವೆ ಪುಂಡರ ಸಭ್ಯನಡತೆಯ ರಹಸ್ಯವು. ಕೆಲಸಾರೆ ತಾಯಿ ಥಳಿಸಿದರೆ ಇಂಥವರು, ಅವಳಿಗೆ ನಕ್ಕು, ತಮಗೆ ನೋವೇ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವರು! ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡೆದರೆ ತುಸು ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನುಳಿದು ಮತ್ತೆ ಉಪಟಳಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡುವುರು. ಹೀಗೆ ಇವರ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲ ಒಂದು ಸೂತ್ರಬದ್ಧತೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥವರ ನಡತೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಳ್ಳು ಕಂಡರೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡಸುವನು. ತುಸು ಬಿಗಿಯಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದ್ದರೆ ತನ್ನದೇ ನಡೆಸಲು ಕಾದಾಡುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಉಗ್ರರಾಗಿದ್ದರೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಭಕ್ತರಿದ್ದರೆ ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಶಾಲೆಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು, ತೊಳಲಾಡಿ ತಾಳಲಾರದೇ ತಲೆನೋವು, ತಳಮಳ ಮೊದಲಾದುವುನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುವನು. ಇದರ ಬದಲು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಗುವು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ

ಇಂಥ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಸುಗ್ಗಿಯೇ ಸರಿ, ಇಂಥಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮೆರೆಯುವರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಹಿಗ್ಗುಗೊಳ್ಳುವರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ, ಅನುಭವ ಪಡೆವಂತಹ ಗರುಡಿಯೇ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಾಜದಂತೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ಹಲವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತನಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಕಲಿಸುವುದೇ ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇತರರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಯಾಗಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿಗಳುಂಟಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಓರಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ನಾನೇ ಮೇಲು ಎಂಬ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಒಡನಾಡಿಗಳೊಡನೆ ನಡೆದುಕೊಂಬ ಬಗೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರ ಉತ್ಕರ್ಷ ಅಪಕರ್ಷಗಳು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ವಿತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗನ ವಿಷಯ ವೃತ್ತಿಯು ಒಡೆದು ಕಾಣಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆತನು ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಶಿಖಾಮಣಿಯಾಗಿಯೂ ಮೆರೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವರಿಷ್ಠತೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾದುದರ .ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೇಯವನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು ರಂಪು ರಕ್ಕಸತನ ಮಾಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ವಿರಳ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದು ಬಹಳೇ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ನಡೆದ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಕೆಡಿಸುವಷ್ಟು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದುಂಟು. ಶಾಲೆಯು ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಎಂದ ಬಳಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಂದೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವತಾರ ಕಾರ್ಯ ಜರುಗಿಸುವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದೊರೆಯುವಂಥ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜಾಣರೆಂದೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧಿಯವರೆಂದೂ ಬೆಳೆದು ಬೆಳಗಿದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಬಾರದೆ, ಕಳೆಗೆಟ್ಟು ನಿರುಪ

ಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ವಿಸ್ಮಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ; ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಯೋಗದಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲರಂತೂ ಪ್ರೌಢರಾದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳೂ, ಹುಚ್ಚರೂ ಆದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಬಾಳಮಾನರಿಯ ಹೀಚು ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹುಳುಕು ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬಿದ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ವಾತಾವರಣದ ಮೂಲಕ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಹದಗೇಡು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆವ ಬಾಳಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಕೇಡಿ ಕಾಣದೆ ಇರುವಾಗ ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲು ತೋರಿಸುವ ಯಶಸ್ಸು ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ತಿದ್ದಿದ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ಯತ್ನದ ಫಲವೆಷ್ಟು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಅಂಶವೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನಿದಾನಿಸಿ, ಹುದುಗಿರುವ ಹದಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ನೋಡಿಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ತಪ್ಪಿದ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೆರವರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಹುಡುಗನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ವ್ಯವಸ್ಥಿತತನವು ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಸಿ ಚಟ, ಹೊಲಸು ಮೈ ಕೈಗಳನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹೊಲಸು ಉಡುಪು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಹೆರವರನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೆ ತೃಪ್ತನಾಗುವನು. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬೇಗ ಮಲಗುವ ಹಟಹಿಡಿಯುವ, ಇಲ್ಲವೇ ಅತ್ತು ನಿದ್ದೆಗೆಡಿಸುವ, ಹಾಸುಗೆ ಹಸಿಮಾಡುವ ಈ ಚಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾಯಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತನ್ನಕಡೆಗೆ ಎಳೆವ ಹಂಚಿಕೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇಂತಿವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಲವುಬಾರಿ ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಡೆದು

ಕುಣಿವುವು. ಈ ಕೊರತೆ, ಹೀನತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಪರಿಣಾಮುಗಳು ಕಂಡು ಬರದೆ ಇರಲಾರವು.

ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಹರಯದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ ಈ ತಪ್ಪಿದ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ಹುಡುಗನು ಹೇಗೆ ನಡೆವನು? ೧೭–೧೮ ನೆಯ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಡುವಾಗ ಆತನ ಮುನ್ನೋಟ, ಮುನ್ನಡೆ ಯಾವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಾಗುವುದು? ಆತನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಆ ಯೆಂದು ಬಾಯ್ದೆರೆದು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ: ೧. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು; ೨. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ೩. ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಬ್ಬನ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಅಥವಾ ನಿರರ್ಥಕತೆಯು ಈ ತೊಡಕು ಆತನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂಬುದರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಮನುಷ್ಯನ ಭುಕ್ತಿ–ಮುಕ್ತಿಗಳು, ವರ್ಧಮಾನ- ವರಮಾನಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಯೆ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಲವಿನಿಂದ, ನಲವಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಬೆಳೆದರೇ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷವುಂಟು.

ಇನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಶಾಲೆಯ ನಡೆವಳಿಯಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ಹುಡುಗನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ರೀತಿ, ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಡ ಚಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಉಳಿದವರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಧೇಯನಾಗಿ, ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿ ತಲೆವಾಗಲು ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲದ ತರುಣನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಸಿಕ್ಕರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಆತನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ ದುಸ್ತರ ಏಕೆಂದರೆ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಹಿತ, ಸ್ವ–ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಲಕ್ಷಿಸುವಂತಹ ತರುಣನು ಹಲವರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರ ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆಗಿಂತ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಮಾದರಿಯ ಮನುಷ್ಯರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಯೋಗ್ಯರಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಯಾವುದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿಯ ಉತ್ಕರ್ಷವು, ಅಥವಾ ಯಶಸ್ವಿತೆಯು ಆತನ ಸಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಇರು

ತ್ರದೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಪರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ, ಮಂದಿಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವ ಮಂದಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ತಿಳಿದು ನಡೆವ ಅವರೇ ತಾನಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು-ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬರುವ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು-ಮಾನವನ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿತೆಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿದ್ದವರೇ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದ ಹುಡುಗನು, ಬೇರೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನವರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನು ವನು. ಕೇವಲ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೇ ಮುಂಏಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವನು. ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಣಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದನ್ನೇ, ಎಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆಯನ್ನೇ ಮಾತ್ರ ಆತನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ನಿಜ ವಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಪರಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಈತನ ತಿಳಿಗೇಡಿ ತನದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಈತನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥವು ಪರಾರ್ಥದಿಂದ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ. ಪರಾರ್ಥದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈತನು ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲೂ ಮುಂದೆ ಬರದೆ ವ್ಯರ್ಥ ವಾಗಿ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವನು. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೊಂದು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಅದರ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವರು. ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಶಾಬ್ದಿಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಆತುರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಉರುಳಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೊಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೇ ಉಳಿಯುವುದೂ, ಇನ್ನೂ ಆಗಾಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಬದಲಿಸುವುದೂ, ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಮುಂದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾಡದಿರುವುದೂ ಈ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಆಗಿವೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯನ್ನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಮುಂದರಿಸುತ್ತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ, ಆರಿಸುತ್ತ ಯಾವ ನಿಶ್ಚಿತ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ದಿನಗಳನ್ನು ನೂಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಂಚಲ ತೆಯು, ಅವರ ಬಾಳಿನ ಹೊಲಬು ತಪ್ಪಿದ ಹೆಗ್ಗುರುತು. ೧೭-೧೮ ವರ್ಷದ

ಇಂಥ ಹುಡುಗರು ಅನುಗೋಲಿಲ್ಲದ ಕುರುಡನಂತೆ ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದೇ ತೊಳಲಾಡುತ್ತ, ಬಾಳದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವುದು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಅವರ ತೊಡಕನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ದಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮುಂದರಿಯುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಶಕ್ಯವಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಗುರುಹಿರಿಯರು ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೇ ಭಾವೀ ಜೀವನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಜೀವಿಕೆಯ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. "ಮುಂದೇನು ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅವರೆದುರು ಇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಚಟವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿದಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಚ್ಚಿದರೆ, ಮುಂದೆ ವೇಳೆ ಮೀರಿ ಹದಗೇಡಾದ ಮೇಲೆ ಮಿಡುಕಬೇಕಾದ ಹೊತ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ತರುಣರ ತಲೆತಿನ್ನುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರ. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಸಮಾಜವು ಎರಡು ಹೋಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇವೆರಡೂ ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗಿಗಳ ಲೋಕಗಳೇ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಂತರವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ, ಒಂದು ಲೋಕದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಷ್ಟು ಪರಕೀಯರಂತೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಕೀಯತೆಯು ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಹಜ ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಆ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಬೆಟ್ಟಿಯಾದಾಗ ಅವರ ನಿಲ್ಲುವ, ನೋಡುವ ಹಾಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿಯೊಳಗಿನ ಅಂಜಿಕೆ ಅಳುಕುಗಳೂ, ಎಡಚೂ, ಅಡೆತಡೆಗಳೂ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ತನ್ನ ಹೊರತು ಇನ್ನೊಂದು ಲೋಕದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಎಗ್ಗರಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗ ಭಿನ್ನತೆಯು ಒಂದು ಲಾಭವಿದೆ; ಲೈಂಗಿಕ ಆಕರ್ಷ

ದಿಂದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನ್ನೂ ಅವರವರ ಸಂಕುಚಿತ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮುಸುಕಿನೊಳಗಿಂದ ಹೊರ ಗೆಳೆದು ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷುದ್ರ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಸುಖಿಗಳಾಗಲು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಎಂತಹ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ (ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಗಂಡು) ತಮ ಹೊರಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ನೋಡಲು ಹಚ್ಚುವ ಶಕ್ತಿ ಇದು. ಇದುವೆ ಲಿಂಗ ಶಕ್ತಿ. ಇಂತಿದು ಲಿಂಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಜಗಚ್ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ. ಪ್ರಕೃತಿ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಗೆ ಒಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರರೊಡನೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ವಿವರಿಸಿದ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಮೂರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹದಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹತಾಶವಾಗಿ ಉದಾಸವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. "ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ದೋಷೋಪಹತ ಸ್ವಭಾವ" ರಾಗು ವರು. ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಹಂಕಾರದ ಅತಿರೇಕವು ಬಾಳಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಆವರಿಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮೂಢರಾಗಿ ಕಂಗೆಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೇರದೇ, ಅದರಿಂದ ಸಿಡಿದು ದೂರ ನಿಂತು ಮಂದಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಮುನಿದೆದ್ದು. ಜನಗಳನ್ನು ತೆಗಳುತ್ತ ಸಂಶ ಯಾತ್ಮರಾಗಿ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೆರೆಮನೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಿಡುಕುತ್ತ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಜನದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಉದಾಸೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಸು ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ಕಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತ ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುರ್ದೈವಿಗೆ ಮಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಕತೆ ಕೂಡ ಸೇರದು. ಹೀಗೆ ಬಾಳಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಿಳಿಗೇಡಿತನದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ದಿನಗಳೆವ ಈ ಜೀವನ ಕ್ರಮವು ಇವರನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹುಚ್ಚರ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಅಥವಾ ಹಲವು ಸಾರೆ ಆತನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವರಿಷ್ಠತೆಯ ಗುರಿಯು ಆತನನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಅಗಲಿ ದೂರ ಇರಹಚ್ಚಿ, ತಾನೂ ಒಬ್ಬ ಏಕಾಂತ ಪ್ರಿಯ ತಪಸ್ವಿ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆತನ ಲೈಂಗಿಕ ವಾಸನೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ವಿಕೃತಿ

ಗೊಂಡು ಸರಿ ದಾರಿಯಿಂದ ಸಮಾಜದಿಂದ ಆತನು ಇನ್ನೂ ದೂರ ಹೋಗು ವನು ತಾನು ಅವತಾರಿಯೆಂದಾಗಲಿ ಅಲೌಕಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದಾಗಲಿ, ಗ್ರಹಿ ಸುವನು. ಇಲ್ಲವೆ ಈ ಮೃತ್ಯ ಲೋಕದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸಾಕೆಂದು ಶಪಿಸಿ, ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ವಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತ ಅವಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿರುವನು. ಅಥವಾ ತಾನೇ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇರುವನು ಇಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಜಲದೇವತೆಯರಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗುವನು. ಅಥವಾ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ವೀರ ಸ್ವರ್ಗ ಪಡೆಯಲೆತ್ನಿಸುವನು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಜದ ಹಿತಾಹಿತಗಳೇ ತನ್ನ ಹಿತಾಹಿತಗಳೆಂದು ಸಮಾಜ (ದೇಶ) ದ ವಿಶಾಲವಾದ ಆತ್ಮನೊಡನೆ ಸಮರಸವಾಗಲು ಆಗದೆ ಹೇಡಿ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ಬಗೆಗಳಿವು

ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ. ಬಾಳಿನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮೂಲತಃ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿ, ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿ, ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿರಲಿ, ಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿ, ರಾಜಕಾರಣ ಧರ್ಮಾಚರಣ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಕರಣ—ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದಲೇ ಹದಗೊಂಡು ಹುರಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗದ ದಿಶೆಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಕುಟುಂಬದ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವುಗಳ ಸಾರ್ಥಕವಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಒಲವುಗಳೂ ಸ್ವಭಾವ ವಿಶೇಷಗಳೂ ಬಾಳಮಾದರಿಯು ಚಿಕ್ಕಂದು ಇನ್ನೂ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಲೆದೋರುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಕುಂದುಗಳನ್ನು ವೇಳೆಮೀರುವ ಮುನ್ನವೇ ತಿದ್ದುವುದೆಂತು ? ಎಂಬುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಬಾಳಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ದೋಷಗಳ ಸುಳಿವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ? ತಿಳಿದು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಬಹಳೇ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತು ನುರಿತ ಹಿಂ

ಯರು ತೀರ ವಿರಳ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿಯರ ಆಸಕ್ತಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಹುಚ್ಚು ಮೋಹ ಮಮತೆಯು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೆರವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಡೆಯವರು ಎಂದು ಕೆಲರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನೆರೆಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯುವರು, ನಿರುಪಯೋಗಿಗಳು ಎಂದು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೀರ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ವರು ತಜ್ಞರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿಸು ವುದು ಹೆಚ್ಚು ಹಿತಕರ

ಆದರೆ ಇಂಥ ಬಿಡಿಯಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಬಹುಶಃ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರುವ ವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಒಡೆದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಪ್ಪಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು— ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲಿನ ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಸುಕರ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಆ ಸ್ಥಾನವೇ ಅವರಿಗೆ ಆ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜೀವನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಳಿಸುವುದು ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ನೀಗದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಲೆದೋರಿವೆ ಶಾಲೆಯು ಮನೆಯದೇ ಒಂದು ಹೊರ ನೈಯು ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉತ್ತಮಾಂಗವು ಬಾಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಬಲ್ಲಿದ ತನದ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಗರಡೀಮನೆಗಳೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಆದರೆ ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯು ಬರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಓದುವ, ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಿವ, ಅವರ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡಿ ಅವರವರ ಒಲವಿನಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳುಳ್ಳವರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮ

ಕೌಶಲವು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಶೀಲ ಸಂವರ್ಧನೆ. ಶಾಲೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶೀಲವನ್ನು ಮೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಬರೀ ಶುದ್ಧಲೇಖನ, ಗಣಿತ ವಾಚನಗಳ, ಪುಸ್ತಕಪಾಠಗಳೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವಲ್ಲ.

---

೧೦ (ಕೆಳೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆ) ತಿಳಿವು ಮತ್ತು ಕೀಳರಿಮೆ.

ತಾವು ಕೀಳರೆಂಬ ಭಾವನೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವವರು ಕೆಲರು; 'ನಮ್ಮ ಸಮಾನರಿನ್ನಾರು ?' 'ನಾವೇ ಇಂದ್ರ;' ನಾವೇ ಚಂದ್ರ' ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ-ಹೆಗ್ಗಳಿಗಳಿಂದ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವವರು. ಇಂತಹರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಇಂತು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಡಕು, ಹುಳುಕುಗಳು ತಲೆದೋರಲು ಕೀಳರಿಮೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲರಿಮೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠತೆ, ವರಿಷ್ಠತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವ ಕೀಳರಿಮೆ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಗಳು ಮೂಲತಃ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ಹದಗೆಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು. ಇವೆರಡೂ ಕುಂದುಗಳು ಆಗಂತುಕ. ಆನುವಂಶಿಕವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ರಕ್ತವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿಯ ವಿಷಬೀಜಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವೆರಡರ ತಿಕ್ಕಾಟ ತಾಕಲಾಟಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವೃತ್ತಿ ವಿಶೇಷಗಳಿವು. ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ವೃತ್ತಿ ವಿಶೇಷಗಳು ಈ ಮನಸಿನ ತೊಡಕುಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಒದಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ? ಕೆಲವೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆ-ಕೊರತೆಯ ಕೊರಗು, ವರಿಷ್ಠತೆಯ ಕುರಿತು ಪ್ರೇರಣೆ-ಹಿರಿಮೆಯ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರರಿಗೇ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆ ಜನರು ಈ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾದ ಈ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನು ತಾನು ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು

ಸಮಾಜ ಹಿತ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಯಿದೆ. ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥ-ಪರಾರ್ಥಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಬ ಜಾಣ್ಮೆಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವೃದ್ಧಿಂಗತವಾಗುವುವು. ಇದನ್ನು ಅರಿತವರೇ ತಿಳಿದವರು. ಉಳಿದವರು ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳು.

ಕೀಳರಿಮೆಯು ಮಿತಿಮೀರಿರದಿದ್ದರೆ,ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿ ಯಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಣಗುವುದು. ಅದರ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಉದ್ದೇ ಶವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಾರ್ಥ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸುವುದು. ಇತರರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಲಿಯು ವುದು. ಹವೆಯ ಭಾರವು ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯೆನಿಸದಂತೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನಮ್ಮ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆ ಮೈಯುಂಡಿದೆ. ತನ್ನ ಅಸಹಾಯತೆಯನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾ ಜಿಕ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರಿಷ್ಠತೆಯು ಹೆಣಗಾಟದ್ದೇ ಅದೊಂದು ಸಂಘಟಿತ ಸ್ವರೂಪ. ಇಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯು ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳದ ತರುಳನಾಗಲೀ ತರುಣನಾಗಲೀ ತೀರ ವಿರಳವೆಂದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು; ಬೇರೆಯವರ ಉಸಾಬರಿ ಏಕೆ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತಾಡುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. “ಹೆರವರ ಗೊಡವೆ ನನಗೆಬೇಡ” ವೆಂಬ ಪೊಳ್ಳು ಬಿಂಕದಿಂದ ಸಮಾಜದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ನಡೆಯುಬಹುದು. “ಜಗ ತ್ತಿನ ಆಗು ಹೋಗಿನ ಸೂತಕ ಪಾತಕಗಳಾವುವೂ ತನಗೆ ಸೋಂಕುವುದಿಲ್ಲ” “ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬ ಆವಿರ್ಭಾವದಿಂದ ಕೆಲವರು ವರ್ತಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ವರ್ತನದಲ್ಲಿ ಆತನ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ಆತನು ತನ್ನನ್ನಾಗಲೀ ಇನ್ನಾರನ್ನಾಗಲೀ, ಕೇವಲ, ವಂಚಿಸು ತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೆಲರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಾಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು, ಇತರರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂತಲೂ ಮೇಲ್ತೋರಿಕೆಯ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಇವೆರಡೂ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೂಕಪ್ರಮಾಣಗಳೇ ಸರಿ.

ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದು ಹೊರಗೆ ತೋರುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸಕ್ತಿ ಅನಾಸಕ್ತಿಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನಸಿಕ ವಿಕೃತಿಗಳು ಬಲಿತಿದ್ದರೂ, ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಮೂಲಕ ಹುದುಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ತೊಂದರೆ ಒರುವತನಕ ಅವರು ಒಳ್ಳೆ, ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇವರ ಬಾಳು ನುಣ್ಣಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇಂಥವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅವರು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ನಡೆ-ನಿಲವುಗಳು. ಇವರು ನ್ಯೂನತೆಯಿಂದ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಸೂಚಿಸದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥನಿಷ್ಠತೆಯ ಮೂಲಕ, ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಬಾಳಿನ ಹೊಣೆಗಳಿಂದ, ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತ ಬಳಲುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯ ನ್ಯೂನತಾಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಕೀಳರಿಮೆಯುಳ್ಳವರೆಂದು ಒಡೆದು ಆಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇವರಿಗೆ ಏನೋ ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಕುಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಿಚ್ಚು ಮನದ ಹಿಗ್ಗು ಇವರಿಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೀಳರಿಮೆಯೆ ತಮ್ಮ ದುಃಖದ ಕಾರಣವೆಂದು ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿ,ಮರುಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಳವಾದ ಬೇರೆ ಹಲವಾರು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಮುಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ.ತಾವು ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲು ಹಿರಿಯರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ,ಮನೆತನದ ತಾಪತ್ರಯ,ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಪಘಾತ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೋರಿಕೆಯ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಇಡುವವರೂ ಕೆಲರು ಉಂಟು. ಇಂಥವರು ಉದ್ಧಟರೂ, ಒಣ ಹೆಮ್ಮೆಯವರೂ, ನಡುವೆ ಕೈಬಾಯಿ ಹಾಕುವ ಅಸಡ್ಡಾಳರೂ ಹೊರಡಂಭದಿಂದ ಹೆರವರಿಗೆ ಮೂಗು ಮುರಿಯುವವರೂ, ನೆರೆಯವರ ವಾಸನೆ ಕೂಡ ಅಸಹ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಪೊಳ್ಳು ಬಿಂಕದವರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ಆಚರಣೆಗಿಂತ ಅವಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ, ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ, ಓರಣ ಉಪಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸುವರು. ಇಂಥವರು ಆರಂಭದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು

ನರಗುಂದಿದವರಾಗಿ ತೋರುವರು. ಸಭಾ ಕಂಪವು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸೋತರೆ, ಅನಂತರ ಆ ಅಳುಕನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಅಪಯಶದ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಮುಂದೆ ಒಡ್ಡುವರು. "ಏನು ಮಾಡಲಿ ! ಈ ಸಭಾ ಕಂಪ ಒಂದಿರದಿದ್ದರೆ, ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸ" "ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಹಾ; ನಾನು ಇದಕ್ಕೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ...." ಇಂಥ ಉದ್ಗಾರಗಳು ಇವರ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. "...ಹೀಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ"...."....ಆದರೆ...." ಎಂಬ ಪಲ್ಲವಿಯುಳ್ಳ ಮಾತಿನವರು ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಡಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಯಾಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸತ್ವದ ಕೊರತೆಯುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು,ಮರೆಮಾಜಲು ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಧೂರ್ತ ವಿನಯವು ಒಳಗಣ ಠಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಒಳ್ಳೆ ಸೋಗು ಅದು. ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ನಡೆ, ಒಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಬಹು ಶ್ರುತತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಬಾಯಿಬಡಾಯಿ,,ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಉಪೇಕ್ಷೆ, ಸಂಕುಚಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಬಿಗಿಯಾದ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಂಚಿಕೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಗೋಲಿನ ಆಸಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೀಳರಿಮೆಯ ನಿಶ್ಚಿತ ಕುರುಹುಗಳು. ಇಂಥವರ ಅಭಿರುಚಿಯು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕುವುದು ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲದ ತಲೆ ಹರಟೆ, ವಾದವಿವಾದ, ಆಟ ಮೊದಲಾದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಉಳಿದ ಕಡೆಯು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಚ್ಯುತಿಯ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು !

ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ತೊಡಕುಗಳ ಮೂಲವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೀಳರಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಬಾಳಿನ ಪಾತಳಿಯ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಕುಗಳ ರೂಪ ಹೇಗೂ ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಆಳದಲ್ಲಿ ಕೇವಲೊಂದು ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ವೈಗಳ್ಳನಾಗಿರುವುದು, ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಬಾಳಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಸರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೋಮಾರಿಯು ಒಂದು ಮನೋವಿಕೃತಿಯ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತುಡುಗು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಹೆರವರ ಅಜಾಗ್ರತೆಯ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರ ಇಲ್ಲಮೆಯ (ಗೈರಹಾಜರಿಯ) ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸುಳ್ಳಾಡುವುದು, ನಿಜವನ್ನು ನುಡಿವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಲಕ್ಷಣ. ಹೆರವರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಆಶ್ರಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನರಗುಂದಿದವರಾಗುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ವಿಪರ್ಯಯಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ನಿಟ್ಟಿಸಿನೋಡಿ ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಧೈರ್ಯದ ಕೊರತೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಮನೋವಿಕೃತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಏಳ್ಗೆಹೊಂದಲಿಕ್ಕೂ ಆಗದುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಬೇಕು. ಅಳ್ಳೆದೆಯವರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಏನೋ ಕುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಎನಿಸುವುದು. ಈ ಧೈರ್ಯಗೇಡಿತನದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ—ಅದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ. ಹಲವರ ಗೆಳೆತನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳನ್ನು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಸ್ವಪರ ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇವರು ಅಸಮರ್ಥರಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೇಡಿತನ, ಮತ್ತು (ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯ) ತಿಳಿಗೇಡಿತನವು ಇವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಡಿಯೇ ತಿಳಿಗೇಡಿ; ತಿಳಿಗೇಡಿಯೇ ಹೇಡಿ. ಇವೆರಡೂ ಗುಣಗಳು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಎರಡು ಬದಿಗಳು. ಈ ವೃತ್ತಿಯ ಅತಿರೇಕದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಅಪರಾಧಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೆರೆಗುಡಕತನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೇಡಿತನವೆ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಬೆದರಿ ಬೇಸತ್ತು, ಸೆರೆಯ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಮರೆವ ಚಟವು ಕೀಳರಿಮೆಯ ತೀರ ವಿಕೃತಿಯನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಧಿರಗೊಳಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಂಕು ಹಿಡಿಸಿ ಬಾಳಿನ ಕುತ್ತಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕುಡುಕತನದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೋರೆ ಅಡಗಿಸುವ ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಶೂನ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಮೇಲೆಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೃತ್ತಿಯು ವಿವೇಕದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೀಳರಿಮೆಯಿರುವ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಳ್ಳೆದೆಯವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದುರ್ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಹೆರವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುವ ಚಟವು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಜನಸಮಾಜದಿಂದ ತಮಗೆ ಏನೂ ಲಾಭವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು, ಸಮಾಜದ ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪಾಡನ್ನೇ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ ಸಮಾಜ ವಿಘಾತಕವೂ ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೂ ಆದ ತಮ್ಮ ಅಪಕಾರ್ಯಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತಾರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಆದರ ಅಭಿಮಾನಗಳೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ನೈತಿಕ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಜನರ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವಿಮುಖತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಮಾಜ ವಿಘಾತಕ, ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು (ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು) ಒಣ ಬಣಗು ತರ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಬಾಯಿಬಡಕತನದಿಂದ ಮಂಡನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸ್ವಪರವಂಚನೆಗಾಗಿ ಹೂಡಿದ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಹುಸಿಮಾತಿನ ಆತ್ಮವಂಚನೆ. ಇವರ ಬಾಳಿನ ಇಡೀ ನೋಟವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾದ ಗುರಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಒಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆಯ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸದುಪಯೋಗಿಯಾದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೆ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಮನೋವಿಕೃತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ವಿಶಾಲವಾದ ಅಂತಃಕರಣವು ಬೇಕು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಶಕ್ತಿಬೇಕು ಅಂದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳಿನೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ಸಮರಸನಾಗಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡಿ, ಬಗೆದು ಭಾವಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು. ಮನೋವಿಕೃತಿಯ ಜನರಿಗೆ ಎದೆಗೆಡದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರೆ,

ಉತ್ತೇಜನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರೂ ಉಪಯುಕ್ತರಾದ ಮನುಷ್ಯರಾಗುವರು ಇಂತಹರು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಯು, ಕರ್ತೃತ್ವವು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತೀವ್ರವಾದ ವಿಚಾರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮನೋವಿಕೃತಿಗೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೆ ಮಹಾತ್ಮರಾದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವತಾರ ಮಹಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಮಿಕ್ಕವರು ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವವರಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಹುಟ್ಟಾ, ದೊಡ್ಡವರು. ದೊಡ್ಡವರದೆಲ್ಲ ಬಗೆ ದೊಡ್ಡದೇ ಎಂಬೀ ಬಗೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರಚಾರವು ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮಾನವನ ಕೀಳರಿಮೆಯೆ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಇಂಥ ಹತಾಶೆಯು ಉಸಿರು "ಒಬ್ಬನು ಮಾಡಬಹುದಾದುದನ್ನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ದೊರೆತರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲ; ನರನು ತನ್ನ ತಪೋಬಲದಿಂದ ನಾರಾಯಣನಾಗಬಲ್ಲ." ಎಂಬ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ— ಬಾಳಿನ ಚೆಲುವು, ನಲವುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕೀಳರಿಮೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದೆ, ಅದು ಆನುವಂಶಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯ ನಂಬುಗೆ. ಈ ನಂಬುಗೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಜವಿದ್ದುದಾದರೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಯತ್ನ, ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಿಸಿಲು ಕುದುರೆಯ ಜೂಜಾಟವೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಕೇವಲ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಯಶಸ್ಸು ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಡೆವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವೆಂಬುದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಿರುವ ನಿರಾಶೆಯ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ, ಸದಿಚ್ಛೆ ಸತ್‌ಸಂಕಲ್ಪದ ತೇಜವನ್ನು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ 'ಉದ್ಧರೇತ್ ಆತ್ಮನಾತ್ಮಾನಮ್' ಎಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಜ್ರಕವಚವನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ಹಲವರ ಹಿತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಆಸಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ತನ್ನ ನ್ಯೂನತೆಯ ಕೊರಗಿನ ಕೋಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಳೆತ ವಿಕೃತ, ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಗಳ ಮುಳುಗಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಬಿದವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರದೆಗೆದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿವೇಕ ಶಕ್ತಿಯ ಉಲ್ಲಸಿತವಾದ

ಆಶಾವಾದದ ಹಚ್ಚಹಸುರಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಲು ಕಲಿಸುವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. (ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾದಿತಪ್ಪಿದ ಒಂಟೆಯಂತೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿರಾಶೆಯ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಬಾಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬೆದರಿ ಕಂಗೆಡುವ ಜೀವಿಯನ್ನು, ಸಮಾಜ ಧರ್ಮದ ಸ್ನೇಹರಜ್ಜುವಿನಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೊರಟ ಕಾರವಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಆತನ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸುಖದ ಧ್ರುವ-ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಬಾಂಧವ್ಯದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಮನೋವೈದ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವು.) ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುವುದೆಂದರೆ, ಪರರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ ತಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು (ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು) ಆಗಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಗೆದು ಭಾವಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು—ಬರಿ ತರ್ಕಿಸುವುದಲ್ಲ; ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರೇ ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯುವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆರವರನ್ನೂ—ಸಮಾಜವನ್ನೂ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮರಸ್ಯವು ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ವರುಷದ ಹುಡುಗೆಯಿದ್ದಳು ಆವಳಿಗೆ ಎದ್ದರೆ, ಕುಳಿತರೆ ಟೀಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಆದರಿಂದ ಅವಳು ಮೊದಮೊದಲು ವಿರೋಧಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅದು ನಿರುಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು ಅವಳು ಸಿಡುಕಿನವಳೂ, ಗಂಟುಮೋರೆಯುವಳೂ, ಜಗಳಗಂಟಿಯೂ ಆದಳು ಇದರಿಂದಲೂ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತೆಂದು ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೂ ಆದರವಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಕೋಚವು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದುದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಮನೆಯವರಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯೂ, ಆವಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅಕ್ಕರೆಯೂ ಇದ್ದುದಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಹುಡುಗೆ ಈ ಕೀಳುದಾರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಹುಡುಗಿ. ಅದರಿಂದಲೆ ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ಮನೆಯವರ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಬೇನೆಗರಾದ ತಂಗೆಂದಿರು. ತಾಯಿಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹುಡುಗನೂ ಇದ್ದನು. ಆತನೂ ಅಶಕ್ತ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವವರಾರು ? ತನಗೆ ಯಾರೂ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವವರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇವಳಿಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ತುಂಬ ಅಸಮಾಧಾನ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೇಲಾದವಳೆನಿಸಿದ್ದಳು. ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಬಂದಳು. ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಗೆ ಈ ಹುಡುಗಿಯು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯವಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮನೆಯಂತೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವಳಿಗೆ ವಿಪರೀತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸಿದಳು. ಇವಳಿಗೆ ಹೆರವರಿಂದ ಟೀಕೆ ಬೇಡ, ಹೆರವರೆಲ್ಲ ಆದರ ಅಕ್ಕರೆಗಳಿಂದಲೇ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇವಳಿಗೆ. ಹೆರವರ ಹೊಗಳಿಕೆ ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇವಳ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಮೊದಲು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪ್ರೀತಿ, ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಶಾಲೆಯ ಬೇಸರ ಬಂದಿತು. ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೆಲದಿನ ಓಡಿ ಹೋದುದೂ ಆಯ್ತು. ಮರಳಿ ಬಂದಾಗ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯು ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು.

ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ತಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯವರಾಗಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಲಿ ಈ ಹುಡುಗೆಯ ತೊಡಕನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ತಾವು ಅಸಮರ್ಥರೆಂದೇ ಸಾರಿದಂತಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಲೆ ಅವನನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಬಿಡುವುದು ಆತನನ್ನು (ಅವಳನ್ನು) ಸುಧಾರಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಮನೆಯ ನೀರಸವಾತಾವರಣವು ಅವಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಕ್ಕು

ಲತೆಯ ಕೊನೆಯ ಆಶಾತಂತುವೂ ಹರಿದು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಅವಳು ನಿರಾಧಾರಿ ಯಾದಳು. ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳೆರಡರಿಂದ ದೂರ ಹೊರಟಳು. ಒಬ್ಬ ತರುಣ ಸೈನಿಕನು ಅವಳಲ್ಲಿ ಒಲವು ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಹಸಿದ ಆವಳಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವನೊಂದೇ ಆಧಾರವೆನಿಸಿತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ತರು ವಾಯ ತಾಯಿಗೆ ಅವಳು ಒಂದು ಪತ್ರ ಕಳುಹಿದಳು. ತಾನು ದಿನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಇನ್ನು ವಿಷಪಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಾರಳೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕರುಳಿಗೆ ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲ; ಅಂಗಾಲಿಗೆ ಹೇಸಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ವಿಷಪಾನದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಮಗಳು ಬಂದರೆ ಸಾಕು, ಎಂದು ಮನೆಯವರು ಆತುರಪಡುವರೆಂದು ಅವಳ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ನೂಕಿಕೊಂಡು ಹೆರವರ ಹೃದಯ-ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ—ಅವರ ಪ್ರೀತಿ, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆವ ಹಂಚಿಕೆಯು ಈ ಪತ್ರ ಲೇಖನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ತೊಡಕು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವವರಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಅವಶ್ಯಕ. ಲಿಂಗ ಭೇದ, ಕುಲಶೀಲ ಭೇದ ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಖದುಃಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸ-ಹೃದಯತೆ ಬೇಕು. ನೋವರೊಡನೆ ಅನುತಾಪಬಟ್ಟು ಅವರ ಅಂತಃಕರಣ ವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಬೇಕು. ನೊಂದು ಬೆಂದು ಮನೋವಿಕೃತಿಗೆ ಪಕ್ಕಾದವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವು ಮೊಳೆತು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಬೆಂದ ಜೀವಿಗಳು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತಲೆ ಯೆತ್ತಿ, ಯಾವುದೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆ ಯಿಂದ ತಾವು ಹೀನರೆಂದು ನಂಬಿ, ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ವಂಚಕ, ಕಳ್ಳರಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯೈಗಳ್ಳರಾಗಿ ಬಾಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಇದುವೆ ಒಂದು.

---

೧೧. ಮದುವೆಯ ತೊಡಕು

ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸುಖದುಃಖಗಳೆಂದು ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕೆ (ಕೇವಲ ತರ್ಕದಿಂದ ಊಹಿಸಲಿಕ್ಕಲ್ಲ.) ಅಸಮರ್ಥರಾದವರು ಮದುವೆಯ ಉಸಾಬರಿಗೇ ಹೋಗಬಾರದು ಅದರಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಾವವಿದ್ದವರೂ ಮದುವೆಯ ಮಾತೆತ್ತದಿರುವುದು ಲೇಸು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹರಿಗೆ ಮದುವೆಯು ದುಃಖದಾಯಕವಾದ ಒಂದು ತೊಡಕು ಆಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಕೇವಲ ಕಾಮೋಪಭೋಗವು ಮದುವೆಯ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಸಮಾಜಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಕಾಮವು ಪಾಪವಲ್ಲ ದಾಂಪತ್ಯ ಸುಖ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಸಂವರ್ಧನೆ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಕಾಮತೃಪ್ತಿಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ, ಮದುವೆಯ ಮೊದಲು ಮನಸಿನ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನಸಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಕಾರವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮದುವೆಯು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗದೆ ಘಾತಕವಾಗುವುದು. ಮದುವೆಯ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ವರುಷದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ, ಹಿಂದಿನ ಬಾಳಮಾದರಿಯ ಕೈವಾಡವೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ (ಆದರ್ಶ) ಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾತಿನ ಮೇಲೂ ಆಗಿದ್ದುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ನಲುಮೆಯ ನಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪಡೆದೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವು ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಗಾಳಿಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಶೀರ ಮರುಳು. ದಾಂಪತ್ಯದ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೇಮದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ನೆಳಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರುವುವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಶೀರ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ವಿವಾಹದ ವೇದಿಕೆ, ನಂದನವನದ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರವಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವು ತೊಡಕುಗಳು ಇವೆ. ನೀಗಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ ತನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವದೊಡಗೂಡಿ ಜೀವಾಳದ ಜೊತೆ ಬೆಳಸಿ ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿಯ ಹಿತಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ,ನೆನಸಿ ಸಮಭಾವದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಬಾಳಿನ ಹಾಡಿನ ಸರಳ ರಗಳೆಗೆ ದ್ವಿಪದಿಯ ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದು ರಸದ

ಕಳೆಯೇರುತ್ತದೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾಂತಂತ್ರ್ಯದ ಏಕತಾರಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ದಾಂಪತ್ಯದ ದ್ವಂದ್ವಗೀತವನ್ನು ಎರಡು ಜೀವತಂತುಗಳ ಸಂವಾದದಿಂದ ನುಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮದುವೆಯ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹಬದ್ಧನಾಗಬೇಕೆಂಬವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗುಣವು ಬೇಕು. ಒಲವಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತವಾದ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವು ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಸುಖವು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಹೃದಯವನ್ನರಿತು ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಂದ ಕಾಣಲು ಕಲಿಯಬೇಕು. ತಾನು ಅವರಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವು ವಿರಸವಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಅಂಥಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇ ವಿರಳ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದವರು ಮದುವೆಯಾದೊಡನೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ರೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸಮಾನಭಾವದಿಂದ ನಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಲಾರರು. ಒರೇ ಹರೆಯದವರಾದರು, ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರು; ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಬಲಿತಿತು, ಎಂದು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪು. ಹಸಿವೆಯು ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ನುರಿಸದೆ ಇಡೀ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಮದುವೆಗೆ ಗಂಡುತನ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ತನವು ಹಣ್ಣಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇದರ ಸದುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಬೇಕು. ದೈಹಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಯಂತೆ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸುಗಳೂ ಹದಗೊಂಡವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ರಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಸಿಕ್ಕು ಒದ್ದಾಡುವ ಮಂಗನಂತೆ,ಮದುವೆಯಾದುದು ಮೂರ್ಖತನವಾಯ್ತೆಂದು ಮಿಡುಕಾಡಬೇಕಾದೀತು. ವಿವಾಹ, ಪ್ರೇಮಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಆತನಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯದಂತಾಗಿ ಒದ್ದಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಗುಣ. ಆದುದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳಲುಬೇಕಾದ ಒಗೆತನದ ಸಿದ್ಧತೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ— ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ

ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಮಾಡುವವರು ಧೈರ್ಯವುಳ್ಳವರೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಗಡಿಗರಿರುತ್ತಾರೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಡಿ ಹೆರವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಂಶಯಪಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ. ಮದುವೆಗೆ ತಕ್ಕವರಲ್ಲ. ತನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೈತುಂಬ ಗಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದೊಡನೆ ಅವರು ಮದುವೆಗೆ ತಕ್ಕವರಾದರೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಭಾವನೆ. ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಆ ಗಳಿಸಾಳಿಯ ಹೃದಯವು ಎಂತಹದು, ಎಂಬುದರ ನಿದರ್ಶಕವಲ್ಲ. ಆತನ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದುದರಿಂದ ಗಳಸಾಳಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕೈಹಿಡಿದವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಮದುವೆಯಾಗತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಒಂದು ಗುಣವೆಂಬುದು ನಿಜ.

ಕೈಹಿಡಿಯತಕ್ಕವರನ್ನು ತನ್ನ ಸಮಾನಾರೆಂದು ಎಣಿಸಿ, ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತತ್ಪರರಾಗಿದ್ದವರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು, ಮದುವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರು. ಈ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನಭಾವದ ವೃತ್ತಿಯೇ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯು. ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುರುಡು ಪ್ರೇಮ ಒಂದೇ ಬಾಳಿನ ಎಲ್ಲ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ತರತರದ ರೀತಿಗಳಿವೆ. ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾದ, ತಾರತಮ್ಯ ರಹಿತವಾದ ಆಕರ್ಷಣವೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ. ಉಳಿದುದು ಪ್ರೇಮದ ಭ್ರಮ; ಸಮನಾದ ಭೂಮಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಪ್ರೇಮವೇ ವಿವಾಹದ ಯಶಸ್ವಿತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. 'ಒಡಲೆರಡು ಜೀವ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನ್ನು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ತಾನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಳಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದರೆ ಆ ಸಂಸಾರವು ದುಃಖದ ನೆಲೆವೀಡಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ವಿವಾಹದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ವಿವಾಹವೆಂದರೆ ವಿಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಡ್ಡಿದ ವ್ಯೂಹವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದವರಿಗೆ ಅವರ ವಿಚಾರದ ವಿಫಲತೆಯು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳು ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯು ಸೋಲು ಗೆಲುವಿನ

ಕಾಳಗದ ಕಣವಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡಹೆಂಡಿರು ಸೋಲು ಗೆಲುವಿನ ಹಂಬಲ ವಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ನಾಶವಾಗುವುದು. ತಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಾಗಿ ಒಂದು ಮನದವರಾಗಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಸಹ ಕಾರದಿಂದ ನಡೆದು ಬಾಳಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದ ಮಗುವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೆ ಮದು **ಮನದನ್ನಳು(ನು)** ವೆಯ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಆಕರ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ; ಸಮಾಜ ದಿಂದ ಸಿಡಿದು ದೂರ ಹೋಗದೆ, ಅದರೊಡನೆ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಸ್ಕಾರವು ಬುದ್ಧಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ತರಲರು. ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿ ಯಿಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ತಾವು ಎಂತಹರ ಕೈಹಿಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡು ತನ್ನ ಮನದನ್ನೆಯನ್ನೂ ಹೆಣ್ಣು, ತನ್ನ ಮನದನ್ನನನ್ನೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡು ತನ್ನ ಮನದಂತೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವು ದೆಂದರೇನು ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯಂತಹಳನ್ನೇ ಆತನು ಆರಿ ಸುವನು. ತಾಯಿ ಮಗನಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ-ಸೀಗೆಯಷ್ಟು ಹಿತವಿದ್ದರೆ, ಅವನು ತಾಯಿಗೆ ತೀರ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವ ಹುಡುಗೆಯನ್ನೇ ಹುಡುಕುವನು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರೆ ತಾಯಿಯಂತಹಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕೂದಲಿನ ಹೋಲಿ ಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಾಣಬಹುದು.

ತಾಯಿಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಳಪಟ್ಟ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪ್ರೇಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಾಹಸವು ಅವನಿಂದ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಮದುವೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಹಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. " ತಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದದ ದಾಸಿ' ಎಂದು ಸ್ವತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲು ಒಪ್ಪುವ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ, ಕೈಗೊಂಬೆಯನ್ನೆ ಒಂದು ಮದುವೆಯಾಗುವನು ಕಾದಾಡುವ ಸ್ವಭಾವದವನಾಗಿದ್ದರೆ ಮದುವೆ ಯಾದ ಬಳಿಕ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆಯೂ ಹೋರಾಡುವನು, ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದಿಡಲು ಹೆಣಗುವನು.

ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹವಗೇಡಿಯಾಗುವನು. ಮನಸಿನಿಂದ ದುರ್ಬಲನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆರವರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಮಾದರಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಾಯಿಯಂಥ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು, ತಾಯಿಯಂತೆ ಮುದ್ದು ಮಾಡುವವಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮಿಕ್ಕ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿಯ ಕೀಳ್ತನದ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಇರಬಹುದು, ಅಬ್ಬರವನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಜಗಳಗಂಟಿ ತುಂಟ ಹುಡುಗೆಯನ್ನೇ ವರಿಸಿ ಹೋರಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಹಣ್ಣಿಗೆ ತಂದ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸಬಹುದು.

ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಈ ಬಗೆಯ ವರ್ತನದಿಂದ ಗಂಡಾಗಲೀ, ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ದಾಂಪತ್ಯದ ನಿಜವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಎಂದೂ ಹೊಂದರು. ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಸರಸವೆಲ್ಲ ವಿರಸವಾಗಿ, ಬಾಳನ್ನು ಕಲುಷಿತ ಮಾಡುವ ನಿರಾಶೆಯೊಂದೇ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನೆವದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಒದ್ದು ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಗಂಡರು ಉಂಟು. ಅರ್ಧಾಂಗಿಯ ಮುಂದೆ ಮಗುವೆನಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಅವಳಿಂದ ಅಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ, ಅವಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಬೈದು, ಬಡಿದು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪೌರುಷದ ಸುಳ್ಳ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನೆಂದು ಮೆರೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾಗಿ ನಗೆಗೇಡು, ಶುದ್ಧ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಆದರೂ ಇಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಚರರು, ಅವರ ಕೇವಲ ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ತನದ ದುರುಪಯೋಗವು. ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗೆಲವುಗಾರರಾಗಲು ಹೆಣಗಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸೋಲುಗಾರರಾಗಿರಲು ಒಪ್ಪುವರೇ? ಅವರೂ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ, ಗೆಲ್ಲಲು ಹವಣಿಸುವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಣಯದ ಪ್ರಳಯವೆಸಗಿ ಬಾಳುವುದೇ

ಅಶಕ್ಯವಾಗುವದು. ಪತಿಪತ್ನಿಯರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯ ಹಲವು, ರುಚಿವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದುರ್ಬಲರನ್ನೂ, ಬೇನೆಯುಳ್ಳವರನ್ನೂ. ಅಥವಾ ವಯಸ್ಕರನ್ನೂ ಸಹಚರಿ ಅಥವಾ ಸಹಚರನೆಂದು ಆರಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಮ್ಮ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆ. ಮದುವೆಯಾದವರನ್ನೂ ಆರಿಸುವರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ (ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನಾಗಲೀ ಇಬ್ಬರು ಪುರುಷರನ್ನಾಗಲೀ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಪೇಚಾಡುವುದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪುಕ್ಕತನವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಏಕನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ನಿಷ್ಠುರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪದಿರುವ, ವಿಕೃತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲರು ಸಂದೇಹ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿ, ಕೀಳರಿಮೆ ಮೂಲಕ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎದೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೂಕುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಮಾತು ಆಗಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವರು.)

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ದು ಹದಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಲ್ಲೂ ಸುಮ್ಮನೆ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದಾಂಪತ್ಯದ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾರರಿಂದಲೂ ಅದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. (ಹೊಸಹರೆಯದ ಪ್ರಣಯದ ಚಿನ್ನಾಟದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಮದುವೆಯಾದ ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಹರ್ಷ-ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ಯವಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಮುಂದೂ ಹೀಗೆಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಮುಂಗೈಯ ಅರಗಿಳಿಯಂತೆ ಆಡಿಸಬೇಕು; ಕುಣಿಸಬೇಕು; ಮುದ್ದಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಪತಿಪತ್ನಿಗಳಿರ್ವರೂ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುವುದು ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಂದ ಹೊಗಳಿಕೆ, ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಮುದ್ದಾಟವನ್ನು ಬಯಸುವರು. ಒಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೊದಲು ಒಲವು ತೋರಿಸರು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಎದುರು ಬದುರು ನಿಂತು ಒಲವಿಗಾಗಿ ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನು ಬರಲಿ ಎಂದು ಇವಳೂ, ಅವಳು ಬರಲೆಂದು ಇವನೂ ಕಾದು ಕಾದು ಕೊರಗುವರು ! ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಗೊಣಗುವರು ! ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪುಗಾರರೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ !

ಒಗೆತನದ ಹದಗೇಡು (ತನ್ನ ನಲ್ಲನು ತನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಅಕ್ಕರೆಯ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೆ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮನದನ್ನೆಯು ತನ್ನ ಒನಪು ಒಯ್ಯಾರಗಳಿಂದ, ಆದರ–ಉಪಚಾರದ ನಡೆನುಡಿಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರಿರಬಯಸುವಳು. ಎಂದು ಗಂಡು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದುವೆ ಒಗೆತನದ ಹದಗೇಡು./ ಬಾಳುವೆಯ ಅಂದ ಗೇಡು. ಈ ಬಗೆಯ ಭಾವನೆಯು ಯಾರ ಒಬ್ಬರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದರೂ, ಅದು ಸಂಸಾರದ ಕೆನೆವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಳಿಬಿದ್ದಂತೆ. ಅದು ಒಂದೇ ಹನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೊಡ ಹಾಲನ್ನು ಕೆಡಿಸಬಲ್ಲುದು. ಇಂಥ ಹದಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಿನ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ವೆಂದರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗುಳು ನಗೆಯ ನರುಗುಂಪಿನ ಸುಳವೂ ಸೋಂಕದು. ಸಹಜ ವಿನೋದ, ಸಹಜ ಸ್ವಚ್ಛಂದದ ಮಾತು ಕತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕುಗ್ಗಿ ಮುಗ್ಗಿದು ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪತಿಪತ್ನಿಯರ ಪರಸ್ಪರ ವರ್ತನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗುವುದು. ನ್ಯೂನತೆಯ ಭಾವನೆ ಬಲಿತು ಕನಿಷ್ಟತೆಯ ಕೊರಗು ಬಳದು ಅಂಥ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹವಣಿ ಸುವರು. ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಭಾವನೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಡಕು, ತೀರ ಅಸಹಾ ಯತೆಯು ಎನಿಸತೊಡಗಿದರೆ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಲು, ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಬಯ ಸುವರು. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಎಂದರೆ, ಪರಸ್ಪರರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವುದು; ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದ ಅಥವಾ ಸೆಳೆದಂತೆ ನಟಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರಂಭಿಸುವುದು. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಿಕ್ಕೆ ದಾಂಪತ್ಯ ದ್ರೋಹಿಗಳು ಭೃಂಗವೃತ್ತಿ, ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಪ್ರೇಮದ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡುವರು ! ತನ್ನನ್ನು ನೀನು ಪ್ರೀತಿಸದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಮೆಚ್ಚಿ ಮುದ್ದಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಬ ಗುಪ್ತವಾದ ವರಿಷ್ಟ ತೆಯ ಭಾವನೆಯು ಈ ಸ್ವೈರಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದರೆ ತೊಡಕು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಉಭಯತರ ಅನುರಾಗವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಬದಲು ಅವರ ಪ್ರೇಮದ ನಳ್ಳಿಧ್ದಾಟಕ್ಕೆ, ಅನಿರ್ಬಂಧ ಕಾಮೋಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದಂತೆ ಎನಿಸು

ತ್ತಾರೆ. ನಿರಾಶೆಗೆ ಮುಳುವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನನ್ನೇ ಹೊಗಳಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಡನು ಇನ್ನು ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಮರೆತು ತನ್ನನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದನೆಂದು ಹೆಂಡತಿಯು ಕಳವಳಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಂಡತಿಯು ಲಲ್ಲೆಗೆ, ಸಹವಾಸಕ್ಕೆ ಸವಿಗಲಿತ ಗಂಡನು, ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಮಡದಿಯ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಈ ಹೊಸ ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಮಗುವಿನ ಕಡೆಗೆ ಕಿರುಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಹತ್ತು ವನು. ತಳಮಳಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಈರ್ವರ ಮೊದಲೇ ನಿರಾಶೆ, ಸಂದೇಹ ಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಳಗೇ ಹೊತ್ತುತ್ತಲಿದ್ದ ಕಿಡಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಸಾರಸೌಖ್ಯವೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. <u>ಸಂಶಯದ ವಿಷವು ತೀವ್ರ ಘಾತುಕವಾದದ್ದು</u>. ಕೆಲರು ಮಗುವಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿ ತನದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಗಂಡ-ಹೆಂಡರಿರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವು ಕುಗ್ಗತೊಡಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬಳಲಹತ್ತುವರು. ಇಂಥ ಅಂಜಿದ ನಂಜಿನ ನೋಟಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಡೆನುಡಿ,ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯ ಹ್ರಾಸವು ಕಾಣುವದು ಅಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೆದರಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಗೋ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಲು ಇಬ್ಬರೂ ಹವಣಿಸುವರು. ಒತ್ತಾಯ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಒಡನಾಡಿಗಳಿಗೆ 'ಅಂದೊಮ್ಮೆ ಏನೊಂದು ನಗೆಯಿತ್ತs' ಎಂಬ ನೆನಹು ಬಾಧಿಸುವುದು. ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಯಲು,ದೂರವಾಗಲು ಒದ್ದಾಡುವರು. ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯೋನ್ಯರ ಅಸಮಾಧಾನ, ಸಂದೇಹಗಳು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುವು.

ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗುವುವು. ಆದರೆ "ಇವೆಲ್ಲ ಅನಿವಾರ್ಯವೇ ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ತಪ್ಪುಗಳ ಉಗಮವೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಬಾಳಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆ ನೆನಹು, ಕನಸು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದ ಈ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಕೋರ್ಟು

ಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಒಂದು ತಜ್ಞ ಮಂಡಳವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಸಲಹೆ ಕೇಳಲು ಬಂದ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಿ ಸರಿದಾರಿ ತೋರಬಲ್ಲರು. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಘಟಸ್ಫೋಟವು ನಿವಾರಣೋಪಾಯವಲ್ಲ. ಘಟಸ್ಫೋಟ ಪಡೆದು ಮಾಡುವದೇನು ? ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಮದುವೆ; ಮತ್ತೆ ಘಟಸ್ಫೋಟ ! ಮತ್ತೆ ಮದುವೆ; ಮತ್ತೆ ಘಟಸ್ಫೋಟ ! ಇಂತಹರ ಬಾಳಮಾದರಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವು ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲಟಿಸಲಾರದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತಪ್ಪುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುವು. ಅವೇ ಮುಂದೆ ದಾಂಪತ್ಯ ಪ್ರೇಮವು ಕೈಗೂಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಕೆಲವರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಶೆಯೆ ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರಾಶೆಯ ಭೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಶೆಯ ದುಃಖದ ಸಂಶಯದಿಂದಲೇ ಕಷ್ಟ, ಕಳವಳಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ನಿರಾಶೆಯ ಭೀತಿಯೇ ಮುಂದೆ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ಅಸಹನೆಗಳನ್ನೂ, ಸಂಶಯ ಸಂತಾಪಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಇನ್ನು ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಗಂಡಸರ ಕೈಗೊಂಬೆ, ಅಥವಾ ಅವರ ಬರಿ ನೆಳಲು, ಅವರು ಇಟ್ಟಂತೆ ಇರಬೇಕಾದ ದಾಸಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡಸು ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆವ ಸ್ವೈರವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಯು. ಇಂಥ ಅಪನಂಬಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯ ಭೂಮಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ದಾಂಪತ್ಯ ಸುಖದ ಕಟ್ಟಡವು ಏಸು ದಿನ ತಾಳೀ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಗೇಡಿಗಳು, ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲದ ದುಷ್ಟ ಖೋಡಿಗಳು ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಡೆಯತೊಡಗಿದರೆ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂತು ?

ವಿವಾಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸ್ಥಾನವೇನು ?

ಮದುವೆಯ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ, ಇಜ್ಜೋಡಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಪೇಚಾಡುವ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದು ಭಾಸವಾಗುವಂತಿದೆ. ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮಾತ್ರ

ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಮಹತ್ವದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಮದುವೆ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ. ಹಾಗಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿವಾಹದ ವಿಷಯವೇ ಇಷ್ಟೊಂದ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವುದೇಕೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಉಳಿದ ವಿಷಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಂತೆ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮೂರು ವಿಷಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ೨. ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ, ಮತ್ತು ೩. ವೈವಾಹಿಕ. ಇವು ಮೂರೂ ಸಮಾನ ಮಹತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವುವು ಈ ಮೂರು ಒಗಟುಗಳ ಬಗೆಹರಿಕೆಯು ತ್ರಿತಾಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಜೀವನ ಸಂಗೀತದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನವೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಅವಕಾಶ, ಅವಧಾನಗಳು ಮೂರನೆಯದರ ಪಾಲಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಮೊದಲಿನ ದಿನದಿಂದಲೇ ನಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಒನೆದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲಸ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರೂ, ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ನಮ್ಮನ್ನು ವೃತ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆದುರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಣಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಕಡೆಯದಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠವಲ್ಲದಂಥ ವಿವಾಹದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಯಾವ ಏರ್ಪಾಟವೂ ಇಲ್ಲದುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೋದಿ ಮದುವೆಯ ಗುಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ? ಇನ್ನು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಹುಚ್ಚಾಟದ ಪ್ರಣಯ ಕಥೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿದವುಗಳಿಗಿಂತ ಮದುವೆಯಾಗಿ ತೊಳಲಾಡಿದ ದುರಂತದ ಕತೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸರಿಯಾದ ಬಾಳಿನ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತೀರ ವಿರಳ. ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ ನಾಟಕಾದಿಗಳ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದಿ ಬಾಳಿನ ಬೆಳಕು ಪಡೆವ ಓದುಗರ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಮಾದರಿಗಳು ಎಂತಹವು ? ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮರೆತ ದುಃಷ್ಯಂತ, ವಿರಹಿ ಶಕುಂತಲೆ.

ಅಗ್ನಿ ದಿವ್ಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಅರಣ್ಯವಾಸ ತಪ್ಪದಿರುವ ಸೀತೆ. ಮರೆವಿನಿಂದ ಕರವಸ್ತ್ರ ಕಳಕೊಂಡುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಆರೋಪದಿಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಬೇಕಾದ ಡೆಸ್ಡಿಮೊನಾ; ಊರ್ವಶಿಯ ಉನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ಅಲೆವ ಪುರೂರವ ಇಂತಹ ದುರಂತದ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿಯರೇ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಬಾಳಿನ ಭೀಕರತೆಯೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು. ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬಾಳಲುಬೇಕಾದ ಹವಣು ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸುಖಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಇದ್ದರೂ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೆಳಕು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮನೆಮನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ಗವಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಹೆಣ್ಣೇ ಸರ್ವ ಪಾಪದ ಮೂಲವೆಂಬ ಗೃಹಿಕೆಯು ದೃಢವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ನಾರಿಯೆ ಮಾರಿಯು ಎಂದು ಜನಗಳು ಆಡುವುದುಂಟು. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ದುಃಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಮೋಹ ಪಾಶದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನೂಕುವಳು. ಎಂದು ಅಳುದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಷಯ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಆಗರವೆಂದು ನಿಂದಿಸಿದರೂ ವಿವಾಹವು ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಆಪತ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಮದುವೆಯಾಗುವುದೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಅಪಕೃತಿ; ಪಾಪ ಎಂದು ನೆರೆನಂಬಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಯೆಂದರೆ ನರಕದ ಸಿದ್ಧತೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನ ತಿರುವಿದಂತೆ ಎಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಆದರೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಮದುವೆಗಳಾಗುವುದು ನಿಂತಿಲ್ಲ ! ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಯಮವು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವ ಬದಲು ಅವರು (ಹೆಂಗಸರು) ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎನ್ನುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ತಾವು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಹೆಂಗಸರು ಉಂಟು. ಪಾಪ ! ಇವರು ಗಂಡಸಿನ ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಬಿದ್ದವರೆಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ಈ

ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಾವು ಕನಿಷ್ಠರೆಂದು ಎನಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಪಯಶದ ಕರುಹು. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೋಡುವ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವು ಅನಾಗರಿಕತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನಾವು ನಡ ಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೆಣ್ಣು ಕೀಳು, ಗಂಡು ಹೆಚ್ಚು; ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ವಿಷಬೀಜಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಮನದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಹಿಫಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ದುಃಖಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು ದಕ್ಕಿಂತ, ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಕೀಳಿಲ್ಲ. ಎಂಡೂ ಅರ್ಧ ಅಂಗಗಳು; ಎರಡು ಅರ್ಧಗಳು ಕೂಡಿದಾಗಲೆ ಒಂದು ಬಾಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದೆಂದು ಸಮಾನಭಾವದ ವಿಚಾರ ಆಚಾರಗಳಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಮಯ ಮಾಡಿ ಕೊಂಬುದೇ ಜಾಣ್ಮೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಗಂಡಿಗೂ ಅವರವರಲ್ಲಿರುವ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಲು ಹಚ್ಚುವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಘಾತಕವಾ ಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪೂರಕ. ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪೋಷಕ. ಹೆಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ನರಕದ ದಾರಿಯೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯ. ಹೆಣ್ಣು ಕೀಳೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅವಳ ಕೀಳ ರಿಮೆಯು ಅವಳಿಂದ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡನನ್ನು ತನ್ನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬ ಹೆಣಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೋಜನೆ, ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವರು. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೆ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡುವರು. ಅವರ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊಡಲ್ಪಡ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಪುರುಷರ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗ ಬೇಕು. ಗಂಡಿನ ಸುಖ-ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಯುಷ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ನಿಂದ್ಯ ಸ್ವಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬದಲಾಗಬೇಕು.

ವಿವಾಹದ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೆ?

ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಬಂದಿದೆಯೊ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ: ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರದವನೂ, ತ್ರಡ ಮಾಡಿ ಬಂದೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ತನ್ನ ಅಸಿಯಮಿತತನವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವವನೂ, ಗೆಳೆತನದಲ್ಲೂ ಪ್ರಿಯಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬುಗೆಯವನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಂಥ ವೃತ್ತಿಯು, ಆತನ ಹೆಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಸಾಶಂಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಇಂಥ ಸಾಶಂಕತೆಯು ಬಾಳಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಎದೆಗೊಡುವ ಕಸುವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಗಂಡಹೆಂಡಿರು ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವ ಇಲ್ಲವೇ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಟವೂ ಸುಖದ ಬಾಳಿಗೆ ಹಾನಿಕರ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ ಮಿದುಮನದ ವೃತ್ತಿಯೂ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಮನೋವಿಕೃತಿಯನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಗೆಳೆಯರಿಲ್ಲದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಕಾಯಕವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತ ಅಥವಾ ಆಗಾಗ ಬದಲಿಸುತ್ತ ಕಾಲನೂಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮದುವೆಗೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ನಿರಾಶಾವಾದಿಯೂ ಹದಗೇಡಿಯೂ ಒಗೆತನಕ್ಕೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತರು ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಧೈರ್ಯದ ಅಭಾವವೇ ನಿರಾಶಾವಾದದಲ್ಲಿ ಬೈಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಅಯೋಗ್ಯರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ದಿಗಿಲುಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನು ಬಿಗಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ ವರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ನಡೆಯದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೇವಲ ಆದರ್ಶ ಪತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪತ್ನಿಗಾಗಿಯೇ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ದಿನಗಳೆವುದೂ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಕುರುಹು. ಸಂದೇಹಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ. ಇದು ಪ್ರಗತಿಗೆ ವಿಮುಖವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ವಧೂ-ವರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಒಂದು ರೀತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಗರ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗ ಬಯಸುವ ವಧೂ ವರರನ್ನು ವಾಙ್ನಿಶ್ಚಯದ ಮೊದಲು ಕರಗಸದ ಎರಡು ತುದಿಯ ಹಿಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಧೂವರರಿಂದ ಹಿಡಿಸಿ ಮರದ ತುಂಡೊಂದನ್ನು

ಕೊರೆಯಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟರಿಷ್ಟರಲ್ಲ ಸುತ್ತಲು ನಿಂತು ಅವರು ಒಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ಕೊರೆಯುವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರೆಯುವ ಕೆಲಸವು ಇಬ್ಬರ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ಅವರ ಹಿಡಿತ ಎಳೆತಗಳ ಹದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಕೈ ನಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಆಸಕ್ತಿಯ ಸಹಕಾರವು ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬು ದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ಮದುವೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ವಿವಾಹ ಬಂಧನದಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬಿಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮದುವೆಯು ಇಬ್ಬರು ತೂಗಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರು ಸಹಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರೇಮಪೂರಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಸಾಗಿಸ ಬಹುದಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳ, ಇಲ್ಲವೇ ಹಲವರೊಂದಿಗೆ ಭಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೆರವೇರಿ ಸಬೇಕಾದ ವ್ಯವಹಾರ ವ್ಯವಸಾಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗಂಡಹೆಂಡಿರಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಭಾರದ ಕುರಿತು ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಿವಾಹಬದ್ಧರಾಗಬಯಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿವೇಕ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ನಡೆನುಡಿಗಳೊಳಗಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಪರಸ್ಪರರು ಸಮಾನಭಾವದಿಂದ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಜೀವನವು ಯಶಸ್ವಿಯಾದೀತು; ಬಾಳು ಸುಖಮಯವಾದೀತೆಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ; ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವರೂಪವೆಂದರೆ ಏಕನಿಷ್ಠತೆಯ ವ್ರತ. ಏಕಪತ್ನಿತ್ವ; ಏಕಪತಿತ್ವ; ದಂಪತಿಗಳ ಐಕ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಳಿನ ಗೆಲುವಿದೆ. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಐಕ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೇಮದ ಸಿದ್ಧಿಯಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರ್ಥ ಕತೆಯಿದೆ. ಕೆಲವರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತೋರಿ ಕೆಲ ವೊಂದು ಸ್ವೈರಾಚಾರದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡು ಭೃಂಗ ವೃತ್ತಿಯದು. ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಅಲೆಯುವುದು. ಇದು ಅದರ ಸ್ವಭಾವ.

ಆದುದರಿಂದ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಗಂಡಿನ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಏಕಪತ್ನಿವ್ರತವು ನೈಸರ್ಗಿಕವಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ತೆರನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ನಾಗರಿಕತೆಯೇ ನೈಸರ್ಗಿಕವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯು ಕೇವಲ ಭೋಗವಿಲಾಸಕ್ಕಲ್ಲ. 'ಪ್ರಜಾಯೈ ಗೃಹಮೇಧಿ' ಯಾಗುವುದು ನಿಜವಾದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮದುವೆಯು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಇದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಾಳಿನ ಹಿತಾಹಿತಗಳು ಇದನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳ ವಿಚಾರವು ಅಡಕವಾಗಿರುವಂತೆ, ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಸಮಾಜದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಂತತನವೂ ಮದುವೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

---

೧೨. ಕಾಮವೂ ಅದರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ,ವಿಕೃತಿಯೂ

ಮದುವೆಯ ತೊಡಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪಗಳಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕುದಿದೆ. ಲಿಂಗವೇ ಉತ್ತಮಾಂಗ, ಅದುವೆ ಸರ್ವಪ್ರಧಾನ; ಎಂಬ ಅವಿಚಾರದ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ ಈ ಯೋನಿ-ಲಿಂಗ ಪೂಜಕರ ಕಲ್ಪಿತ ಅಥವಾ ವಾಸ್ತವ ಮನೋವಿಕೃತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋನಿ ಪುರಾಣ, ಲಿಂಗ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ, ವಿಕೃತ ವಿಕಾರಗಳೂ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಧಾನಗಳೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಕಾಮವಾಸನೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅವರವರ ಅನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೇ ಕಾರಣ

ವೆಂದು ಒಂದು ಗ್ರಹಿಕೆಯಿದೆ. ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರದ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಡ್ಡಿ, ತಮ್ಮ ಬೇಕಾದ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅದೊಂದು ಕಾಲ್ತೊಡಕೇ ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೆಂದು ಹೇಳುವ ಲೈಂಗಿಕ ವಿಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಕಾಮವಾಸನೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವೆಷ್ಟು? ಕೃತ್ರಿಮ ಉತ್ತೇಜನದ ಉದ್ರೇಕವೆಷ್ಟು? ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿದ ವಿಷಯವು.

ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ವಿಕಾಸ. ಕಾಮದ ಅಂಕುರವನ್ನು ತೀರ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಮಗುವು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಲೈಂಗಿಕ ಚಲನವಲನಗಳಿಂದ ಕಾಮದ ಕಿಡಿಯು ಆ ಎಳೆ ಹಸುಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹುದಿಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ದಾದಿಯರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರಲು ಸಾಕು. ಆದರೂ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಶುವು ಹೀಗೆ ತನ್ನ ವಿಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮಗುವಿನ ಆ ಕಡೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಲವು ಬಾರಿ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದೇ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಫಲವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮನಸನ್ನು ಹಚ್ಚದ್ದರಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ಚಲನವಲನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಗುವು ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು. ಯಾವುದೇ ಇಂದ್ರಿಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಚಟವು ಒಮ್ಮೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಮಾಧಾನವು ದೊರೆಯಹತ್ತುವುದು, ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮವು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಶುವಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಇದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ಅಂಗಗಳು, ಎಂದರೆ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಇಡಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕಂಬುದೇ ಲೈಂಗಿಕ ಆಕರ್ಷಣದ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಮದ ಅಂಕುರವನ್ನು ಕಂಡು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಅದನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಒಗೆವ ಹುಚ್ಚುತನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುವುವು. ಪಾಲಕರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದು ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಶಿಶುವು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕಯನ್ನು ಆನುವಂಶಿಕ ವೈಗುಣ್ಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವವರು ಹಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಿಸರ್ಗ ವಿರುದ್ಧ. ಆದರೆ ಆನುವಂಶಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯೆಂದು ಎಣಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಈ ಚಟವು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಈ ಚಟವನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾಲದ ನಂತರ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದುಂಟು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲರಿಗೆ ಸೋಲಿನ ಅಂಜಿಕೆಯಿರುವುದು. ಅವರು ಕೀಳರಿಮೆಯ ಅಳುಕಿನವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯು ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯಾಗುವ ತನಕ ಈ ಚಟವು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು. ಈ ಒಗೆಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಕಾಮವಿಕಾರವು ಅವರು ಅತಿರೇಕದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಲಿಂಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೊಂದು ಚಟವು ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಮುಕತೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಗಳು, ಕೆಲವೊಂದು ವಿಲಾಸಿ ವರ್ಗದವರ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಕಾಮವಾಸನೆಯು-ಭೋಗ ಲಾಲಸೆಯು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ

ಯಂತೆ ಭಗಿಲ್ಲನೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಯಾವುದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿಸಬಲ್ಲುದು ಉಡುಪು ತೊಡುಪು ಮಾಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯೂ ಕಾಮ ವಿಕಾರವನ್ನು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲು ಪೋಷಕವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಬೇಗುದಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಈ ಕಾಮುಕತೆಯಿಂದ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ವಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ಸಮಾಜ ಘಾತರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಜೋಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಜೋಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ತೂಕವಿರಬೇಕು. ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಮಿತಿಮೀರಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸತೊಡಗಿದರೆ ಹಲವು ಸಾರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮವಾದುದೇ ಕಂಡು ಬರುವುದು. "ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಡ; ಲೈಂಗಿಕ ಚಲವಲನ ಅಪಾಯಕರ" ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತ ಹಿರಿಯರು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಹಾದಿಗೆ ತರಲು ಹಗಲಿರುಳು ಆ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆದರಿಸುವರು 'ಬೇಡ,' ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಭಾವ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಗುವಿನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಬೇರೂರಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ತನ್ನನ್ನೇ ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕು. ತಾನೇ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಮಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ. ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಡತೆಯಿಂದ ಹಿರಿಯರು ತಮಗಾಗಿ ತುಂಬ ಚಿಂತೆ ವಹಿಸುವರು. ತಾನೇ ಅವರ ವಿಚಾರದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿವೆನೆಂದುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರು. ಹಿರಿಯರು ದೂಷಿಸುವರೆಂಬ, ದಂಡಿಸುವರೆಂಬ ಮೂಲಕವೆ ತಮ್ಮ ಚಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಟದಿಂದ ಅವರು ಮುಂದರಿಯುವರು! ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿರಿಯರು ತಾವು ವಹಿಸುವ ಜಾಗೃತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇಂಥ ವಿಷಯದ ವಿಷಮವರ್ತನದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೆ ಎತ್ತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಮಕ್ಕಳ ಇತರ ತೊಡಕುಗಳಂತೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಎಣಿಸಬೇಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವು ಎಷ್ಟೋ ಸುಲಭವಾಗುವುದು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾಯಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಮುದ್ದಾಡುವ ಬಗೆಯೇ ಅದರ ಲಿಂಗ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಆಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಮೋಹಾಂಧತೆಯು ಈ ತರದ ಅತಿರೇಕವು ಕೂಸಿಗೆಂದೂ ಅಹಿತಕರವೆ ಆಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕೂಸಿನ ಕಾಮುಕತೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಿತವಾಗಿ, ಮಿತ ವಾಗಿರುವ ಕಾಮಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಆದರ್ಶ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೂ ಕಾಮಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ರೀತಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕನಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ತಾನು ಗೆಲವುಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೆಣಗುವ ಪರಿಷ್ಕೃತೆಯ ಗುರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾಮ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಗೆಲವುಗಾರಿಕೆಯನ್ನೇ ಹಾರೈಸು ವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಆಳುವ ಗಂಡನೆಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಉಂಟು. ಹೆಗ್ಗಳಿಮೆ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವರ ರೀತಿಯಿದು. ಹಲವು ಪ್ರಣಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಮುಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿಕೊಂಬುವವರು ಕೆಲರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತೆಯ (ಇತರರನ್ನು ಆಳುವ ಗೆಲುವುಗಾರಿಕೆಯ) ಅಭಾಸವಿದ್ದರೂ, ಇದು ಕೇವಲ ಅವರ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಗ್ಗಳಿಮೆಯಾಗಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ರೀತಿ !

ಲೈಂಗಿಕ ವಿಕೃತಿಯ ಮೂಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಿವೆಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಕಾಮುಕ ರೀತಿ, ನಡೆವಳಿಗಳ ಬುಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೀಳ ರಿಮೆಯೇ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಬಳಲುವಾತನು ಅದರ ಕಾಟದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ; ಬಾಳಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಮಿಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಿತಿಮೀರಿ ಮುಂದ ರಿಯುವುದು ಸುಲಭ ಎನಿಸುವುದು. ಇನ್ನು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲರು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿ ರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ ಸೇಡನ್ನು ಇವರು ಇನ್ನೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ಬೆಸುಗೆ ಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗದವರ ಕೂಟವೇ ಇವರಿಗೆ ಸುಲಭವೆನಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ

ಆಸಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣವೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಡುಗಿಯರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರ (ಅಕ್ಕ ತಾಯಂದಿರ) ಕೈಕೂಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸ್ತ್ರೀಯೊಂದೊಡನೆ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕನಂತೆ ಮೇಲ್ಮೆಯುವರು, ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿ ಆಳುವವರು ಎಂಬ ದೃಢ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟವರಲ್ಲಿ, ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸೆಳೆಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಲೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ತೀರ ಕಠೋರ ವೃತ್ತಿಯುವರೂ, ಟೀಕಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುವರೂ ಇದ್ದು, ಅಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಜಾತಿಯ ಸಂಪರ್ಕವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸುಖಕರವಾಗಲೀ ಸುಕರವಾಗಲೀ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ತಾವು ಚಿಕ್ಕಂದು ಕಂಡ ಚಂಡಿ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲಿಂದ ದೃಢವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಬಿಡುವುದುಂಟು. ಈ ಬಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ದೂರವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸ ಹತ್ತಿದನು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಗೆಯಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟು ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ನಿಸರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಾದನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಂಡಿಸಿ, ಪೀಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೆನಿಸುವುದು. ಸ್ವತಃ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಬಳಲುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯನಿಸುವುದು. ಇಂಥ ಪೀಡೆಯಾತನೆಯ ವಾಸ್ತವ ಇಲ್ಲವೇ ಕಲ್ಪಿತ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಮವಾಸನೆಯ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂಥವರು ಭಯಚಕಿತರಾದಾಗ ಆ ನಿರ್ವಿಣ್ಣ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಮಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದುಂಟು.

ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂಬದ್ಧತೆಯ ಎಚ್ಚರವಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಚಟವು ಬೇರೂರಿಕೊಂಡರೆ, ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಬಳಿಕ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸುವುವು ಪ್ರೌಢರಾದ ಮೇಲೆ ೨೫–೩೦ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹದಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಿನ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ತೀರ ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಯವು ಎಳೆ ವಯಸ್ಸೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೊಂದಿಗಿರುವ ಮನಸಿನ ತೊಡಕಿನ

ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಹಲವು ಸಾರೆ ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ತುಂಟ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಲಿಂಗದ ಆಟವಾಡುವರು. ಇದು ಬೆಂಕಿಯ ಕೂಡ ಸರಸವಾಡಿದಂತೆ ಎಂಬುದು ಆಗ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದು ! ಆಗ ಮಾಡುವುದೇನು ? ಮಿಡು ಕುವದೊಂದೇ ಉಪಾಯ ! ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ತಿಕ್ಕಾಟವಾದೊಡನೆಯೇ ಆ ರೊಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾಮುಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗೆಯರ ಉದಾಹರಣೆಗಳುಂಟು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಲೈಂಗಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹನೆಯುಳ್ಳವರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಬೇಡವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರುವದು ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅವರ ನಡೆನುಡಿಗಳ ಸುಪರಿಣಾಮ ಅಥವಾ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಮನ ಗಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಂತಹ ಆತ್ಮನಾಶಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆಯ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿರಿ ಯರು ತಾವೇ ವಹಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲ ದವರ ಹಾಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯ ಹತ್ತುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅವರ ಕರ್ಮಫಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಉಣ್ಣಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಮನಗಾಣಿಸ ಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಕೇಡಿಗಿಂತಲೂ ತಾವೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಪೇಚಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಸಾ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರುಷದ ಬುದ್ಧಿ ನೂರು ವರುಷದ ವರೆಗೆ ಎಂಬುದಂತೂ ಸರಿಯೇ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವೂ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಕಾಮು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಆಗುತ್ತಿರು ತ್ತದೆ.ರಾವಣೀಯ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಜನಗಳ ಕತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಏನೂ ಎಡೆಗೊಡದೆ ದೇಶವನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಾಕ್ರಮ ಪೌರುಷಗಳಿಗೆ ಕಾಮುಕತೆಯ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನು ದಾರಿ ? ದೇಶದ ಪ್ರಗ ತಿಯು ಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಪರಾಕ್ರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಸಾಮು

ದಾಯಿಕ ಅಪಯಶಸ್ಸಿನ ನಿರಾಶೆಯ ದುರ್ದಶೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ನಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವೆಂದರೆ ಉತ್ತಾನ ವಿಷ ಯಾಸಕ್ತಿಯೊಂದೇ ಇದೆ ಇಂಥ ಸಂಕ್ರಮಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಚ್ಚೇ ಗಂಡಿನ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾಗುವುದು. ಅದರಂತೆ ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿ, ಮಹಾ ಯುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೋಭ ವಿಪ್ಲವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಮುಕ ತೆಯ ಅತಿರೇಕವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ

ಹೋರಾಟ, ಹೊಡೆದಾಟಗಳಂತಹ ಭಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ತರುವಾಯ ಆ ದಣುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಮವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಯುವುದೊಂದು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಗಿದೆ ಪೋಲಿಸರು ಈ ಕೀಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲರು ಆದುದರಿಂದ ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲಿ ಸರು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲ ಸೂಳೆಗೇರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವರು. ಅಪರಾಧಿಗಳು ಹೀಗೆ ಲಿಂಗಾಸಕ್ತರಾಗುವುದೇಕೆ ? ಅಪರಾಧಕೃತ್ಯವು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಯ ಅಳುಕು ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಏನಾದರೊಂದು ದಾರಿ ಹುಡುಕುವರು. ಕಾಮಭೋಗದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗುವರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆ ಸಂಕುಚಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿ ನೆದುರು ತಾವೇ ಇಂದ್ರರು, ತಾವೇ ಚಂದ್ರರೆಂದೆನಿಸಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಮೆಯ ಹಿಗ್ಗು ದೊರೆಯುವುದು. ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಇಂತಹ ಸ್ವಾನಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಲಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವು, ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂತೋಷ-ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಮನೋ ವಿಕೃತಿಯ ಜನಗಳು ಹಲವರಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನೆಂದರೆ ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದಾಗಲೂ ಉಣ್ಣುವ ಪ್ರಾಣಿ; ನೀರಡಿಕೆ ಯಿಲ್ಲದಾಗಲೂ ಕುಡಿಯುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಮತ್ತು ಬೆದೆಯಿಲ್ಲದಾಗಲೂ ಬೆಸೆಯುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಫ್ರೆಂಚ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡಿ ರುವನು ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಅತಿರೇಕದಷ್ಟೇ ಸಂಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಮೀರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಚಟವು ಮಿತಿಮೀರಿದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದು ಒಂದೇ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ, ಅಂತಹರ ಬಾಳಿನ ತೂಕವು ತಪ್ಪುವುದು;

ಹದಗೆಡುವುದು. (ಇಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ಅಳತೆಗೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸದ, ಮಿತಿಮೀರಿದ ಆಸಕ್ತಿಯ ಒತ್ತಾಯವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳಹತ್ತುವುದು. (ಹಣದ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಜಿಪುಣರು ಕೇವಲ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೂಡಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸುಖಬಡದೆ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಿಗೂ ತಿನ್ನಗೊಡದೆ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಾತು. ಇದರಂತೆ ಕೆಲರಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಹುಚ್ಚು! ತೊಳೆವುದರಲ್ಲಿ, ತಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಅಮೌಲಿಕ ದಿನದ ಹಗಲನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡುವರಲ್ಲದೆ ನಟ್ಟಿರುಳವರೆಗೂ ನಿದ್ದೆಗೆಟ್ಟು ಇವರು ಮಾಡುವುದೇನು ? ಮಡಿ! ಸ್ವಚ್ಛತೆ! ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನೇ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಮಹತ್ವದಿಂದ ನೋಡುವರು ಇನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಛಾಂದಸಿಗರೇ ಕೆಲರು. ಇವರ ವಿಚಾರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಂಡಿತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಕುರಿತೇ. ಇದರಂತೆ ಭಗವೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನಡೆವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಯೋನಿ-ಲಿಂಗಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಮಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿರುವಂತೆ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೈಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ತೂಕವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಡದೆ ಇರುವು ದರಿಂದಲೇ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜನಗಳು, ಹೀಗೆ ಹದಗೇಡಿಗಳು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.) ಇಂತಹ ಆತ್ಮ ಘಾತಕರು ಕೊನೆಗೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೇ ಬೆಯ್ದು ಬೊಗಳುವ ವ್ರತಲುಬ್ಧರಾಗು ತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತೂಕ ತಪ್ಪಿದ ಎಚ್ಚರವೇ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಮ ವಾಸನೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಛಾಂದಸತನ ವನ್ನಾಗಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಒಂದೇ ಉಪಾಯವುಂಟು. ಅದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುರಿಯೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣೆದುರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಪಡ ಬೇಕು. ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ದಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಿಸು ತ್ತಿರುವೆವೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಗುರಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕತೆಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವಕ್ಕೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೋಷಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಯೋಗ್ಯ ಗುರಿಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಅನರ್ಥವಾಗ ದಂತೆಯೂ ಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಪ್ರವೃತ್ತಿ ಗಳನ್ನೆ ಸಮೂಲ ನಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಹುಚ್ಚು ಹಂಬಲವು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಭೀತಿ ಯಿದೆ. (ಮಿತಾಹಾರವೆಂದರೆ ಹಸಿವನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವುದಲ್ಲ! ಕಾಮುಕತೆಯು ಅಪಾಯುಕರ. ಎಂದರೆ ಮದುವೆಯೇ ಬೇಡವೆಂತಲ್ಲ! ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ, ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಹಿತಕರ, ಹವಣ ಮೀರಿದರೆ ಪ್ರಾಣಘಾತಕ. ಹವಣದಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವ ಯೋಗದ ವಿವೇಕವೇ ಬಾಳಿನ ಧರ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಧಾ ರಣ ಜೀವನದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮತೃಪ್ತಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅವಕಾಶವು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಾಮವಾಸನೆಯೇ ? ಎಲ್ಲ ಮನೋವಿಕೃತಿಗಳ ಮೂಲ ವೆಂಬುದು ಅಷ್ಟು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಸಮಂಜಸವೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ರತಿಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನರಗುಂದಿದ ಈ ಜನರ ಕಾಮಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಯ್ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥವರಿಗೆ “ ನಿಮಗೆ ಕಾಮಸಂಯಮದಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಪೀಡೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಯಮವು ಅಪಾಯುಕರ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯವೆಂದರೆ, ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ (ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಉಪ ಯುಕ್ತರಾಗುವ) ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಆ ದಿಕ್ಕಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಲೈಂಗಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ತಾನೆ ಕುಗ್ಗುವುದು, ಕಾಮವಿಕೃತಿಯು ರತಿವಿಲಾಸದಿಂದ ತೃಪ್ತವಾದೀತೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಬೆಂಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸುರುವಿ ಅದನ್ನು ನಂದಿಸುವೆ ನೆಂಬ ಎಗ್ಗನಂತೆ, ಈ ದಾರಿಯಿಂದ ಅದು ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾದೀತೇ ವಿನಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು. ಬಾಳಬಗೆ (ಜೀವನದ ಆದರ್ಶ) ತಪ್ಪಿದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಲಿಂಗದ ಸೆಳವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದಿರುವುದುಂಟು. ಆ ತಪ್ಪಿದ ಜೀವನ

ಶೈಲಿಯನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ-ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲಾರಂಭಿಸುವುದೇ ಲೈಂಗಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ

ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ನಿಃಸಂದಿಗ್ಧವಾದ, ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಸುಖಿಯಾದ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವೇ ಕಾಮುಕತೆಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಏಕಮೇವ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಮವು ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆಗಳಂತೆ. ಹಸಿವು ಉಂಟೆಂದು ಲೋಕವನ್ನೇ ನುಂಗಬೇಕೆಂದ ಹಾಗಲ್ಲ. ಕಾಮವು ಸಮಾಜಹಿತಕ್ಕೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತಕ್ಕೂ ಅವಿರೋಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೇಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತ ಪೋಷಕವಾಗುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಬುವಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನವನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಧ್ಯೇಯ-ಧೋರಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೇ, ಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಕಾಮತೃಪ್ತಿಯ ಉಪಾಯಗಳು ಯಾವವೂ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಕಾಮುಕ ಮನೋವಿಕೃತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮದುವೆಯ ಬಂಧನವು ಬೇಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಸಂಸಾರ ಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರ. ಸಂಸಾರದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೊಂದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವು ಇವರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವೈರಾಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೇ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರೆಯಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ; ಮೆರೆಯಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ! ವಿವಾಹ ಬಂಧನಗಳು ಕೃತ್ರಿಮ; ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ (ಪಶುಗಳಂತೆ ?) ಸಹಜ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿಹರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಕೆಲರ ತತ್ವಜ್ಞಾನ; ಆಜನ್ಮ ಮದುವೆಯ ಕಾಲ್ತೊಡಕೇಕೆ ? ವರುಷ, ಎರಡು ವರುಷದ ಕರಾರಿನ ಕೂಟವು ಲೇಸು,-ಇದರಿಂದ ಯಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಅನಿಯಮಿತ ಕಾಲಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಯಾರ ಕೊರಳ ಗುದ್ದಿಯಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅನ್ನು ಕೆಲರು. ಒಗೆತನದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲದಿನ ಕೂಡಿರುವ ರೂಢಿಯು ಅಗತ್ಯ; ಆ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಮದುವೆ ದೃಢವಾಗಿ ಆಗುವುದೆಂಬ ಎನಿಕೆ ಕೆಲ

ರದು. ಮದುವೆಯೋ ಏಕೆ ? ಒಲವಿರುವವರೆಗೆ ಕೆಳೆಯ ಕೆಳದಿಯರಾಗಿದ್ದು ನಲಿ ದಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಜೀವನದ ಸೊಗಸು; ಎಂಬ ಬಿನ್ನಾಣದವರು ಕೆಲರು. ಇಂತು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ನೆಪದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಯಿಂದ ತಲೆತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಂಚುಗಳು ! ಜೀವನದ ಸೊಗಸನ್ನು ಸೂರೆ ಗೆಯ್ಯಲು–ದೋಚಿಕೊಂಡು ಉಪಭೋಗಿಸಲು ಹುಡುಕಿದ ಕಳ್ಳದಾರಿಗಳಿವು. ಈ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಸಂಸಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹೇಡಿ ಮನೋಭಾವನೆಯೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಸುಖದ ದಾರಿ ಕಷ್ಟಕರವಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಂದುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಸುಖವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಹಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು, ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

ಗೊನೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಂಥ–ಸಾರ

ಈ ವರೆಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಕೀಳ್ಮೆಯ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಅಡಿಗಲ್ಲೇ ಕೀಳರಿಮೆ ಮಾನವನ ಎಲ್ಲ ಗೆಲವುಗಳ ಉಗಮವು ಆತನ ಅಥವಾ ಅವಳ ಕೀಳರಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಅದರಂತೆ ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹದಗೇಡಿ ನಡೆವಳಿಗೂ ಕೀಳರಿಮೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುಸಾಧ್ಯವಾದ ಪರಿಷ್ಕೃತೆಯ ಗುರಿಯು, ವಾಸ್ತವ ಆದರ್ಶವು ನಮ್ಮ ಹೃದಯ, ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಇಲ್ಲದಾಗಲು ಕೀಳರಿಮೆಯು ತಲೆದೋರಿ, ಅದರ ನೋವು ತೀವ್ರ ವಾಗುತ್ತ ನಡೆಯುವುದು. ಈ ನ್ಯೂನ ಭಾವನಾವಿಕಾರದ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು–ತಾನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕನು ಕಿರುಕುಳನು ಎಂಬ ಅರಿವಿನಿಂದ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗು ತ್ತಿರುವ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ಮನುಷ್ಯನು ತಾನೊಬ್ಬ ಹೆಗ್ಗಡೆ–ಹೆಚ್ಚಿನವ–ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿ ವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವೆ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಅರಿವೆ–ಹೆಗ್ಗರಿಮೆ. ಈ ಹೆಗ್ಗರಿ ಮೆಯ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ,ಹುಸಿಹೆಮ್ಮೆಯ ವ್ಯರ್ಥ ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ. ಸುಳ್ಳು ಯಶಸ್ವಿತೆಯ ಆನಂದದ ಆಭಾಸದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಪಡುವನು ! ಇಂತಹರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ

ಮಾನವನ ಮನೋರಚನೆಯ ರಹಸ್ಯವಿದು. ಕುಂಬಾರನು ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಹಸಿಯಿರುವಾಗ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಕಾಲಮೀರಿದ ಬಳಿಕ ಅದು ಕೈಮೀರುವುದು ಅದರಂತೆ ಮಗುವಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸವು ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ವರುಷದೊಳಗಾಗಿಯೇ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ದುಸ್ತರ ಅಂದು ಬಿತ್ತಿದುದನ್ನೆ ಮುಂದೆ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಬೇವಿನ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ, ಮುಂದೆ ರಸಾಲ ಫಲಗಳನ್ನು ಹಾರೈಸಿದರೆ! ಆದುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು-ಐದರ ವರಗಿನ ವಯಸ್ಸೆಂದರ ಅದೊಂದು ಅಮೌಲಿಕ ಕಾಲ. ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನ ಪಡಿಯಚ್ಚು ಈಗಲೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ನಾಳಿನ ಬಾಳು ಸುಖಕರ ಅಥವಾ ದುಃಖಕರವಾಗುವುದು, ನಾಲ್ಕೈದನೆಯ ವರುಷದ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅದು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಶುಸಂವರ್ಧನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ...ಶ್ವೊಂದಿದೆ: ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸ... ; ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಕಣ್ಣೆದುರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸುಂದರವಾದ ... ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಆ ಗುರಿಯು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ...ಉಪಯುಕ್ತವೂ, ಪೋಷಕವೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಆದರ್ಶ... ...ಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗಿ, ಅದರೊಡನೆ ...ಂಡು ಹೋಗಲು, ಕೂಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಕಲಿಯಬೇಕು ಇದ... ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯಾಗಲಿ ಹೆಗ್ಗರಿಮೆಯಾಗಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ...ಪವನ್ನು ತಾಳದೆ, ಅದು ಹಿತವಾದ ಮಿತವಾದ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ...ವುದು. ಮಕ್ಕಳು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗಿ, ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗೆ ...ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬದುಕಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾಜದ ಆಧಾರ, ಬೆಂಬಲಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಬದುಕಲಾರದು. ಮನುಷ್ಯನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠನೂ, ನಿಃಶಕ್ತನೂ ಆಗಿರುವ ಮೂಲಕವೇ, ಆತನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಕ್ತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಕಾರದ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಸಫಲತೆಯಿದೆ. ಸಾಯುಜ್ಯ ಮುಕ್ತಿಯಿದೆ.